

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	3
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	7
ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ.....	7
1.1. ΣΥΛΛΟΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΜΕΣΩ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ ΚΑΙ ΟΜΙΛΙΩΝ .	8
1.2. ΕΝΤΥΠΗ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ.....	10
1.3. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΤΖΩΡΤΖΙΝΑΚΗ.....	11
1.4. ΕΝΤΥΠΟ ΣΥΝΑΥΛΙΑΚΟ ΥΛΙΚΟ	12
1.5. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ.....	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	14
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΤΖΩΡΤΖΙΝΑΚΗΣ: ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ	14
2.1. ΚΑΤΑΓΩΓΗ, ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ (1950-1968).....	14
2.2. ΟΙ ΣΠΟΥΔΕΣ ΤΟΥ ΣΕ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ (1968-1976).....	16
2.3. ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ Η ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥ (1976- 1982).....	20
2.4. Ο ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΤΖΩΡΤΖΙΝΑΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΙΘΑΡΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ TAR (1982-1986)	22
2.5. ΤΟ ΜΟΥΣΙΚΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟ	24
2.6. ΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ ΤΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ Η ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ (1984-1987).....	25
2.7. ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΤΖΩΡΤΖΙΝΑΚΗ.....	29
2.8. Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΜΕΤΑ ΤΟ 1989.....	30
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	33
ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΤΖΩΡΤΖΙΝΑΚΗ ΚΑΙ Η ΔΙΑΔΟΣΗ ΤΟΥ.....	33
3.1. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ.....	33
3.2. ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ	41
3.3. ΔΙΑΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΜΕΣΩ ΣΥΝΑΥΛΙΩΝ	53
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	61
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΤΖΩΡΤΖΙΝΑΚΗ	61
ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	76
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	77
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	86
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΝΑΥΛΙΩΝ	86
ΑΡΘΡΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ	109
ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	115

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα διπλωματική εργασία αποτελεί προϊόν έρευνας και καταγραφής της πολύπλευρης μουσικής δράσης του συνθέτη Κυριάκου Τζωρτζινάκη, η οποία δεν θα είχε υλοποιηθεί χωρίς τη συνεργασία και την ουσιαστική συμβολή αρκετών ανθρώπων. Οφείλω να ευχαριστήσω:

- Την Νέλλη Τζωρτζινάκη, σύζυγο του συνθέτη, για την παραχώρηση του αρχειακού έντυπου υλικού, καθώς και για τη συνεργασία της στις τηλεφωνικές μας συνομιλίες.
- Τον Ευάγγελο Ασημακόπουλο και την κ. Λίζα Ζώη, κιθαριστές και παιδαγωγούς, για τις χρήσιμες πληροφορίες που μου έδωσαν στις κατ' ιδίαν συναντήσεις μας και για την πρόσβαση στο αρχείο συναυλιών τους.
- Τον Κώστα Γρηγορέα, κιθαριστή, παιδαγωγό και συνθέτη, του οποίου η βοήθεια υπήρξε καθοριστικής σημασίας παρέχοντας στοιχεία επικοινωνίας πολλών ατόμων από το περιβάλλον του συνθέτη, δίσκους, ηχογραφημένες ομιλίες, έντυπο συναυλιακό υλικό, καθώς και σημαντικές πληροφορίες κατά τη συνέντευξή μας.
- Τον Νότη Μαυρουδή, κιθαριστή, παιδαγωγό και συνθέτη, για τη συνεργασία του και την πολύτιμη συζήτηση που είχαμε κατά τη συνάντησή μας.
- Τους μουσικούς Ιάκωβο Κολανιάν, Δημήτρη Οικονομάκη, Δημήτρη Αθανασίου, Βασίλη Γρατσούνα, Γιάννη Γιακουμάκη, Χριστίνα Τραυλοπούλου και Νίκο Σερβίτη για τις πολύτιμες μαρτυρίες τους κατά την έρευνά μου.
- Τον Γιώργο Μονεμβασίτη, δημοσιογράφο και τον Νίκο Μωραΐτη, διευθυντή δισκογραφικής εταιρίας Μοτίνο, για τις πληροφορίες που μου προσέφεραν στη συνάντησή μας.
- Τον κιθαριστή Δημήτρη Κοτρωνάκη, για τις παρτιτούρες με έργα για κιθάρα που μου διέθεσε.
- Τον Βαγγέλη Σπιθογιάννη, για την παραχώρηση σημαντικού έντυπου και ακουστικού αρχειακού υλικού.
- Την Λένα Κοκκαλιάρη από το ιταλικό μουσικό περιοδικό *Il Fronimo*, για τις χρήσιμες πληροφορίες που μου προσέφερε.
- Τη Γραμματεία του Ωδείου Φίλιππος Νάκας για το συναυλιακό υλικό που μου διέθεσε.
- Τον Γιώργο Τοσικιάν κιθαριστή, που μου χάρισε τον προσωπικό του δίσκο, το οποίο περιλαμβάνει έργα του συνθέτη.
- Τον Θεόδωρο Κίτσο, λέκτορα του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Α.Π.Θ και τους Χρήστο Σαρκατζή και Αλέξανδρο Χίρτογλου, για το συναυλιακό υλικό που μου παραχώρησαν.
- Τον φίλο μου Χρήστο Περέντη για την βοήθεια που μου παρείχε στη διεξαγωγή όλων των συνεντεύξεων που πραγματοποίησα και τη συμπαράσταση που μου πρόσφερε κατά τη διάρκεια της έρευνάς μου.
- Την οικογένεια μου και τους φίλους μου, για την ψυχολογική ενίσχυση που μου παρείχαν, καθώς και τη φίλη μου Μένη Γεωργοπούλου, φιλόλογο για τις χρήσιμες συμβουλές που έδωσε κατά τη συγγραφή της εργασίας.

- Τέλος, ιδιαίτερη αναφορά θα ήθελα να κάνω στον Γιώργο Σακαλλιέρο, λέκτορα του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Α.Π.Θ και επιβλέποντα καθηγητή της παρούσας εργασίας για την πολύτιμη και καθοριστική καθοδήγηση καθ' όλη τη διάρκεια εκπόνησής της.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Κ.Ο.Α.: Κρατική Ορχήστρα Αθηνών
Μ.Μ.Α.: Μέγαρο Μουσικής Αθηνών
Μ.Μ.Θ.: Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης
ΠΑ.ΜΑΚ.: Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
Α.Π.Θ.: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Τ.Μ.Ε.Τ.: Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης
Ε.Μ.Ε.: Ελληνικό Μουσικό Εργαστήρι
Ε.Ρ.Τ.: Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση
Ε.Β.Υ.: Ευρωπαϊκή Ραδιοτηλεοπτική Ενωση
αχρ.: αχρονολόγητο
ό.π.: όπως παραπάνω
βλ.: βλέπε (για βιβλιογραφική αναφορά)
υποσ.: υποσημείωση
κ.α.: και άλλα ή και άλλοί
παρ.: παράδειγμα
π.χ.: παραδείγματος χάριν

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Επέλεξα να ερευνήσω, να μελετήσω και να καταγράψω εκτενέστερα την ζωή και το έργο του Κυριάκου Τζωρτζινάκη για ποικίλους λόγους. Κυριότερος λόγος αποτέλεσε το αυξημένο προσωπικό μου ενδιαφέρον για το έργο του, γεγονός το οποίο δημιουργήθηκε από τη μελέτη και ακρόαση εκδοθέντων έργων του. Επίσης σημαντικό λόγο αποτέλεσε το γεγονός ότι ο Κυριάκος Τζωρτζινάκης υπήρξε από τους ελάχιστους Έλληνες συνθέτες που ασχολήθηκαν κυρίως με τη σύνθεση έργων για κιθάρα. Το μεγαλύτερο μέρος του έργου του δεν είναι ευρέως γνωστό, γεγονός που οδήγησε σε πρωτογενή και εκτεταμένη έρευνα για την εκπόνησή της παρούσας εργασίας.

Η εργασία αποτελείται από 4 κεφάλαια. Στο κεφάλαιο 1, «Μουσικολογική έρευνα», παρουσιάζεται αναλυτικά η διαδικασία συγκέντρωσης του υλικού. Η έρευνα βασίζεται σε πληθώρα πηγών, οι οποίες ποικίλουν ως προς το είδος τους. Οι πληροφορίες κάθε πηγής περιγράφονται διεξοδικά στις επιμέρους ενότητες του κεφαλαίου αυτού, ενώ καταγράφεται αναλυτικά και με χρονολογική σειρά όλη η διαδικασία της συλλογής των στοιχείων, καθώς και η συμβολή σε αυτήν, ατόμων από το συγγενικό, φιλικό και επαγγελματικό περιβάλλον του συνθέτη.

Στο επόμενο κεφάλαιο, με τίτλο «Κυριάκος Τζωρτζινάκης: Βιογραφία», παρουσιάζεται η ζωή του συνθέτη και εξετάζονται επιμέρους και ειδικότερα γεγονότα της με χρονολογική σειρά. Η ζωή του συνθέτη προσεγγίζεται αρχικά στο πλαίσιο των οικογενειακών επιρροών, των πρώτων μουσικών ερεθισμάτων και των πρώτων σπουδών. Στη συνέχεια, εξετάζεται η περίοδος των σπουδών του στην Ελλάδα και το εξωτερικό, καθώς και οι πρώτες απόπειρές του στη σύνθεση. Επιπλέον, παρουσιάζεται η προβολή του έργου του στο ευρύ κοινό, η σχέση του με τη συγγραφή και το περιοδικό *Tar* και το μουσικοπαιδαγωγικό του έργο. Τέλος, μελετάται η περίοδος των τελευταίων χρόνων του, ο θάνατος του, καθώς και η προβολή του έργου του μετά από αυτόν.

Στη συνέχεια, στο κεφάλαιο 3, με τίτλο «Το έργο του Κυριάκου Τζωρτζινάκη και η διάδοσή του», καταγράφονται οι εκδόσεις έργων και η δισκογραφία του, καθώς και οι κριτικές για τις αντίστοιχες δουλειές του. Επιπλέον παρουσιάζεται και σχολιάζεται η προβολή του έργου του μέσω συναυλιών σε Ελλάδα και το εξωτερικό. Τέλος, στο κεφάλαιο 4, γίνεται καταγραφή του έργου του συνθέτη. Παρουσιάζεται ένας πλήρης συστηματικός κατάλογος έργων για το συνθετικό αλλά και το συγγραφικό του έργο. Ο κατάλογος αυτός διαμορφώνεται με διαχωρισμό των έργων ως προς την εκτελεστική ομάδα που προορίζεται, όπως έργα ορχήστρας, μουσική δωματίου, σόλο όργανα, φωνητική μουσική κ.α. Ο επιμέρους διαχωρισμός των υποκατηγοριών, γίνεται με βάση χρονολογική σειρά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Ο Κυριάκος Τζωρτζινάκης αποτέλεσε μία ιδιαίτερη προσωπικότητα στον ευρύτερο χώρο των Ελλήνων σύγχρονων συνθετών. Παρά το σύντομο της ζωής του, άφησε πίσω του πλούσιο και αξιόλογο συνθετικό έργο, το οποίο αφορά κυρίως συνθέσεις για κιθάρα. Ο ίδιος όμως δεν περιορίστηκε σε αυτό, δημιουργώντας, κυρίως προς το τέλος της ζωής του, συνθέσεις και για άλλα όργανα όπως πιάνο, φλάουτο και βιολί. Το έργο αυτό, πέρα από αποσπασματικές εκδόσεις, δεν είναι ευρέως γνωστό, ούτε προσβάσιμο, διότι δεν έχει καταγραφεί επίσημα και ολοκληρωμένα. Επιπλέον, ούτε στοιχεία για τη ζωή του έχουν πλήρως καταγραφεί, δεδομένου ότι υπάρχουν ελάχιστες βιβλιογραφικές αναφορές, όπως το *Λεξικό Ελλήνων Συνθετών* της Αλέκας Συμεωνίδου,¹ καθώς επίσης και το *Λεξικό της ελληνικής μουσικής: από τον Ορφέα έως σήμερα* του Τάκη Καλογερόπουλου,² τα οποία περιέχουν ένα πολύ συνοπτικό βιογραφικό και ελάχιστα από τα έργα του.

Η απουσία μίας ολοκληρωμένη καταγραφής για τη ζωή και το έργο του Κυριάκου Τζωρτζινάκη αποτέλεσε σημαντικό κίνητρο για την εκπόνηση αυτής της μελέτης. Η έρευνα για την συλλογή όλων αυτών των στοιχείων αποτέλεσε ιδιαίτερη πρόκληση, καθώς ήταν μία δύσκολη και χρονοβόρα διαδικασία. Η μελέτη αυτή λοιπόν, είναι αποτέλεσμα μακράς έρευνας, συλλογής δεδομένων, ανάλυσης και σύνθεσης αυτών. Απαραίτητη και πολύτιμη υπήρξε η βοήθεια και η συνεργασία πολλών ανθρώπων, από το οικογενειακό, φιλικό και επαγγελματικό περιβάλλον του συνθέτη. Όλοι οι παραπάνω τροφοδότησαν με πολλά στοιχεία την έρευνα ενώ παράλληλα έπαιξαν το σημαντικότερο ρόλο στη συνεχή ταυτοποίησή τους, ώστε να είναι απόλυτα διασταυρωμένα και έγκυρα.

Το υλικό που συγκεντρώθηκε, προήλθε από διάφορες πηγές: συνεντεύξεις που πραγματοποιήσα προσωπικά με συγγενείς, συνεργάτες και φίλους του συνθέτη, ηχογραφημένες ομιλίες του, καθώς και συνεργατών του. Ως πηγή δεδομένων χρησιμοποιήθηκαν πολλά άρθρα και δημοσιεύματα εφημερίδων της εποχής κατά την οποία έζησε και δημιούργησε. Τέτοια είναι άρθρα του ίδιου, από το έντυπο κιθαριστικό περιοδικό *Tar* την περίοδο 1982-1986, καθώς και άρθρα φίλων και συνεργατών του από το διαδικτυακό περιοδικό *Tar* την περίοδο 2006-2012. Σημαντική πηγή πληροφοριών αποτέλεσε το προσωπικό αρχείο έργων και κειμένων του συνθέτη, μέσα από το οποίο ήρθαν στην επιφάνεια πολλά άγνωστα στοιχεία για τα έργα του και επετεύχθη η αποκατάσταση ανακρίβειών. Όσον αφορά την έρευνα για τη διάδοση του έργου του Κυριάκου Τζωρτζινάκη, καθοριστικής σημασίας υπήρξε η συλλογή και η καταγραφή προγραμμάτων συναυλιών, όπου ερμηνεύτηκαν έργα του. Αυτή η διαδικασία ανέδειξε το πόσο σημαντικό θεωρούσαν το έργο του διάφοροι

¹ Αλέκα Συμεωνίδου, *Λεξικό Ελλήνων Συνθετών* (Αθήνα: Φίλιππος Νάκας, Αθήνα 1995), 402-403.

² Τάκης Καλογερόπουλος, *Το λεξικό της ελληνικής μουσικής: από τον Ορφέα έως σήμερα* (Αθήνα: Γιαλλέλη, 1998), 203-204.

εκτελεστές, ώστε να το επιλέγουν, καθώς και τη γενικότερη αποδοχή αυτού. Έχουν καταγραφεί επίσης, εκδόσεις έργων του συνθέτη, οι δίσκοι από διάφορους ερμηνευτές, μαζί με τα ένθετα τους, οι οποίοι περιλαμβάνουν έργα του. Τέλος, πλούσιο αρχειακό υλικό εντοπίστηκε σε ανέκδοτες κασέτες (μαγνητοταινίες) με έργα του συνθέτη ηχογραφημένα από τον ίδιο και από άλλους ερμηνευτές.

1.1. ΣΥΛΛΟΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΜΕΣΩ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ ΚΑΙ ΟΜΙΛΙΩΝ

Η έρευνα βασίστηκε σε μεγάλο βαθμό σε συνεντεύξεις που πραγματοποίησα από τον Ιούνιο του 2011 έως τον Μάρτιο του 2012. Η αξιοπιστία μίας τέτοιας έρευνας έγκειται στην έγκυρη και αντικειμενική επαλήθευση των στοιχείων. Η επίτευξη αυτού του στόχου προϋποθέτει πολλές και διαφορετικές συνεντεύξεις με άτομα που σχετίζονταν με τον συνθέτη σε διαφορετικές χρονικές περιόδους της ζωή του και έχοντας διαφορετική ιδιότητα ο καθείς εξ αυτών. Για το λόγο αυτό, επικοινωνήσα με συνεργάτες, φίλους, μαθητές και άτομα του οικογενειακού του περιβάλλοντος, ώστε να ερευνήσω και να διασταυρώσω τις πληροφορίες όλων των συνεντεύξεων μεταξύ τους.

Στα πρώτα βήματα της προσπάθειας μου, με την υποστήριξη και παρότρυνση του επιβλέποντα καθηγητή μου, αναζήτησα πρώτα ένα πολύ στενό φίλο και συνεργάτη του Κυριάκου Τζωρτζινάκη, τον Κώστα Γρηγορέα, σημαντικό κιθαριστή. Ο Γρηγορέας συνέβαλε από την πρώτη στιγμή και με πολύ ουσιαστικό τρόπο στην προσπάθεια μου να επικοινωνήσω με τα κοντινότερα πρόσωπα του συνθέτη όπως η Νέλλη Τζωρτζινάκη, ο Ευάγγελος Ασημακόπουλος, η Λίζα Ζώη, ο Νότης Μαυρουδής, ο Ιάκωβος Κολανιάν και ο Νίκος Μωραΐτης. Με τον τρόπο αυτό δημιουργήθηκε ένας σημαντικός πυρήνας ανθρώπων, οι οποίοι στις κατ' ιδίαν συναντήσεις μας υποδείκνυαν με τη σειρά τους νέα πρόσωπα με τα οποία συνδέονταν ο συνθέτης, εμπλουτίζοντας έτσι τη λίστα των συνεντεύξεων.

Η πρώτη συνέντευξη έλαβε χώρα στις 10 Ιουνίου του 2011 με τον Ευάγγελο Ασημακόπουλο και τη Λίζα Ζώη, τους οποίους ένωνε βαθιά φιλία και πολλά χρόνια συνεργασίας με το συνθέτη, καθώς υπήρξαν συνεργάτες του που εκτίμησαν και προώθησαν το έργο του στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Η συνάντησή μας πραγματοποιήθηκε στο σπίτι τους στην Αθήνα, μετά από τηλεφωνική επικοινωνία που είχε προηγηθεί. Στη διάρκεια της συνέντευξης το κιθαριστικό ντουέτο Ασημακόπουλου-Ζώη μου έδωσε στοιχεία για να επικοινωνήσω με τους μαθητές του συνθέτη, Χριστίνα Τραυλοπούλου και Δημήτρη Αθανασίου, καθώς και με συνεργάτες του όπως ο Νότης Μαυρουδής και ο Ιωάννης Γιακουμάκης. Έτσι, στις 12 Ιουλίου του 2011 συνάντησα τον Νότη Μαυρουδή στο Πήλιο του Βόλου, ο οποίος ήταν φίλος και κουμπάρος του συνθέτη καθώς και συνεργάτης του στο περιοδικό *Tar*.

Το Σεπτέμβριο του 2011 πραγματοποίησα τέσσερις διαδοχικές συνεντεύξεις στην ευρύτερη περιοχή της Αττικής. Η πρώτη ήταν με τον Κώστα Γρηγορέα, στις 22/09 στο στούντιό του, στο Νέο Ηράκλειο Αθήνας. Η δεύτερη κατά σειρά

συνέντευξη ήταν με τον Ιάκωβο Κολανιάν, ο οποίος ήταν συνεργάτης και φίλος του συνθέτη, στις 23/09, στο σπίτι του, στην Αγία Παρασκευή Αθήνας. Κατά τη διάρκεια της συνέντευξης με τον Κολανιάν αναζητούσα στοιχεία της ζωής του συνθέτη από τις σπουδές του στην Ιταλία, τα οποία δεν είχα καταφέρει να συλλέξω μέχρι εκείνη τη στιγμή από τις προηγούμενες συνεντεύξεις. Ο Κολανιάν με παρέπεμψε στον Νίκο Σερβίτη, παρέχοντας μου τα στοιχεία για την επικοινωνία μαζί του. Η τρίτη συνέντευξη πραγματοποιήθηκε με τον Δημήτρη Αθανασίου, ο οποίος ήταν μαθητής του συνθέτη στο Εθνικό Ωδείο για αρκετά χρόνια, στις 24/09, στο σπίτι του, στη Δροσιά Αθήνας. Τέλος, συνάντησα τον Νίκο Σερβίτη, ο οποίος ήταν φίλος του συνθέτη την περίοδο των σπουδών του στην Ιταλία, στις 25/09, στο σπίτι του, στον Πειραιά.

Τον Οκτώβριο του 2011 επισκέφτηκα την Αθήνα για ακόμη τέσσερις συνεντεύξεις. Η πρώτη από αυτές ήταν με τον Δημήτρη Οικονομάκη, ο οποίος ήταν συνεργάτης και φίλος του συνθέτη, την 1/10, στα Εξάρχεια Αθήνας. Οι επόμενες συνεντεύξεις έλαβαν χώρα στο Ωδείο Φίλιππος Νάκας στην Αθήνα στις 2/10, με τους Γιώργο Μονεμβασίτη και Νίκο Μωραΐτη, οι οποίοι ήταν φίλοι και συνεργάτες του συνθέτη. Τέλος, η τέταρτη ήταν με τον Βασίλη Γρατσούνα, ο οποίος ήταν φίλος του συνθέτη στις 3/10, στο Ωδείο Εν Οργάνοις στον Περισσό Αθήνας. Οι υπόλοιπες συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν μέσω τηλεφωνικής επικοινωνίας καθώς οι συνεντευξιαζόμενοι βρίσκονταν σε απομακρυσμένες περιοχές. Η πρώτη ηχογραφημένη τηλεφωνική συνομιλία ήταν με τη σύζυγο του συνθέτη, Νέλλη Τζωρτζινάκη, στις 20 Νοεμβρίου του 2012. Στη συνέχεια, επικοινωνήσα με τον Γιάννη Γιακουμάκη συνεργάτη του συνθέτη στις 11 Μαΐου του 2012 καθώς και με την Χριστίνα Τραυλοπούλου, η οποία ήταν μαθήτρια του συνθέτη, στις 12 Μαΐου του 2012. Επίσης, ο Βαγγέλης Σπιθογιάννης μου παραχώρησε την συνέντευξη που είχε πάρει από την Νέλλη Τζωρτζινάκη το 2000.

Η έρευνά μου ενισχύθηκε περαιτέρω μέσα από διάφορες ομιλίες που πραγματοποιήθηκαν σε συναυλίες και τηλεοπτικές εκπομπές από τον ίδιο τον Κυριάκο Τζωρτζινάκη αλλά και από άλλους ομιλητές. Πρώτες ομιλίες είναι αυτές του Νότη Μαυρουδή από την πρώτη παρουσίαση των έργων του Τζωρτζινάκη στην Ελληνοαμερικάνικη Ένωση στις 31 Μαΐου του 1978, που μου παραχώρησε ο Κώστας Γρηγορέας, καθώς και αποσπάσματα από την συνέντευξη του Τζωρτζινάκη στην τηλεόραση της ΕΡΤ για την πρώτη έκδοση των έργων του τον ίδιο χρόνο.³ Άλλη μια πληροφοριών αποτέλεσε ο πρόλογος του Κυριάκου Τζωρτζινάκη για τα έργα του στη συναυλία που διεξήχθη στην αίθουσα Παρνασσός στις 7 Φεβρουαρίου 1987. Οι ομιλίες του Κώστα Γρηγορέα και του Νότη Μαυρουδή από συναυλία αφιερωμένη σε έργα του Κυριάκου Τζωρτζινάκη, στο Ωδείο Φίλιππος Νάκας, στις 5 Φεβρουαρίου το 2010.

³ Δεν υπάρχει η ακριβής ημερομηνία τις συγκεκριμένης συνέντευξης.

1.2. ΕΝΤΥΠΗ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

Μία απόπειρα ολοκληρωμένης καταγραφής του βίου και του έργου του συνθέτη απαιτεί τη συλλογή πληροφοριών από τα έντυπα μέσα της εποχής κατά την οποία έζησε και δραστηριοποιήθηκε. Μέσα από τη μελέτη και τη σύγκριση άρθρων, εφημερίδων και περιοδικών δίνεται η δυνατότητα να κατανοήσουμε πώς αντιμετωπίζεται ο συνθέτης και το έργο του. Καμία ολοκληρωμένη προσπάθεια δε είχε γίνει στο παρελθόν για την συγκέντρωση και καταγραφή τέτοιου έντυπου υλικού, που να αφορά τον Κυριάκο Τζωρτζινάκη. Η πλήρης συλλογή των στοιχείων από άρθρα έντυπων εφημερίδων και περιοδικών, τα οποία αναφέρονταν στον συνθέτη, αποτέλεσε κομμάτι πρωτογενούς έρευνας και μία πρόκληση για τη μελέτη μου.

Η προσπάθειά μου ενισχύθηκε σημαντικά από τη Νέλλη Τζωρτζινάκη, η οποία μου παρέδωσε σημαντικό υλικό από άρθρα εφημερίδων της περιόδου 1975-1990, καθώς και ορισμένα άρθρα από ξένα έντυπα περιοδικά. Το παραπάνω αρχείο δεν ήταν οργανωμένο και σε πολλές περιπτώσεις ήταν ελλιπές ως προς την ταυτότητα των αρθογράφων, την ημερομηνία, την προέλευση ή και το περιεχόμενο καθαυτό. Για το λόγο αυτό, ανέλαβα την ταυτοποίηση αυτών των άρθρων συλλέγοντας στοιχεία που έλειπαν, αφού ερεύνησα το αρχείο εφημερίδων της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Θεσσαλονίκης. Στη διάρκεια της παραπάνω διαδικασίας ανακάλυψα και άλλα άρθρα που αναφέρονταν στον συνθέτη, εμπλουτίζοντας έτσι το αρχείο μου. Στην προσπάθειά μου συνέδραμαν οι Ασημακόπουλος και Ζώη, οι οποίοι μου παρέδωσαν άρθρα από το προσωπικό τους αρχείο. Αυτά τα άρθρα αφορούσαν συναυλίες του ντουέτου, στις οποίες εκτελέστηκαν έργα του Κυριάκου Τζωρτζινάκη. Τέλος, μέρος της έρευνάς μου πραγματοποιήθηκε στο αρχείο μουσικών περιοδικών της Βιβλιοθήκης του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Α.Π.Θ.

Η μελέτη μου συμπεριέλαβε και στοιχεία από ξένα περιοδικά. Πολλά από αυτά ταυτοποιήθηκαν, ενώ σε κάποια διαπιστώθηκαν ελλείψεις. Ειδικότερα, τα στοιχεία για το άρθρο του Ruggero Chiesa στο ιταλικό μουσικό περιοδικό *Il Fronimo*, ήταν ανεπαρκή. Για αυτό το λόγο, προσπάθησα μέσω του διαδικτύου να συγκεντρώσω τις απαραίτητες πληροφορίες αλλά αυτό δεν κατέστη εφικτό. Έτσι, επικοινωνήσα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με το περιοδικό για να μου παράσχουν τελικά τα στοιχεία που αναζητούσα. Σημαντική πηγή πληροφοριών αποτελεί το έντυπο μουσικό περιοδικό *Tar*, 1982-1986. Στα τεύχη του περιοδικού, περιέχονται άρθρα του ίδιου του συνθέτη, πληροφορίες για συναυλίες, παρουσιάσεις έργων, εκδόσεις, διαγωνισμούς και δισκογραφία. Όσο αφορά την ηλεκτρονική έκδοση του περιοδικού *Tar*, 2006-2012, χρησιμοποιήθηκε πλούσιο υλικό από άρθρα αφιερωμένα στον Κυριάκο Τζωρτζινάκη, τα οποία συνέγραψαν συνεργάτες και φίλοι του συνθέτη όπως ο Κώστας Γρηγορέας, ο Ευάγγελος Ασημακόπουλος, ο Γιώργος Μονεμβασίτης, ο Άγγελος Νικολόπουλος, ο Βασίλης Γρατσούνας, ο Νότης Μαυρουδής, Σπύρος Παπικινός και Δημήτρης Οικονομάκης.

1.3. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΤΖΩΡΤΖΙΝΑΚΗ

Για την υλοποίηση της παρούσας εργασίας υπήρξε κρίσιμης σημασίας η εύρεση, η ταξινόμηση και η καταγραφή των έργων του συνθέτη. Το προσωπικό αρχείο του συνθέτη αποτελείται από χειρόγραφα έργα, κείμενα, ποιήματα, κασέτες (μαγνητοταινίες) με ηχογραφημένα έργα καθώς και μία βιντεοσκοπημένη συναυλία με έργα του συνθέτη, στις 7 Φεβρουαρίου του 1987 στην Αίθουσα Παρνασσός. Το μεγαλύτερο μέρος του προσωπικού αρχείου έργων και κειμένων του συνθέτη βρίσκεται στη κατοχή της Νέλλης Τζωρτζινάκη. Το συγκεκριμένο γεγονός δυσκόλεψε πολύ την διαδικασία συλλογής των έργων διότι η Νέλλη Τζωρτζινάκη απουσίαζε για μεγάλο χρονικό διάστημα από την Αθήνα όπου και διατηρούσε το αρχείο. Ως εκ τούτου η συλλογή αυτών των στοιχείων δεν ήταν εφικτή εκείνη τη χρονική περίοδο, δημιουργώντας σημαντική καθυστέρηση στην πορεία της έρευνάς μου. Έτσι, προσπάθησα με άλλους τρόπους να πραγματοποιήσω την συλλογή τους. Αφού ανέτρεξα στα δεδομένα του ηλεκτρονικού περιοδικού *Tar*, επικοινωνήσα με τον Δημήτρη Κοτρωνάκη, ο οποίος είχε καταγράψει ένα μέρος των έργων για κιθάρα του Κυριάκου Τζωρτζινάκη, για να μου παραχωρήσει το υλικό που διατηρούσε. Πραγματοποιήσαμε συνάντηση στην Αθήνα, στις 25 Σεπτεμβρίου του 2011 οπότε και μου παρέδωσε τις παρτιτούρες που είχε στη κατοχή του.

Η έρευνά μου συνεχίστηκε αφού επικοινωνήσα εκ νέου με συνεργάτες του συνθέτη ώστε να την ενισχύσουν με τυχόν υλικό που είχαν στη κατοχή τους. Ο Δημήτρης Οικονομάκης μου εμπιστεύτηκε τη σύνθεση του Κυριάκου Τζωρτζινάκη, *Al Andar* έργο το οποίο δεν υπήρχε στο αρχείο του συνθέτη που διατηρούσε η Νέλλη Τζωρτζινάκη. Επίσης, ο Βασίλης Γρατσούνας μου παρέδωσε τα ψηφιοποιημένα χειρόγραφα έργα του συνθέτη, το *Νυχτερινό Νο. 3* και το *Δύο χέρια*. Στις 20 Νοεμβρίου του 2012 είχα νέα τηλεφωνική επικοινωνία με την Νέλλη Τζωρτζινάκη κατά την οποία ενημερώθηκα ότι είχε παραχωρήσει πριν μερικά χρόνια στο Βαγγέλη Σπιθογιάννη αντίγραφο του αρχείου που διατηρούσε η ίδια στην Αθήνα.⁴ Μετά από συνεννόηση μαζί του, μου εμπιστεύτηκε το αρχείο των έργων, των κειμένων, καθώς και κασέτες με ηχογραφημένα ανέκδοτα έργα του συνθέτη από τον ίδιο αλλά και από άλλους μουσικούς. Επίσης, όσον αφορά τα εκδομένα κείμενα του συνθέτη, τη συλλογή την πραγματοποίησα εγώ η ίδια από τα έντυπα τεύχη του περιοδικού *Tar*, τα οποία διατίθενται σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα του περιοδικού.

⁴ Ο Βαγγέλης Σπιθογιάννης είχε ξεκινήσει μία προσπάθεια να συγκεντρώσει υλικό για τη ζωή και το έργο του Κυριάκου Τζωρτζινάκη αλλά δεν την ολοκλήρωσε.

1.4. ΕΝΤΥΠΟ ΣΥΝΑΥΛΙΑΚΟ ΥΛΙΚΟ

Μέρος της έρευνάς μου περιλαμβάνει τη συλλογή στοιχείων σε σχέση με τη διάδοση και την υποδοχή του έργου του Κυριάκου Τζωρτζινάκη. Η επίτευξη αυτού του στόχου απαιτούσε τη συγκέντρωση πληροφοριών από συναυλίες όπου είχαν ερμηνευτεί έργα του συνθέτη. Τέτοια στοιχεία προέρχονται κυρίως από προγράμματα συναυλιών, άρθρα εφημερίδων ή από ανακοινώσεις συναυλιών σε περιοδικά και εφημερίδες. Ως εκ τούτου, για τη συγκέντρωση του υλικού ήταν απαραίτητο να ερευνηθούν στοιχεία από φορείς και διοργανωτές συναυλιών, πρόσωπα που συμμετείχαν σε συναυλίες και δημοσιευμένο υλικό στον τύπο και το διαδίκτυο.

Όσον αφορά καλλιτεχνικούς οργανισμούς και φορείς, οι οποίοι διοργανώνουν τέτοιες συναυλίες, η έρευνα ξεκίνησε με τη συλλογή προγραμμάτων από το Ωδείο Φίλιππος Νάκας. Για το λόγο αυτό, επισκέφτηκα το ωδείο στα Εξάρχεια Αθήνας ώστε να εντοπίσω τις συναυλίες οι οποίες έλαβαν χώρα και στις οποίες ερμηνεύτηκαν έργα του συνθέτη. Η γραμματεία του ωδείου, μου έδωσε πρόσβαση σε αρχεία συναυλιών για την περίοδο 1999-2011. Στη συνέχεια, ανέτρεξα στα ψηφιοποιημένα αρχεία εκδηλώσεων του Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης της περιόδου 2000-2012, καθώς και στο ψηφιοποιημένο αρχείο του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών της περιόδου 1992-2011. Εκεί, αναζήτησα όλες τις συναυλίες που διεξήχθησαν στους αντίστοιχους οργανισμούς κατά τη διάρκεια αυτών των ετών και συνέλλεξα όλες τις συναυλίες που στο πρόγραμμά τους έχουν συμπεριλάβει έργα του συνθέτη. Η προσπάθεια συνεχίστηκε ερευνώντας τα έντυπα τεύχη του κιθαριστικού περιοδικού *Tar*. Τα περιοδικά περιλαμβάνουν το ένθετο «Ειδησιοδρομία», στο οποίο αναφέρονται οι συναυλίες που είχαν πραγματοποιηθεί την περίοδο 1982-1986. Επίσης, στο αντίστοιχο διαδικτυακό περιοδικό *Tar* εντοπίστηκαν ανακοινώσεις και προγράμματα συναυλιών από την περίοδο 2009-2012.

Η συγκέντρωση έντυπου συναυλιακού υλικού ολοκληρώθηκε με τη συλλογή προγραμμάτων από πρόσωπα, τα οποία ερμήνευσαν στο παρελθόν έργα του Κυριάκου Τζωρτζινάκη. Ορισμένοι από τους κυριότερους ερμηνευτές που προώθησαν το έργο του στην Ελλάδα και το εξωτερικό ήταν ο Ευάγγελος Ασημακόπουλος και η Λίζα Ζώη, οι οποίοι παραχώρησαν σημαντικό αρχειακό υλικό προγραμμάτων και άρθρων από συναυλίες τους στις οποίες ερμήνευσαν έργα του συνθέτη. Στο ίδιο πλαίσιο, ο Κώστας Γρηγορέας μου παρέδωσε υλικό συναυλιών του σε διεθνές και εγχώριο επίπεδο, ενισχύοντας αυτή την προσπάθεια. Επιπλέον, ο Θεόδωρος Κίτσος, Λέκτορας του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Α.Π.Θ. παρέδωσε πρόγραμμα συναυλίας που συμμετείχε ο ίδιος και περιλάμβανε έργο του συνθέτη. Τέλος, ο Χρήστος Σαρκατζής και ο Αλέξανδρος Τσιρόπουλος, κιθαριστές και τελειόφοιτοι του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, παραχώρησαν πρόγραμμα συναυλίας που έλαβε χώρα το 2011 στα πλαίσια του ετήσιου διαγωνισμού μουσικής δωματίου του Τ.Μ.Ε.Τ. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι διαγωνιζόμενοι διακρίθηκαν ερμηνεύοντας το έργο *Ελληνικές Αναμνήσεις* του Κυριάκου Τζωρτζινάκη.

1.5. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ

Το έργο του Κυριάκου Τζωρτζινάκη έγινε ευρύτερα γνωστό μέσα από τις εκδόσεις και τη δισκογραφία του, παρά το γεγονός ότι σημαντικό μέρος αυτού παραμένει ανέκδοτο. Η συγκέντρωση των προσωπικών του εκδόσεων αλλά και συλλογικών εκδόσεων που περιλαμβάνουν έργα του πραγματοποιήθηκε μέσα από έντυπες και διαδικτυακές πηγές.

Στα πλαίσια της συλλογής των εκδόσεων του συνθέτη, ο Δημήτρης Κοτρωνάκης μου παραχώρησε από το προσωπικό του αρχείο δύο εκδόσεις έργων του συνθέτη, το *Τέσσερα τεύχη με έργα για κιθάρα* και το *Mulatta del Rio, Singing another tune* (έκδοση που περιλαμβάνει δύο έργα). Παράλληλα, από το κατάστημα του μουσικού οίκου Φίλιππος Νάκας στη Θεσσαλονίκη προμηθεύτηκα τις ακόλουθες εκδόσεις με έργα του συνθέτη: *Δώδεκα σπουδές για κιθάρα*, *Σπουδές για κιθάρα* και *Music for two guitars*. Τέλος, από την προσωπική ιστοσελίδα του Ευάγγελου Ασημακόπουλου και της Λίζας Ζώη, ολοκλήρωσα την συλλογή στοιχείων με τα βιβλία του, *Τα βιβλία της κιθάρας*, *Τεύχος 1-12* όπου στα τεύχη 5, 7 και 9 περιλαμβάνονται έργα του συνθέτη.

Συγκεντρώθηκαν επίσης, πληροφορίες σε σχέση με τις δισκογραφικές εκδόσεις που περιλαμβάνουν έργα του συνθέτη. Από το βιβλίο του Αλέξη Ζακυθινού, *Δισκογραφία ελληνικής κλασικής μουσικής*. Επιπλέον, όσον αφορά στις εκδόσεις που πραγματοποίησε ο ίδιος ο συνθέτης, ο Βαγγέλης Σπιθογιάννης μου παραχώρησε 2 δίσκους βινυλίου οι οποίοι είναι *Κ. Τζωρτζινάκης, Duo Επίγονος* και *Astor Piazzolla/Histoire du Tango*. Στο ίδιο πλαίσιο, ο Κώστας Γρηγορέας μου παρέδωσε δίσκο ακτίνας, ο οποίος αποτελεί επανέκδοση δίσκου του Κ. Τζωρτζινάκη και του ιδίου, του 1985, και τον προσωπικό του δίσκο με τίτλο *Apasionada*, που φιλοξενεί έργα του συνθέτη. Παράλληλα, ο Γιώργος Τοσικιάν μου δώρισε τον προσωπικό δίσκο που περιέχει έργα του συνθέτη σε πρώτη εκτέλεση. Τέλος, επισκέφτηκα και συγκέντρωσα δίσκους ερμηνευτών, καθώς και συλλογές δίσκων, που περιλαμβάνουν έργα του συνθέτη από το διαδικτυακό περιοδικό *Tar*, την προσωπική ιστοσελίδα της Εύας Φάμπα και τη διαδικτυακή βιβλιοθήκη δίσκων «Musical».⁵

⁵ «Musical. Διαδικτυακή βιβλιοθήκη δίσκων», πρόσβαση, 4/3/2012, <http://www.musical.gr>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΤΖΩΡΤΖΙΝΑΚΗΣ: ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

2.1. ΚΑΤΑΓΩΓΗ, ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ (1950-1968)

Ο Κυριάκος Τζωρτζινάκης γεννήθηκε στην Αθήνα στις 16 Ιουνίου του 1950, γιός του Γιώργου Τζωρτζινάκη και της Στέλλας Σαββάκη.⁶ Ο πατέρας του γεννήθηκε το 1919 στο Ρέθυμνο της Κρήτης, όπου και ζούσε μέχρι να μετακομίσει στην Αθήνα προς αναζήτηση δουλειάς, ενώ η μοναδική του αδερφή παρέμεινε στην Κρήτη. Η μητέρα του γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Αθήνα, στην περιοχή των Πατησίων, ενώ η καταγωγή της ήταν από ένα χωριό του νομού Ρεθύμνου της Κρήτης. Επιπλέον, είχε τέσσερις αδελφούς, εκ των οποίων ο ένας έκανε οικογένεια αποκτώντας δύο κόρες. Η γνωριμία των γονιών του έγινε στην Αθήνα, όπου και παντρεύτηκαν και στην συνέχεια απέκτησαν τον ίδιο, στον οποίο, ως μοναχογιό, είχαν τρομερή αδυναμία.⁷ Δεν επισκέφθηκε ποτέ την Κρήτη,⁸ όπως και η μητέρα του, σε αντίθεση με τον πατέρα του, ο οποίος επισκεπτόταν τη γενέτειρά του τακτικά.

Προχέονταν από αρκετά εύπορη οικογένεια καθώς ο πατέρας του κατείχε σημαντική διοικητική θέση στο Ταμείο Υγείας της Εθνικής Τράπεζας. Επίσης, αν και η μητέρα του δεν εργαζόταν, είχε στην κατοχή της περιουσιακά στοιχεία που συνέβαλαν στην καλή οικονομική κατάσταση της οικογένειας. Οι παππούδες του, από την πλευρά της μητέρας του, πέθαναν πριν τη γέννησή του, όπως και ο παππούς του από την πλευρά του πατέρα του. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο Τζωρτζινάκης είχε ελάχιστες σχέσεις με τους συγγενείς του γονιών του. Ο πατέρας του πήγαινε πάντα μόνος στην Κρήτη, όπου έμενε η οικογένεια του, ενώ η μητέρα του σπανίως συναντούσε τους αδερφούς της στην Αθήνα.

Γεννήθηκε και μεγάλωσε σε μία μονοκατοικία στο Γαλάτσι Αθήνας. Ξεκίνησε το σχολείο σ' ένα από τα δημόσια δημοτικά σχολεία της περιοχής του Γαλασίου και συνέχισε στο εξατάξιο γυμνάσιο της περιοχής. Οι επιδόσεις του στα μαθήματα ήταν εξαιρετικές. Ήταν επιμελής και ταυτόχρονα πολύ έξυπνο παιδί και αυτό ευνοούσε την πρόοδο του στο σχολείο και στις υπόλοιπες δραστηριότητές του. Μια από αυτές ήταν τα μαθήματα αγγλικών που παρακολουθούσε εντατικά και παρόλο που δεν πιστοποίησε τις γνώσεις του με κάποιο πτυχίο, ήταν άριστος γνώστης της αγγλικής γλώσσας. Από μικρός έτρεφε αγάπη για τη μουσική και είχε στη συλλογή του πολλούς δίσκους που άκουγε με ενθουσιασμό. Αν και στην οικογένεια δεν υπήρχε κάποιος μουσικός εκτελεστής, στο σπίτι υπήρχαν αρκετά όργανα, όπως κιθάρα, μαντολίνο και

⁶ Συμεωνίδου, «Τζωρτζινάκης, Κυριάκος», *Λεξικό Ελλήνων Συνθετών*, 402.

⁷ Τα στοιχεία προέρχονται από την ηχογραφημένη συνέντευξη της Νέλλης Τζωρτζινάκη από την Θέμιδα Κολαζά (20/11/2011).

⁸ Ηχογραφημένη συνέντευξη του Νότη Μαυρουδή (12/8/2011).

διάφορα κρουστά, γεγονός που αποδείκνυε το ιδιαίτερο ενδιαφέρον της οικογένειας για την μουσική. Ο πατέρας του ήθελε να κρατάει ζωντανές τις παραδόσεις της Κρήτης και γι' αυτό, τηρούσε τα κρητικά έθιμα και λάτρευε κρητική μουσική. Ωστόσο, οι ήχοι και οι μελωδίες της κρητικής μουσικής, που αποτελούσαν κατά κύριο λόγο τα παιδικά ακούσματα του συνθέτη, δεν ήταν της προτίμησής του⁹.

Το 1964, σε ηλικία δεκατεσσάρων ετών, γεννήθηκε το ενδιαφέρον του για την κιθάρα. Έτσι, αποφάσισε να αγοράσει την πρώτη του κλασική κιθάρα και να ζητήσει από τον Ευάγγελο Ασημακόπουλο¹⁰ να του παραδώσει μαθήματα. Ήταν ενθουσιασμένος με το απόκτημά του και έπαιζε συνεχώς. Μετά από δύο μήνες παρακολούθησης αναγκάστηκε να διακόψει τα μαθήματα,¹¹ εξαιτίας της πεποίθησης των γονιών του ότι είχε παραμελήσει όλες τις υπόλοιπες υποχρεώσεις του και κυρίως τις σχολικές.¹²

Οι μουσικές επιρροές στην περίοδο της εφηβείας του ήταν η ξένη μουσική, κυρίως η ροκ, η μπλούζ και στη συνέχεια η τζαζ, είδη μουσικής πολύ σημαντικά για εκείνον, γιατί στη συνέχεια αποτέλεσαν πηγή έμπνευσης και σημείο αναφοράς των έργων του. Ως έφηβος υπήρξε πολύ ανεξάρτητος και δυναμικός. Σ' αυτή την περίοδο της ζωής του ήταν που απέκτησε και τη δεύτερη κιθάρα του, που αυτή τη φορά ήταν ηλεκτρική. Έτσι ξεκίνησε να σιγά σιγά να μελετάει μόνος του, να αυτοσχεδιάζει πάνω στο όργανο και - χωρίς μουσικές γνώσεις - να συνθέτει εμπειρικά. Έχοντας αποκτήσει αρκετές γνώσεις μόνος του, το 1967 και σε ηλικία δεκαεπτά ετών αποφάσισε να πείσει τους γονείς του να τον γράψουν στο Εθνικό Ωδείο Αθηνών για να

⁹ Ηχογραφημένη συνέντευξη της Νέλλης Τζωρτζινάκη.

¹⁰ Ευάγγελος Ασημακόπουλος (1940). Κιθαριστής, συγγραφέας, μουσικοπαιδαγωγός της κιθάρας. Το 1953 ξεκίνησε να σπουδάζει κλασική κιθάρα στο τμήμα του Δημήτρη Φάμπα στο Εθνικό Ωδείο. Το 1961 παίρνει το Δίπλωμα του με Α' Βραβείο παμψηφεί και Αριστείο Εξαιρετικής Επιδόσεως. Στον κύκλο του ωδείου γνωρίζει τη Λίζα Ζώη συνεργάζονται σαν ντουέτο από το 1963. Το 1964 μαζί με την Λίζα παρακολουθούν με υποτροφία μαθήματα με τους διάσημους καλλιτέχνες στην Διεθνή Ακαδημία της Nice στη Γαλλία. Το 1965 παντρεύονται και μαζί καθιερώνουν το πρώτο ντουέτο κιθάρας στην Ελλάδα που στις μέρες μας πλέον θεωρείται από τα κορυφαία στον κόσμο. Οι σπουδές τους συνεχίστηκαν στην Ακαδημία του Santiago de Compostela της Ισπανίας με τον Andrés Segovia στα 1967-1970. Το 1967 έδωσαν συναυλία για δυο κιθάρες στην Βασιλική Αίθουσα του Σαντιάγο. Στη συνέχεια δώσανε συναυλίες στην Ιταλία, το Βέλγιο, την Ισπανία και τις Ηνωμένες Πολιτείες. Το 1974 υπογράφουν συμβόλαιο με τον Sol Hurok, έτσι τους δίνει την ευκαιρία να παίξουν στις γνωστότερες αίθουσες συναυλιών του κόσμου όπως το Carnegie Hall, το Queen Elizabeth Hall, την Concertgebouw, το Wigmore Hall, το Theatre de la Ville και το Lincoln Center, σε ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς (BBC, Παρίσι RTVF, Βρυξέλλες, Μαδρίτη, Κολωνία, Βερολίνο κ.ά.), να λάβουν μέρος σε μεγάλα Φεστιβάλ μεταξύ των οποίων της Νέας Υόρκης, της Βοστώνης, της Αμβέρσας, του Άμστερνταμ, της Ρώμης και του Μεξικού και να συμπράξουν με γνωστές συμφωνικές ορχήστρες, όπως του Μόντρεαλ, του Μίσιγκαν, του Σινσινάτι και του Μπέριμγχαμ [Καλογερόπουλος, « Ζώη, Λίζα / Ασημακόπουλος, Ευάγγελος», *Το Λεξικό της ελληνικής μουσικής : από τον Ορφέα έως σήμερα*, Τόμος 2, 325]. Η δισκογραφία του αποτελείται από έξι δίσκους βινυλίου και εννέα ψηφιακούς δίσκους. Επίσης έχει γράψει 28 εκπαιδευτικά βιβλία για κιθάρα [«Διαδικτυακή ιστοσελίδα του Ευάγγελου Ασημακόπουλου και της Λίζας Ζώη», πρόσβαση 24/4/2012, <http://www.evangelos-liza.com/>].

¹¹ Ηχογραφημένη συνέντευξη του Ευάγγελου Ασημακόπουλου (10/7/2011).

¹² Ηχογραφημένη συνέντευξη της Νέλλης Τζωρτζινάκη (20/11/2011).

παρακολουθήσει στην τάξη του Δημήτρη Φάμπα,¹³ ώστε να εξελίξει περαιτέρω τις γνώσεις και τις δεξιότητές του επάνω στη κιθάρα. Στην απόφασή του αυτή συνέβαλε το γεγονός ότι ο Φάμπας ήταν ένας από τους καλύτερους και δημοφιλέστερους καθηγητές κιθάρας της εποχής. Η γνωριμία του με το Φάμπα ήταν καταλυτική για τη μετέπειτα πορεία του στο χώρο, καθώς αρκετοί από τους μετέπειτα συνεργάτες του ανήκαν στον στενό κύκλο του δασκάλου του.¹⁴

2.2. ΟΙ ΣΠΟΥΔΕΣ ΤΟΥ ΣΕ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ (1968-1976)

Ο Κ. Τζωρτζινάκης αποφοίτησε από το σχολείο το 1968 με εξαιρετικούς βαθμούς και αποφάσισε να σπουδάσει δημοσιογραφία σε ιδιωτική σχολή,¹⁵ στην Αθήνα. Κατά τη διάρκεια των σπουδών του εκεί, νακάλυψε ότι δεν τον ενδιαφέρει το αντικείμενο αυτό. Έτσι, τελειώνοντας τη σχολή το 1970 πηγαίνει στην Φλωρεντία της Ιταλίας για να σπουδάσει αρχιτεκτονική,¹⁶ όπου και έζησε μέχρι το 1976 που ολοκλήρωσε τις σπουδές του.

¹³Δημήτρης Φάμπας (1922-1996). Κιθαριστής, συνθέτης και μουσικοπαιδαγωγός της κιθάρας. Σπούδασε θεωρητικά με τον Θ. Βαβαγιάννη και ανώτερα θεωρητικά με τον Κ. Κυδωνιάτη στο Ωδείο Αθηνών. Το 1953 παίρνει το δίπλωμα του στην κιθάρα από το Εθνικό Ωδείο από την τάξη του Γ. Βάκου με πρώτο βραβείο και αριστείο εξαιρετικής επίδοσης. Το δίπλωμα αυτό ήταν το πρώτο που δόθηκε στην Ελλάδα. Στα 1955-1956 σπούδασε με υποτροφία, στην Ακαδημία Chigiana της Σιέννα στην Ιταλία, κιθάρα με τον Andres Segovia και μουσικολογία με τον Emilio Pujol. Το 1958 πήρε υποτροφία από τον Segovia για να συνέχισε τις σπουδές κοντά του, στην Ακαδημία του Santiago de Compostela της Ισπανίας. Ο Δημήτρης Φάμπας έδωσε εκατοντάδες συναυλίες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό όπως στην Αγγλία, Γερμανία, Γαλλία, Ισπανία, Πορτογαλία, Ιταλία, Ολλανδία, Τσεχοσλοβακία, ΗΠΑ, Καναδά, Ουγγαρία, Βατικανό, Γιουγκοσλαβία, Τουρκία, Αυστρία, κ.α. Τα έργα του έχουν δισκογραφηθεί από τον ίδιο αλλά και από άλλους αξιόλογους κιθαριστές. Το σύνολο των δίσκων που φιλοξενούν έργα του Δημήτρη Φάμπα ανέρχεται στους είκοσι έξι. Επίσης έχει εκδοθεί και επανεκδοθεί πληθώρα έργων του. Μέχρι σήμερα τα βιβλία με έργα του είναι 13. Ο Δημήτρης Φάμπας πέρα από ότι ήταν ένας από τους σημαντικότερους Έλληνες συνθέτες που έγραψαν μουσική για κιθάρα, ήταν και ένας εξαιρετικός παιδαγωγός της κιθάρας. Μέσα από τη διδασκαλία του δημιουργήθηκε ένα αξιόλογο ρεύμα κιθαριστών μέσα από το οποίο αναδείχθηκαν διαπρεπείς μουσικοί, σολίστες και δάσκαλοι του οργάνου. Το 1958 για πρώτη φορά παρουσιάζονται οι κιθαρίστες της σχολής του Δ. Φάμπα σε ομαδική συναυλία. Από τότε και κάθε χρόνο η σχολή του παρουσίαζε τους καλλίτερους νέους κιθαρίστες. Το 1950 ξεκίνησε να συνθέτει για κιθάρα. Η πλειοψηφία του έργου του αυτής της περιόδου είναι διασκευές από άλλα όργανα και δημοφιλή τραγούδια. Από το 1953 αρχίζει να συνθέτει τα δικά του έργα και να τα αφιερώνει σε ανθρώπους που αγαπάει και εκτιμάει. Μερικά από τα πιο σημαντικά έργα του είναι η *Ελληνική σουίτα*, το *Ποίημα*, το *Παραμύθι*, το *Μπολερό*, τη *Ρομάντζα*, κ.α. [Τάσος Κολυδάς, *Δημήτρης Φάμπας: ο κιθαριστής, ο μουσικοπαιδαγωγός, ο συνθέτης* (Αδημοδieuτή διδακτορική διατριβή, Τμήμα Μουσικών Σπουδών ΕΚΠΑ, 2006)].

¹⁴Ηχογραφημένη συνέντευξη του Ευάγγελου Ασημακόπουλου (10/7/2011).

¹⁵Η απόφαση αυτή πάρθηκε για να μπορέσει να πάρει αναβολή από τον στρατό. [Ηχογραφημένη συνέντευξη Νέλλης Τζωρτζινάκη (20/11/2011).

¹⁶Συμεωνίδου, «Τζωρτζινάκης, Κυριάκος», *Λεξικό Ελλήνων Συνθετών*, 402.

Το 1971 σε ένα ταξίδι του στην Ελλάδα γνωρίζει μέσω κοινών φίλων, και συνάπτει σχέση, με τη Νέλλη, η οποία στο μέλλον θα γινόταν η σύζυγος του μέχρι το τέλος της ζωής του. Το 1972 γνώρισε τον συμφοιτητή του Νίκο Σερβίτη¹⁷ με τον οποίο συνδέθηκαν φιλικά, μελετούσαν μαζί κιθάρα και παρακολουθούσαν συναυλίες. Όλα αυτά τα χρόνια που βρισκόταν στην Ιταλία δεν παραμελεί στιγμή την κιθάρα, αλλά παράλληλα με το τμήμα του Δ. Φάμπα στο Εθνικό Ωδείο στην Αθήνα, στο οποίο συνέχιζε να ανήκει, παρακολουθούσε μαθήματα κιθάρας και ανώτερων θεωρητικών στο ωδείο της Φλωρεντίας, με καθηγητές τους Alvaro Company¹⁸ και Φ. Νταντέρα.¹⁹ Επιπλέον προσπάθησε να περάσει τις κατατακτήριες εξετάσεις στο Conservatorio της Φλωρεντίας²⁰ αλλά δεν τα κατάφερε. Την χρονική αυτή περίοδο άρχισε να ασχολείται εντατικά με τη τζαζ μουσική και συνεργάζεται με τον Antony Sindey²¹ παίζοντας μαζί σε συναυλίες στην Φλωρεντία, ενώ παράλληλα αναπτύσσουν φιλική σχέση.

Συγχρόνως στην Ελλάδα διατηρούσε ένα συγκρότημα που έπαιζε τζαζ μουσική και επιδιδόταν στον αυτοσχεδιασμό.²² Τον ίδιο χρόνο έχοντας γυρίσει στην Ελλάδα για διακοπές, έψαχνε για έναν δεύτερο κιθαριστή για το συγκρότημα αυτό. Το άτομο που τον προσέγγισε για τη θέση, ήταν ο Βασίλης Γρατσούνας,²³ ο οποίος ενθουσιάστηκε από το παίξιμο του. Αναγκάστηκε να αποχωρήσει όμως, επειδή ένιωθε μειονεκτικά. Ωστόσο, η μετέπειτα συνάντησή τους στο Εθνικό Ωδείο, υπήρξε η αρχή μίας έντονης φιλίας μεταξύ τους.²⁴ Την αγάπη του για τον αυτοσχεδιασμό ο Κυριάκος Τζωρτζινάκης την ενέπνεε στους φίλους του. Χαρακτηριστικές είναι οι δηλώσεις του Βασίλη Γρατσούνα, για τον οποίο αποτέλεσε σημαντικότερη πηγή έμπνευσης στο άρθρο του στο περιοδικό *Tar*: «Ο Κυριάκος στάθηκε για μένα, η αφορμή να μπω στους δρόμους του αυτοσχεδιασμού. Κάθε στιγμή μαζί με τον Κυριάκο ήταν μια αποκάλυψη δύναμης, χαρακτηριστική ήταν η φράση του 'παίξε μαζί μου και μην σκέπτεσαι, παίξε ότι μπορείς, μη σταματάς».²⁵

Το 1973 και ενώ συνέχιζε τις σπουδές στην αρχιτεκτονική, ζήτησε από τον Ευάγγελο Ασημακόπουλο να αρχίσουν ξανά τα μαθήματα κιθάρας που είχαν διακόψει το 1964, τα οποία ξεκίνησε παράλληλα με τα μαθήματα που έκανε με τον Δημήτρη Φάμπα. Ο Φάμπας δεν τον κάλυπτε συνολικά ως δάσκαλος, λόγω του ότι ήταν αρκετά απόλυτος σε θέματα τεχνικής στην κιθάρα, γεγονός που τον καταπίεζε. Ο Κυριάκος

¹⁷Νίκος Σερβίτης, κιθαριστής, μουσικός.

¹⁸Ηχογραφημένη συνέντευξη του Ευάγγελου Ασημακόπουλου (10/7/2011).

¹⁹Συμεωνίδου, «Τζωρτζινάκης, Κυριάκος», *Λεξικό Ελλήνων Συνθετών*, 402.

²⁰Κονσερβατόρια: ήταν φιλανθρωπικά ιδρύματα στη Βενετία και τη Νάπολη της Ιταλίας, τα οποία στην πορεία απέκτησαν εκπαιδευτικό χαρακτήρα και δόθηκε βάση στη μουσική. Ορισμένα κονσερβατόρια τον 18^ο αιώνα έγιναν πολύ υψηλού επιπέδου μουσικές σχολές. Τον 19^ο αιώνα θα γίνουν πρότυπο των Ευρωπαϊκών ωδείων και είναι τα εξής: Πράγας, Γκράτς, Βιέννης, Λονδίνου, Μιλάνου, Λειψίας, Μονάχου, Βερολίνου, Δρέσδης, Φλωρεντίας και Φραγκφούρτης. [Καίτη Ρωμανού, *Ιστορία της έντεχνής νεοελληνικής μουσικής*, (Αθήνα: Κουλτούρα, 2000), 83-84].

²¹Antony Sindey, μουσικός, κιθαριστής.

²²Ηχογραφημένη συνέντευξη του Νίκου Σερβίτη (24/9/2011).

²³Βασίλης Γρατσούνας, Κιθαριστής, Γενικός διευθυντής ωδείου *En οργάνοις*, (1955).

²⁴Ηχογραφημένη συνέντευξη του Βασίλη Γρατσούνα (2/10/2011).

²⁵Βασίλης Γρατσούνας, «Μνήμη για τον Κυριάκο Τζωρτζινάκη», *Tar*, 10/2009, πρόσβαση 10/2/2012, <http://www.tar.gr>.

Τζωρτζινάκης κιθαριστικά και μουσικά δεν μπορούσε να μπει σε καλούπια και να ενστερνιστεί μια και μόνο άποψη.²⁶ Ωστόσο δεν διέκοψε τα μαθήματα με τον Φάμπα, όρος που του είχε θέσει ο Ασημακόπουλος. Μαζί με τα μαθήματα ξεκίνησε και μία μεγάλη φιλία ανάμεσα στον ίδιο, τον Ασημακόπουλο και τη Ζώη.²⁷

Κατά τη διάρκεια των σπουδών του στην Ιταλία συνέθετε συνεχώς και επειδή δεν ήθελε τα έργα του να μένουν στο συρτάρι, από τις πρώτες του ακόμη συνθέσεις δραστηριοποιούνταν για τη διάδοση και την προβολή τους.²⁸ Οι όποιες αμφισβητήσεις των έργων του από διάφορους μουσικούς κύκλους, στην Ιταλία δεν αποτελούσαν αποτρεπτικό παράγοντα για εκείνον στο να συνεχίζει να τα προωθεί. Από την αρχή της συνθετικής του καριέρας έκανε σημαντικά βήματα, αφού έγραψε μουσική για το πειραματικό θέατρο της Φλωρεντίας, ενώ έργα του παρουσιάστηκαν και στο Α΄ διεθνές φεστιβάλ κιθάρας της Ουγγαρίας.²⁹

Κυριάκος Τζωρτζινάκης, στη Φλωρεντία (1974).

Το 1975- 1976, τελειώνοντας τις σπουδές του στην Ιταλία, επιστρέφει στην Ελλάδα, συνεχίζοντας να μελετά κιθάρα στο Εθνικό Ωδείο. Τα χρόνια που πέρασε εκεί ο Τζωρτζινάκης ήταν ιδιαίτερα καθοριστικά γι' αυτόν και τη μουσική του πορεία,

²⁶ Ηχογραφημένες συνέντευξεις των Νότη Μαυρουδή, Ευάγγελου Ασημακόπουλου και Κώστα Γρηγορέα.

²⁷ Λίζα Ζώη (1940). Κιθαρίστρια, μουσικός. Γεννήθηκε στο Μεσολόγγι. Σπούδασε με τον Δημήτρη Φάμπα και αποφοίτησε το 1960 με Α΄ βραβείο εξαιρετικής επίδοσης. Ακολούθησε απόλυτα κοινή πορεία με τον Ευάγγελο Ασημακόπουλο ως ντουέτο. Περισσότερες πληροφορίες υπάρχουν στην υποσ. 5.

²⁸ Ηχογραφημένη συνέντευξη του Νίκου Σερβίτη (24/9/2011).

²⁹ Η πληροφορία προέρχεται από το βιβλίο της Αλέκας Συμεωνίδου και δεν γνωρίζουμε περισσότερες λεπτομέρειες [Συμεωνίδου, «Τζωρτζινάκης, Κυριάκος», *Λεξικό Ελλήνων Συνθετών*, 402].

καθώς γνώρισε ανθρώπους που ενίσχυσαν το συνθετικό του έργο και το πρόβαλαν στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Τους σπουδαστές της κιθάρας του Δημήτρη Φάμπα τους χαρακτήριζε ένα πολύ υψηλό επίπεδο κιθαριστικής και μουσικής δεξιοτεχνίας. Ωστόσο ο Φάμπας είχε δημιουργήσει ανάμεσα στους σπουδαστές του ένα κλίμα ευγενούς άμιλλας. Ορισμένα ονόματα από τους μαθητές του Φάμπα, με τα οποία είτε συνεργάστηκε, είτε απέκτησε φιλικές σχέσεις, ο Τζωρτζινάκης ήταν ο Κ. Γρηγορέας,³⁰ ο Δ. Αντωνάτος, ο Γ. Λύρας, ο Β. Γρατσούνας, κ.ά.

Μαθητική συναυλία του τμήματος του Δημήτρη Φάμπα στις 12/5/1975

Ο Κυριάκος Τζωρτζινάκης συνήθιζε να παρουσιάζει τα έργα του στον καθηγητή του Δημήτρη Φάμπα αλλά και στους υπόλοιπους συμμαθητές του, προκειμένου να αποσπάσει τις αντιδράσεις τους. Οι αντιδράσεις ποίκιλαν άλλοι δεχτήκαν τα έργα του με θετική διάθεση και άλλοι τα αντιμετώπισαν πιο ανταγωνιστικά και αρνητικά. Ο Κώστας Γρηγορέας ήταν ένας από αυτούς που ενθουσιάστηκαν από τα έργα του Τζωρτζινάκη και θέλησε να τα μελετήσει. Προσέγγισε τον Τζωρτζινάκη, ζητώντας του τα έργα του, ώστε να προετοιμάσει ένα ολόκληρο πρόγραμμα συναυλίας με αυτά, για να τα παρουσιάσει στο ευρύ κοινό.³¹ Αυτή ήταν η αρχή για την ανάπτυξη της μεταξύ τους φιλίας αλλά και της μετέπειτα καλλιτεχνική τους συνεργασίας.

³⁰Κώστας Γρηγορέας (1957). Συνθέτης, κιθαριστής. Σπούδασε κιθάρα στο Εθνικό Ωδείο με τον Δημήτρη Φάμπα και συνέχισε τις σπουδές του στην Αγγλία με τους Gordon Crosskey και John Williams. Έχει συμμετάσχει ως σολίστας και ως συνθέτης σε περίπου 15 δίσκους. Έχει συνθέσει έργα για σόλο κιθάρα και για σύνολα. Επίσης συνεργάζεται με τον Νότη Μαυρουδή εκδίδοντας το διαδικτυακό περιοδικό *Tar* [Καλογερόπουλος, «Γρηγορέας, Κώστας», *Το Λεξικό της ελληνικής μουσικής: από τον Ορφέα έως σήμερα*, Τόμος 2, 536].

³¹Ηχογραφημένη συνέντευξη του Κώστα Γρηγορέα (22/9/2011).

Μαθητική συναυλία: παίζουν ο Κυριάκος Τζωρτζινάκης και ο Κώστας Γρηγορέας (1975)

2.3. ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ Η ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥ (1976-1982)

Ο Κυριάκος Τζωρτζινάκης συνήθιζε να πηγαίνει στο σπίτι του καθηγητή του, Δημήτρη Φάμπα και να παρακολουθεί εκεί μαθήματα κιθάρας. Το 1976 μετά από ένα μάθημα συνάντησε και γνώρισε τον Νότη Μαυρουδή.³² Αναπτύχτηκε γρήγορα μια έντονη συμπάθεια μεταξύ τους, που εξελίχτηκε σε μία μακροχρόνια φιλία και συνεργασία. Συναντιόντουσαν συχνά στο σπίτι του συνθέτη και ανταλλάζαν γνώμες για μουσικά θέματα, αλλά και για τα ίδια τα κομμάτια του. Η σύνθεση του *Παιδική σουίτα*, που γράφτηκε στις 21 Ιουνίου του 1976, είναι αφιερωμένη στον γιο του Νότη Μαυρουδή,³³ τον Χάρη, καθώς συνήθιζε να αφιερώνει έργα του στα αγαπημένα του πρόσωπα.³⁴

Ένα από τα πρώτα σημαντικά γεγονότα στην καριέρα του ήταν η πρώτη έκδοση του βιβλίου του *Δώδεκα σπουδές για κιθάρα*, στα τέλη του 1976, από τον οίκο

³²Νότης Μαυρουδής (1945) Κιθαριστής, τραγουδοποιός και συγγραφέας. Σπούδασε στο Εθνικό Ωδείο με τον Δημήτρη Φάμπα, παίρνοντας το 1961 το δίπλωμα του με Άριστα και βραβείο ερμηνείας. Το 1963 ασχολήθηκε με το ελαφρό ελληνικό τραγούδι και ηχογράφησε πολλούς δίσκους παίζοντας ενεργό ρόλο στη γνωστή κίνηση «Νέο Κύμα». Το 1965 λαμβάνει το Α΄ βραβείο στο 4^ο Φεστιβάλ Τραγουδιού Θεσσαλονίκης. Στη συνέχεια άρχισε να γράφει μουσική για το θέατρο και το κινηματογράφο. Έπαιξε ως σολίστ κιθάρας σε Ελλάδα και εξωτερικό. Το 1969 τιμήθηκε στο διαγωνισμό κιθάρας στο Μιλάνο με το Α΄ βραβείο και 1990 βραβεύεται στο Διεθνή διαγωνισμό παιδικού τραγουδιού στη Λισαβόνα. Εργάστηκε ως καθηγητής κιθάρας στην Ιταλία αλλά και στην Ελλάδα. Επίσης δούλεψε στην κρατική και ιδιωτική ραδιοφωνία. Τη περίοδο από το 1983-1987 διηύθυνε το περιοδικό κιθάρας *Tar*. Έχει εκδόσει 25 προσωπικούς δίσκους με έργα για κιθάρα. Το 2008 εκδόθηκε το βιβλίο του με κείμενα περί μουσικής με τίτλο *Ηχολογήματα*. [Καλογερόπουλος, «Μαυρουδής, Νότης», *Το Λεξικό της ελληνικής μουσικής : από τον Ορφέα έως σήμερα*, Τόμος 4, 60].

³³Όπως αναφέρεται στην παρτιτούρα του έργου *Παιδική Σουίτα* (1976).

³⁴Ηχογραφημένη συνέντευξη του Νότη Μαυρουδή (12/8/2011).

Φίλιππος Νάκας στην Αθήνα.³⁵ Η σύνθεση των σπουδών δεν έγινε με αριθμητική σειρά, δηλαδή οι πρώτες σπουδές που γράφτηκαν ήταν η *σπουδή Νο. 12* και η *σπουδή Νο. 11* ενώ η *σπουδή Νο. 1* ήταν από τις τελευταίες. Οι σπουδές κέντρισαν το ενδιαφέρον του μουσικού κόσμου σε Ελλάδα και εξωτερικό.

Το σημαντικότερο γεγονός αυτής της περιόδου, που δεν αφορούσε ωστόσο την καλλιτεχνική του καριέρα, ήταν ο γάμος του με τη Νέλλη, το 1978 ύστερα από εφτά χρόνια σχέσης, ενώ κουμπάρος σ' αυτό ήταν ο Νότης Μαυρουδής και η γυναίκα του Βάσω.³⁶ Η Νέλλη υπήρξε ο άνθρωπος του, που τον στήριξε και τον φρόντισε μέχρι το τέλος της ζωής του.

Ο Κυριάκος Τζωρτζινάκης, ο Ευάγγελος Ασημακόπουλος και ο Βαγγέλης Μπουντούνης σε καλοκαιρινές διακοπές στο Τολό το 1977.

Την ίδια εποχή έλαβε χώρα η πρώτη παρουσίαση των έργων του. Στις 31 Μαΐου του 1978, στην Ελληνοαμερικανική Ένωση, έργα του εκτελέστηκαν από τον ίδιο και από τους Κώστα Γρηγορέα και Δημήτρη Αντωνάτο.³⁷ Την παρουσίαση προλόγισε και παρουσίασε ο Νότης Μαυρουδής. Ενδεικτικά κάποιες από τις συνθέσεις που παρουσιάστηκαν είναι οι εξής: *Αφιέρωμα στην Ν.*, έργο για σόλο κιθάρα (1978). Το έργο αυτό εκτελέστηκε από τον ίδιο τον Κυριάκο Τζωρτζινάκη, ένα έργο με έντονο συναισθηματικό φορτίο, αφού ήταν αφιερωμένο στην Νέλλη Τζωρτζινάκη, όπως συμπεραίνουμε και από τον τίτλο του έργου. Το *Νυχτερινό Νο. 2*, έργο για σόλο κιθάρα (1977), το οποίο ερμηνεύτηκε από τον Κώστα Γρηγορέα και τέλος το *Trio sonata*, έργο για τρεις κιθάρες (1978) το οποίο εκτέλεσαν και οι τρεις.

³⁵Όπως αναφέρω και παραπάνω, ο Κυριάκος Τζωρτζινάκης ήταν τελειομανής, γι' αυτό όταν παρέλαβε την παρτιτούρα απογοητεύτηκε, θεώρησε ότι ήταν κακοφτιαγμένη με πολλά τυπογραφικά λάθη και χωρίς καλή αισθητική στο σχεδιασμό της [Ηχογραφημένη συνέντευξη του Νότη Μαυρουδής (12/8/2011)].

³⁶Ηχογραφημένη συνέντευξη της Νέλλης Τζωρτζινάκη από τον Βαγγέλη Σπιθογιάννη (2000).

³⁷Δημήτρης Αντωνάτος (1959) μουσικός, κιθαριστής. Σπούδασε κλασική κιθάρα με τον Δημήτρη Φάμπα και συμμετείχε στο 2^ο και 3^ο διεθνές φεστιβάλ κιθάρας της Ουγγαρίας ως σολίστ.

Γύρω στο 1979 και έχοντας εξαντλήσει όλα τα περιθώρια αναβολής, καλείται να εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις στο Πολεμικό Ναυτικό. Το γεγονός αυτό έρχεται να αναστείλει σε ένα βαθμό την καλλιτεχνική του δραστηριότητα, αφού κατά τη διάρκεια της 32μηνιας θητείας του συνθέτει μόλις 6 έργα.³⁸

Το 1980 γνωρίστηκε με τον Γιώργο Μονεμβασίτη, στις συναντήσεις που οργάνωναν με τον Νότη Μαυρουδή για την ανταλλαγή απόψεων σχετικά με την οργάνωση και την σχεδίαση του πρώτου περιοδικού κιθάρας στην Ελλάδα, το οποίο στη συνέχεια θα κυκλοφορήσει για περίπου τέσσερα χρόνια.³⁹

Τον επόμενο χρόνο πραγματοποίησε άλλη μία έκδοση από *Τέσσερα τεύχη για σόλο κιθάρα*. Το πρώτο τεύχος αποτελείται από τρία έργα με τους τίτλους *Τέσσερις δημοτικές εικόνες* (1975), *Ρομαντικό* (1980) και *Χορός των ρολογιών* (1976). Το δεύτερο τεύχος αποτελείται και αυτό από τρία έργα με τους τίτλους *Νυχτερινό Νο. 1* (1975), *Νυχτερινό Νο. 2* (1977) και *Νυχτερινό Νο. 3* (1977). Το τρίτο τεύχος αποτελείται από τα έργα με τους τίτλους: *Φαντασία* (1975), *Τέσσερα ονειρικά τραγούδια* (1978) και *Shona karanga* (1980) και το τελευταίο τεύχος αποτελείται από τα έργα με τίτλους: *Πρελούδιο* (1980) *Μεσογειακός* (1977), *Αφιέρωμα στον George Gershwin* (1975).⁴⁰ Τα βιβλία προλόγισαν ο Ευάγγελος Ασημακόπουλος και ο Νότης Μαυρουδής. Εκδόθηκαν από τον οίκο Παπαρηγορίου-Νάκας στην Αθήνα το 1981.

Το 1891-1982 διαπιστώθηκε ότι έπασχε από την ασθένεια νόσος του Hodgkin⁴¹ και αυτή υπήρξε μια πολύ δύσκολη στιγμή για τον συνθέτη. Ξεκινάει θεραπεία στην Ελλάδα και στη συνέχεια επισκέπτεται διάφορους γιατρούς και στην Αμερική, ώστε να καταφέρει να ξεπεράσει το πρόβλημα. Τα επόμενα χρόνια η βελτίωση της υγείας του είναι αισθητή, καθώς για αρκετά χρόνια δεν τον καταβάλλει η ασθένειά του και παραμένει πολύ δημιουργικός και δραστήριος.

2.4. Ο ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΤΖΩΡΤΖΙΝΑΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΙΘΑΡΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ TAR (1982-1986)

Το 1982 εκδίδεται το πρώτο τεύχος του κιθαριστικού περιοδικού -για το οποίο δύο χρόνια πριν, είχαν αρχίσει να συζητάνε οι Τζωρτζινάκης, Μαυρουδής και Μονεμβασίτης- με το όνομα *Tar*.⁴² Το περιοδικό αυτό δημιουργήθηκε από ανθρώπους

³⁸ Ηχογραφημένη συνέντευξη της Νέλλης Τζωρτζινάκη (20/11/2011).

³⁹ Ηχογραφημένη συνέντευξη του Νότη Μαυρουδή (12/8/2011).

⁴⁰ Οι τίτλοι των έργων αναγράφονται ακριβώς όπως εμφανίζονται στις παρτιτούρες του συνθέτη και όχι όπως αναγράφονται στα εξώφυλλα των τευχών.

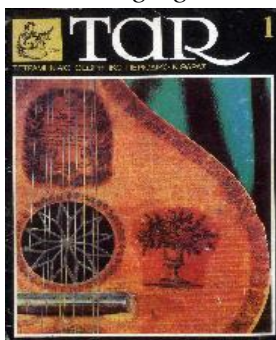
⁴¹ Ηχογραφημένη συνέντευξη της Νέλλης Τζωρτζινάκη (20/11/2011).

⁴² Η λέξη *Tar* σημαίνει χορδή στα σανσκριτικά και στις αρχαίες μεσανατολικές γλώσσες, στη σύγχρονη περσική, βεγγαλική, ουρδική και ινδουϊκή. Με την προσθήκη των απόλυτων αριθμών, σχηματίζονται, σε αυτές τις γλώσσες, ονόματα διαφόρων οργάνων π.χ το «DO-TAR» είναι ένα όργανο με δύο χορδές στην αρχαία περσική. [Fausto Ernesto Ciurlo «Στοιχεία για τις εθνολογικές έρευνες σχετικά με την προέλευση της κιθάρας και του λαούτου», *Tar* 1 (Μάιος 1982), 3-11.]. Το παραπάνω τεύχος ανήκει στην πρώτη έντυπη έκδοση του περιοδικού *Tar*. Σημειώνεται ότι τα 13 τεύχη που εκδόθηκαν συνολικά σε έντυπη μορφή την περίοδο 1982-1986 είναι πλέον διαθέσιμα σε

που αγαπούσαν τη μουσική και κυρίως την κιθάρα, που θέλησαν να κοινωνήσουν στους αναγνώστες τους πολλά είδη μουσικής με κεντρικό όργανο την κιθάρα (χωρίς να εξαιρούν άλλα όργανα), αλλά και να παρουσιάσουν συνεντεύξεις Ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών και δημιουργών, έχοντας ως στόχο την πλήρη ενημέρωση για τα μουσικά δρώμενα και τις μουσικές εξελίξεις (δίσκοι, εκδόσεις, κ.α.) της εποχής. Επίσης όσοι συμμετείχαν στη σύνθεση του περιοδικού, είχαν την ευκαιρία να εκφράσουν τη γνώμη τους για διάφορα μουσικά θέματα.⁴³ Ο Κυριάκος Τζωρτζινάκης συμμετείχε ενεργά ως αρθρογράφος από την αρχή μέχρι το τέλος της έκδοσης του περιοδικού, καθώς, πέρα από την αγάπη του για τη μουσική είχε και μεγάλη αδυναμία στη συγγραφή. Συνήθιζε να γράφει κείμενα, ποιήματα και στίχους.

Το *Tar* ξεκίνησε να εκδίδεται το Μάιο του 1982. Τα πρώτα τεύχη κυκλοφορούσαν ανά τετράμηνο, ενώ στη συνέχεια εκδίδονταν ανά πεντάμηνο και ανά εξάμηνο. Το περιοδικό σταμάτησε να κυκλοφορεί το 1986 για οικονομικούς κυρίως λόγους. Μέχρι τότε είχαν συνολικά εκδοθεί δεκατρία τεύχη. Είχε αρκετά μεγάλη αποδοχή, αλλά επειδή αναφερόταν σε ένα εξειδικευμένο αναγνωστικό κοινό δεν κατάφερε να καλύπτει τα έξοδά του, έτσι ώστε να μπορέσει να επιβιώσει για περισσότερα χρόνια. Το κάθε τεύχος πουλούσε περίπου 2000 τεμάχια.⁴⁴ Εκδότης και διευθυντής του περιοδικού ήταν ο Νότης Μαυρουδής και μόνιμοι συνεργάτες του οι Κυριάκος Τζωρτζινάκης, Δημήτρης Οικονομάκης, Δημήτρης Ζαφειρέλης, Γιώργος Μονεμβασίτης, Γιάννης Παπαδόπουλος, Δημήτρης Ιωάννου και ο Ruggero Chiesa. Εξωτερικοί συνεργάτες ήταν η Βάσω Ντακούρη, ο Στέλιος Κούτσιος ο Κώστας Γρηγορέας κ.ά.⁴⁵

Επίσης το περιοδικό *Tar* το 1983, σε ένα από τα τεύχη του εκδίδει δύο έργα του συνθέτη, το *Mulatta del Rio* και το *Singing another tune*, έργα για σόλο κιθάρα.

Εξώφυλλο από το πρώτο τεύχος του περιοδικού *Tar*

ηλεκτρονική μορφή στον διαδικτυακό τόπο [«*Tar*. Μουσικό Διαδικτυακό Περιοδικό», πρόσβαση 5/3/2012, <http://www.tar.gr/content/content.php?category=131>].

⁴³ Ηχογραφημένη συνέντευξη του Νότη Μαυρουδή (12/8/2011).

⁴⁴ Η πληροφορία προέρχεται από το αρχείο του Κυριάκου Τζωρτζινάκη.

⁴⁵ Οι πληροφορίες προέρχονται από το πρώτο τεύχος του περιοδικού *Tar* στη σελίδα 1.

2.5. ΤΟ ΜΟΥΣΙΚΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟ

Ο Κυριάκος Τζωρτζινάκης το 1983 λαμβάνει το δίπλωμα της κιθάρας από το Εθνικό Ωδείο με άριστα⁴⁶ και αρχίζει να διδάσκει ως διπλωματούχος κιθαριστής σε μεγάλα ωδεία. Μέχρι τότε η επαγγελματική του δραστηριότητα περιοριζόταν σε ιδιαίτερα μαθήματα κιθάρας. Από τα πρώτα ωδεία που δίδαξε ήταν το Εθνικό Ωδείο (στο παράρτημα της Κηφισιάς) και το Ωδείο Athenaeum την περίοδο 1983-1986, έχοντας αποκτήσει μια άριστη συνεργασία και με τους μαθητές του αλλά και με τα ίδια τα ωδεία όπως επιβεβαιώνουν οι διευθύνσεις τους.

Για το συνθέτη η διδασκαλία ήταν ένα σημαντικό κεφάλαιο στη ζωή του. Όπως έχει αναφερθεί παραπάνω, ως μαθητής ήταν πολύ απαιτητικός με τους καθηγητές του, θέλοντας να έχει ελευθερία στο παίξιμο (τεχνικά και εκφραστικά). Ως καθηγητής αυτό στο οποίο εστίαζε περισσότερο ήταν το πώς θα μπορούσε να συνδυάσει την ύλη που ήταν υποχρεωμένος να διδάξει, χωρίς να καταπιέσει και να περιορίσει τους μαθητές του. Σύμφωνα με μαρτυρίες μαθητών του, σε γενικές γραμμές ακολουθούσε τη διδακτέα ύλη που όριζε το Υπουργείο Πολιτισμού, προσπαθούσε ωστόσο να λαμβάνει υπ' όψιν τις προτιμήσεις των μαθητών του πάνω στα κομμάτια. Πολλές φορές μέσα σε αυτά περιλαμβάνονταν και δικές του συνθέσεις. Τα έργα του είχαν μεγάλη αποδοχή. Προσπαθούσε να προσαρμόζει την διδακτέα ύλη ανάλογα με τις αδυναμίες και τα προτερήματα του κάθε μαθητή, ώστε να αναδεικνύει τα προσόντα τους. Τα έργα που προτιμούσε να διδάσκει ήταν κυρίως έργα του Bach (είχε πραγματοποιήσει και δικές του κιθαριστικές διασκευές έργων για πιάνο του Bach), έργα του Leo Brouwer και σπουδές του.

Σημαντική ήταν η προσωπική σχέση που είχε αναπτύξει με τους μαθητές του.⁴⁷ Προσπαθούσε να διατηρεί φιλικό κλίμα στα μαθήματα, λέγοντας προσωπικές του ιστορίες και ανέκδοτα, ώστε να ευνοεί την καλή διάθεση και την ψυχολογία των μαθητών του. Επιπλέον, προσπαθούσε να τους στηρίζει και να τους ενθαρρύνει σε θέματα μουσικής κι όχι μόνο. Πίστευε πολύ στις δυνατότητες των μαθητών του, σε βαθμό που ορισμένοι συνάδελφοί του θεωρούσαν ότι τους υπερεκτιμούσε. Οι απαιτήσεις που είχε από τους μαθητές του σε τεχνικά θέματα ήταν πάντα ανάλογες των ικανοτήτων του καθενός. Ήθελε δηλαδή η τεχνική να βοηθάει το μαθητή και όχι να επισκιάζει τη συνολική επίδοσή του, για να μην τους περιορίζει και υπερισχύει της εκφραστικότητας. Τέλος επεδίωκε τη συμμετοχή των μαθητών του σε ομάδες. Συνήθιζε να οργανώνει, σε συνεργασία με τα εκάστοτε ωδεία μαθητικές συναυλίες, μια με δύο φορές τον χρόνο.

Δούλευε με πολύ πάθος και ως συνθέτης και ως δάσκαλος.⁴⁸ Παρά το ζήλο που έδειχνε στη διδασκαλία του, δεν κατάφερε να έχει μαθητές σε πολύ υψηλό επίπεδο. Τα χρόνια που ασχολήθηκε με το εν λόγω αντικείμενο –την ωδειακή διδασκαλία–

⁴⁶ Ηχογραφημένη συνέντευξη της Νέλλης Τζωρτζινάκη (20/11/2011).

⁴⁷ Ηχογραφημένη συνέντευξη του Δημήτρη Αθανασίου (24/9/2011).

⁴⁸ Ηχογραφημένη συνέντευξη του Ιάκωβου Κολανιάν (23/9/2011).

ήταν λιγοστά, εξαιτίας του πρόωρου θανάτου του (οι μαθητές του όταν απεβίωσε ήταν στην πλειοψηφία τους σε επίπεδο ανωτέρας τάξης).⁴⁹

2.6. ΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ ΤΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ Η ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ (1984-1987)

Αυτή την περίοδο συνέχιζε να συνθέτει με πολύ γρήγορους ρυθμούς σχεδόν σε καθημερινή βάση, στο σπίτι, στο ωδείο, μέχρι και στο αυτοκίνητο, ενώ παράλληλα αρχίζει να γίνεται ευρέως γνωστό και να αναγνωρίζεται το έργο του τόσο στον μουσικό κόσμο όσο και στο ευρύτερο κοινό. Το 1984 προκηρύχθηκε και διοργανώθηκε για πρώτη φορά από το Ωδείο Athenaeum στα πλαίσια των διεθνών μουσικών διαγωνισμών πιάνου και τραγουδιού με την επωνυμία Μαρίας Κάλλας, ο πρώτος διεθνής διαγωνισμός κλασικής κιθάρας που πραγματοποιήθηκε στις 5-12 Νοεμβρίου. Η υπεύθυνη ομάδα για την επιλογή του ρεπερτορίου και των κιθαριστών της κριτικής επιτροπής απαρτιζόταν από τον Ευάγγελο Ασημακόπουλο, τη Λίζα Ζώη, το Νότη Μαυρουδή, το Βαγγέλη Μπουντούνη και τον Κυριάκο Τζωρτζινάκη. Η σύνθεση του Κυριάκου Τζωρτζινάκη *Νυχτερινό Νο. 3*, ορίστηκε ως υποχρεωτική για το δεύτερο κύκλο του διαγωνισμού. Το έργο αυτό ήταν το μοναδικό έργο Έλληνα συνθέτη σε όλο το διαγωνισμό.⁵⁰

Την ίδια χρονιά ο συνθέτης λαμβάνει μέρος στον πρώτο διαγωνισμό σύνθεσης για κιθάρα, που οργανώθηκε από το Ε.Μ.Ε με διευθυντή τον Γ. Σιωρά. Η Επιτροπή απαρτιζόταν από τους Β. Μπουντούνη, Ο. Καλογριάδου, Μ. Βυθούκλα, Ν. Ηλιόπουλο, Δ. Τυπάλδο και Ν. Χοτζέα. Μετά τον προκριματικό γύρο η επιτροπή άλλαξε και η νέα επιτροπή απαρτιζόταν από τους Γ. Βώκο, Χ. Εκμετσόγλου, Δ. Φάμπα, Ν. Χοτζέα, Β. Μπουντούνη και Γ. Μηλιαρέση. Το γεγονός αυτό δημιούργησε κάποιες εντάσεις και αμφιβολίες για το αποτέλεσμα από πολλούς. Ο Τζωρτζινάκης πήρε μέρος με το έργο *Περιφορές* και κατέκτησε την τρίτη θέση, αν και στον προκριματικό γύρο είχε το προβάδισμα με τουλάχιστον 30 βαθμούς πάνω από τον Γ. Σιωρά, που πήρε τελικά την πρώτη θέση στο διαγωνισμό.⁵¹

Το 1985 αποτέλεσε για τον Κυριάκο Τζωρτζινάκη πολύ δημιουργικό και κομβικό έτος για τη μετέπειτα καλλιτεχνική και δισκογραφική του πορεία. Συγκεκριμένα τη χρονιά αυτή ηχογράφησε δύο δίσκους. Ο πρώτος έχει τον τίτλο *Έργα Ελλήνων συνθετών για κιθάρα, Κυριάκος Τζωρτζινάκης*. Ο δίσκος αποτελείται από οκτώ έργα: *Τέσσερις δημοτικές εικόνες*, *Ο χορός των ρολογιών*, *Νυχτερινό αρ.3*, *Singing Another Tune*, *Σπουδές 3, 4, 9, 10, 11*,⁵² *Mulatta del Rio*, *Μεσογειακός*, *Χωρίς όρια*. Την εκτέλεση των έργων πραγματοποίησε ο Κώστας Γρηγορέας, εκτός από το τελευταίο έργο του δίσκου που εκτελεί ο ίδιος ο Τζωρτζινάκης. Ο δίσκος δημιούργησε

⁴⁹ Ηχογραφημένη συνέντευξη του Νότη Μαυρουδή (12/8/2011).

⁵⁰ Για περισσότερες πληροφορίες για τον διαγωνισμό υπάρχουν στο: [Άδηλος], «Ειδησιοδρόμιο – εκδηλώσεις», *Tar* 6 (Ιανουάριος 1984), 10.

⁵¹ Νότης Μαυρουδής, «1^{ος} διαγωνισμός σύνθεσης», *Tar* 8 (Ιούνιος 1984), 11.

⁵² Είναι επιλογή από τις *Δώδεκα σπουδές για κιθάρα*.

πολύ καλές εντυπώσεις στους κριτικούς, που εκθείασαν τα έργα του μέσω του τύπου. Υπήρχαν πολυάριθμα άρθρα της εποχής που έγραφαν για τον νέο συνθέτη με το ιδιαίτερο μουσικό στυλ, που συνδύαζε παραδοσιακούς και σύγχρονους ήχους στα έργα του.⁵³ Ο δίσκος κυκλοφόρησε από την ανεξάρτητη δισκογραφική εταιρία του Μ. Μωραΐτη Μοτίνο. Τα αντίτυπα που πουλήθηκαν ανέρχονταν περίπου στα 1000. Αφορμή για τη γνωριμία του, τη μετέπειτα συνεργασία και φιλία τους, με το Μ. Μωραΐτη, ήταν η ηχογράφιση αυτού του δίσκου.

Ο δεύτερος δίσκος που ηχογράφησε το 1985 έφερε τον τίτλο ο *Έργα για δύο κιθάρες*. Εκτελεστές στο δίσκο ήταν η Μάρω Ραζή και ο Γιάννης Γιακουμάκης. Ο δίσκος περιλαμβάνει έξι έργα: *Μπαλάντα για δύο*,⁵⁴ *Ελληνικές αναμνήσεις*, *Τραγούδι χωρίς λόγια*, *Ιριδισμοί*, *Ηλιοτρόπιο*, *Μάγια*.⁵⁵ Οι πωλήσεις του δίσκου ανέρχονταν στα 500-600 αντίτυπα. Σύμφωνα με κριτικές της εποχής, αυτός ο δίσκος απόπνεε λυρισμό και εσωτερική ευαισθησία, ενώ ξεπέραγε τις επιρροές και τις επιδράσεις που είχε δεχτεί ο συνθέτης μέχρι τότε.⁵⁶

Μια ακόμα σημαντική γνωριμία σε επίπεδο φιλίας και συνεργασίας ήταν αυτή με τον Ιάκωβο Κολανιάν.⁵⁷ Γνωρίστηκαν το 1984-1985 ως συνάδελφοι καθηγητές στο Ωδείο Νίκος Σκαλκώτας. Συνεργάστηκαν πολλές φορές. Η κυριότερη συνεργασία που είχαν ήταν για το *Concerto Americano* (σύνθεση του 1986) που δυστυχώς εκτελέστηκε ένα χρόνο μετά τον θάνατο του. Το κοντσέρτο αυτό ήταν σταθμός στη συνθετική του πορεία, καθώς μετά από αυτό άρχισε να γράφει έργα για άλλα όργανα (είχαν προηγηθεί μόνο δύο έργα για πιάνο). Τα έργα που συνέθεσε για κιθάρα και βιολί ήταν κυρίως με τη συνεργασία του Ιάκωβου Κολανιάν και τον Valentino Beikof, και εκτελέστηκαν σε συναυλίες και στο ραδιόφωνο. Ο Ιάκωβος Κολανιάν ήταν ένας από τους μουσικούς που αγάπησαν και στήριξαν το έργο του Τζωρτζινάκη, πραγματοποιώντας πληθώρα συναυλιών σε Ελλάδα και εξωτερικό.⁵⁸ Άλλη μία σολίστ που προώθησε το έργο του ήταν και η Ελευθερία Κοτζιά, η οποία εκτέλεσε έργα του σε συναυλίες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, ενώ φιλοξένησε και στον δίσκο της με τίτλο *The blue guitar*, το έργο του Τζωρτζινάκη *Greek memories*.

⁵³ Ορισμένα από τα αντίστοιχα άρθρα είναι: Πόλυ Κρημνιώτη, «Κυριάκος Τζωρτζινάκης», *Αυγή*, 29/10/1989, 26. [Αδηλος], «Κηδεύτηκε ο Κ. Τζωρτζινάκης», *Ριζοσπάστης*, 24/10/1989, 27. Δέσποινα Σαββοπούλου, «Δύο απόψεις για κλαστική κιθάρα» *Αυγή*, 30/3/1986, 24. κ.α.

⁵⁴ Το έργο αυτό γράφτηκε όταν ο Τζωρτζινάκης βρισκόταν στο νοσοκομείο λόγω της ασθένειάς του.

⁵⁵ Το έργο αυτό είναι αφιερωμένο στην Μάρω Ραζή και τον Γιάννη Γιακουμάκη. Ο τίτλος του έργου *Μάγια* είναι συνδυασμός των πρώτων συλλάβων των ονομάτων Μάρω και Γιάννης.

⁵⁶ Κρημνιώτη, «Κυριάκος Τζωρτζινάκης», 26.

⁵⁷ Ιάκωβος Κολανιάν (1960). Σύγχρονος κιθαριστής και καθηγητής, αρμενικής καταγωγής. Σπούδασε κιθάρα με τον Ευάγγελο Ασημακόπουλο στο Εθνικό Ωδείο από όπου πήρε το δίπλωμά του με Α' βραβείο και με αριστείο εξαιρετικής επίδοσης. Η καλλιτεχνική του δραστηριότητα ξεκίνησε με ατομικά ρεσιτάλ στην Ελλάδα και παράλληλα συνέπραξε και ως σολίστ με πολλές ορχήστρες. Παράλληλα ηχογράφησε ρεσιτάλ για την Ελληνική Ραδιοφωνία και Τηλεόραση. Από το 1989, με αφορμή τον πρώτο του δίσκο με μεταγραφές από αρμένικα παραδοσιακά κομμάτια, ξεκινάει η καριέρα του ως σολίστ στο εξωτερικό. Έχει ηχογραφήσει αρκετούς δίσκους και έχει τιμηθεί για την προσφορά του στη μουσική σε Ελλάδα και εξωτερικό. Διδάσκει στο Ωδείο Αττική. [Καλογερόπουλος, «Κολανιάν, Ιάκωβος», *Το Λεξικό της ελληνικής μουσικής : από τον Ορφέα έως σήμερα*, Τόμος 3, 208].

⁵⁸ Ηχογραφημένη συνέντευξη του Ιάκωβου Κολανιάν (23/9/2011).

Την ίδια περίοδο που δούλευε στο Ωδείο Νίκος Σκαλκώτας (1985-1987) εργάστηκε - με παρότρυνση του Ιάκωβου Κολανιάν - και στη μουσική σχολή Πρότυπος Πειραιική, υπό τη διεύθυνση της Α. Χρυσάνθου- Τερεζάκη. Το τελευταίο ωδείο που εργάστηκε ήταν το Εθνικό Ωδείο, υπό τη διεύθυνση της Χαράς Καλομοίρη, από το έτος 1987 μέχρι το τέλος της ζωής του.

Μια σημαντική στιγμή της καριέρας του ήταν η σύνθεση *Μελωδίες του ανέμου* και η παρουσίασή της. Το έργο αυτό έχει γραφτεί για δύο κιθάρες και μουσικό πριόνι.⁵⁹ Το όργανο αυτό δεν ήταν, ούτε είναι ευρέως γνωστό. Στο συνθέτη άρεσε να πειραματίζεται και να ανακαλύπτει νέους ήχους. Ο Ιάκωβος Κολανιάν ήταν αυτός που τον έφερε πρώτη φορά σε επαφή με το μουσικό πριόνι και τον βοήθησε να εμπνευστεί τη σύνθεση αυτή. Παρατίθεται η ιστορία όπως την μετέφερε ο Ιάκωβός Κολανιάν: «*Είχα πάει σ' ένα μπαρ στον Πειραιά και άκουσα να παίζει η Έλλη το μουσικό πριόνι, στη συνέχεια επειδή ήξερα ότι ο Κυριάκος έψαχνε για διαφορετικά πράγματα του ζήτησα να πάμε μαζί να την ακούσουμε. Ο Κυριάκος ενθουσιάστηκε και χωρίς να το σκεφτεί δήλωσε ότι θα γράψει ένα έργο για κιθάρα και μουσικό πριόνι, τότε πετάχτηκα και είπα όχι θα γράψεις ένα έργο για δύο κιθάρες και μουσικό πριόνι, ώστε να παίζω και εγώ*».⁶⁰ Το έργο *Μελωδίες του ανέμου* παρουσιάστηκε μαζί με άλλα έργα του συνθέτη, στην αίθουσα Παρνασσός το 1987 και ερμήνευσαν ο Ιάκωβος Κολανιάν, η Έλλη Δέλιου και ο ίδιος, ο οποίος είχε να εκτελέσει έργο του σε συναυλία από το 1978. Επίσης παρουσιάστηκε για πρώτη φορά και το *Concerto Americano*, σε εκδοχή για κιθάρα με συνοδεία πιάνου.⁶¹

Αν και ήταν εξαιρετικός κιθαριστής, δεν συνήθιζε να παίζει ο ίδιος τα έργα του. Ο λόγος ήταν το άγχος που συνόδευε την έκθεσή του στο κοινό, ενώ όταν εκτελούσε τα έργα στο σπίτι⁶² ή στο στούντιο δεν αντιμετώπιζε το ίδιο πρόβλημα. Ένας ακόμη λόγος ήταν η τελειομανία του σε όλα τα επίπεδα, που δεν του επέτρεπε να αποτύχει και ακριβώς επειδή εκείνη την περίοδο είχε ρίξει όλη την προσοχή του στη σύνθεση, δε μπορούσε να ανταπεξέλθει το ίδιο καλά και στην εκτέλεση των έργων.⁶³

Το 1987-1989 είναι η περίοδος που χαρακτηρίζεται από συνθέσεις αποκλειστικά για φλάουτο και κιθάρα. Τα πρόσωπα που τον ενέπνευσαν να δημιουργήσει έργα για φλάουτο και κιθάρα ήταν ο Σπύρος Παπικινός και ο Άγγελος Νικολόπουλος, οι οποίοι αποτελούσαν το ντουέτο Duo Επίγονος. Με τον συνθέτη γνωρίστηκαν στις αρχές του 1987 και απέκτησαν μία ουσιαστική συνεργασία. Όπως αναφέρουν οι ίδιοι, Σπύρος Παπικινός και ο Άγγελος Νικολόπουλος: «*Η συνεργασία μας δεν περιορίστηκε στην εκτέλεση κάποιων έργων του, σε κάποιες συναυλίες, αλλά εξελίχτηκε σε μία ουσιαστικότερη μουσική σχέση, καθώς η συνθετική του πορεία, όσον*

⁵⁹ Δεν έχουν βεθεί τα χειρόγραφα. Οι πληροφορίες προέρχονται από άρθρα εφημερίδων και από ηχογράφηση κασέτας

⁶⁰ Ηχογραφημένη συνέντευξη του Ιάκωβου Κολανιάν (23/9/2011).

⁶¹ Ηχογραφημένη συνέντευξη του Ιάκωβου Κολανιάν (23/9/2011).

⁶² Ο Τζωρτζινάκης αφού συνέθετε τα έργα, στη συνέχεια τα ηχογραφούσε κυρίως ο ίδιος, σπανίως τα εκτελούσε κάποιος συνεργάτης. Υπάρχουν πληθώρα ηχογραφήσεων σε ανέκδοτες κασέτες.

⁶³ Ηχογραφημένη συνέντευξη του Ιάκωβου Κολανιάν (23/9/2011).

αφορά τη μουσική για φλάουτο και κιθάρα, συγκλίνει με μία από τις βασικές επιδιώξεις του ντουέτου μας, που είναι η δημιουργία ελληνικού ρεπερτορίου».⁶⁴

Ωστόσο ο Κυριάκος Τζωρτζινάκης ποτέ δεν ξέχασε την αγάπη του για τη τζαζ μουσική και το 1987 αποφασίζει με το φίλο και συνεργάτη του από το περιοδικό *Tar*, Δημήτρη Οικονομάκη, να δημιουργήσουν ένα τζαζ σχήμα το οποίο συνδύαζε στοιχεία της τζαζ και της έντεχνης μουσικής. Η μίξη αυτών των δύο ειδών έγινε με σκοπό να καλύψει τις αδυναμίες τους στην πρακτική γνώση της τζαζ. Στην ομάδα αυτή εκτός από τον Δημήτρη Οικονομάκη στον ηλεκτρικό μπάσο και τον ίδιο στην ηλεκτρική κιθάρα συμμετείχαν και άλλοι μουσικοί όπως η Λητώ Βογιατζόγλου στο πιάνο, ο Κώστας Γιαννόπουλος στο σαξόφωνο και ο Λεωνίδας Πλιάτσικας στα ντραμς. Όπως έχει χαρακτηριστικά αναφέρει ο Δημήτρης Οικονομάκης την πρωτοβουλία συλλογής του ρεπερτορίου αναλάμβανε η Λητώ Βογιατζόγλου, παρόλα αυτά η τελική απόφαση γι' αυτό ήταν συλλογική. Αποκλειστικά για αυτό το σχήμα ο συνθέτης έγραψε το έργο *Al andar*, τον τίτλο του οποίου εμπνεύστηκε από τον χώρο όπου πραγματοποιούσαν τις πρόβες τους.⁶⁵ Το σχήμα είχε το όνομα *Ναῶς* και πρόλαβε να πραγματοποιήσει τέσσερις μόνο συναυλίες στα δρώμενά⁶⁶ του Δήμου Αθηναίων την άνοιξη του 1988.⁶⁷

Ένα σημαντικό χαρακτηριστικό του Τζωρτζινάκη που καθόρισε και την πρότερη αλλά και τη μετέπειτα δημιουργική του πορεία, ήταν η ταχύτητα με την οποία συνέθετε τα έργα του. Αυτό μάλλον οφειλόταν στα προβλήματα υγείας του, τα οποία προμήνυαν ότι στένευαν τα χρονικά περιθώρια της ζωής του.⁶⁸ Έτσι, προσπάθησε να προλάβει να υλοποίηση των επιθυμιών του και να αποτυπώσει τις καλλιτεχνικές του ιδέες πιο γρήγορα. Αυτό γίνεται φανερό και από το παραπάνω έργο *Al Andar*, το οποίο συνετέθη μέσα σε μία νύχτα.⁶⁹

Όλα τα μέλη του συγκροτήματος *Ναῶς* κατά τη διάρκεια πρόβας (1988).

⁶⁴ Φώτης Απέργης, «Η ξεχασμένη μουσική», *Ελευθεροτυπία*, 31/5/1990, 31.

⁶⁵ Ο χώρος αυτός ήταν το υπόγειο από ένα φροντιστήριο Ισπανικής γλώσσας που ονομαζόταν *Al Andar*.

⁶⁶ Η πληροφορία προέρχεται από την ηχογραφημένη συνέντευξη του Δημήτρη Οικονομάκη, ωστόσο δεν βρέθηκαν περισσότερες λεπτομέρειες για τις συναυλίες αυτές.

⁶⁷ Ηχογραφημένη συνέντευξη του Δημήτρη Οικονομάκη (1/10/2011).

⁶⁸ Ηχογραφημένες συνεντεύξεις του Ιάκωβου Κολάνιαν (23/9/2011) και του Νότη Μαυρουδή (12/8/2011).

⁶⁹ Ηχογραφημένη συνέντευξη του Δημήτρη Οικονομάκη (1/10/2011).

2.7. ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΤΖΩΡΤΖΙΝΑΚΗ

Το 1989, αποτέλεσε το τελευταίο έτος που ο συνθέτης ήταν εν ζωή. Ήδη από τα τέλη του 1988 η κατάσταση της υγείας του είχε επιδεινωθεί. Λόγω της ασθένειάς του, επηρεάζονταν αρκετές φορές η ψυχολογική του κατάσταση. Αυτό σχολιάζεται και από τον φίλο και συνεργάτη του συνθέτη, Σπύρο Παπικινό, στο άρθρο του, «Ένα τραγούδι για όλους» στην ιστοσελίδα του περιοδικού *Tar*, οποίος χαρακτηριστικά αναφέρει: «*Συναντιόμαστε τακτικά και μου έκφραζε την πίκρα και την απαισιοδοξία του. Συχνά μου έλεγε ότι δεν έχει πια διάθεση να γράψει μουσική και ότι σκέφτεται οριστικά να σταματήσει να συνθέτει*». Παρόλο που αρκετές φορές δεν ήταν σε καλή ψυχολογική κατάσταση δεν τα παρατούσε και σε αυτό πιθανόν έπαιζε ρόλο και η στήριξη που λάμβανε από τους φίλους του, όπως αναφέρει στο ίδιο άρθρο ο Σ. Παπικινός «*...προσπαθούσα να του μεταδώσω την πίστη μου ότι όλοι εμείς, οι φίλοι του, ο κόσμος, χρειαζόμαστε τη μουσική του*».⁷⁰

Τους τελευταίους μήνες του 1989 η επιδείνωση της υγείας του τον ανάγκασε να σταματήσει να ενασχολείται του με τη διδασκαλία,⁷¹ ενώ αντιμετώπιζε δυσκολίες και με τη σύνθεση. Παρόλα αυτά δε σταμάτησε να γράφει και τα έργα του ήταν κυρίως για πιάνο και για κιθάρα με φλάουτο. Επίσης έγραψε το έργο *Τα πέντε κάστρα* για φλάουτο και ορχήστρα νυκτών οργάνων, το οποίο ήταν και το μοναδικό έργο σε ολόκληρη την πορεία του που συνετέθη κατά παραγγελία και συγκεκριμένα για την Ορχήστρα Νυκτών Οργάνων του Δήμου Πατρών.⁷²

Τα τελευταία του έργα, γράφτηκαν σε μια δύσκολη περίοδο, την οποία ο ίδιος με έντονο πείσμα προσπαθούσε να προσπεράσει και να δημιουργήσει. Η περίοδος αυτή σύμφωνα με την Πόλυ Κρημνιώτη αποτελεί ένα «*χειμάριο δημιουργίας*», ενώ σημειώνει για τις συνθέσεις του πως είναι «*γραμμένες με μία εκπληκτική έμπνευση και διάγυια*».⁷³ Τα έργα αυτά ήταν: το *Ένα τραγούδι για όλους* για φλάουτο και κιθάρα, που συνετέθη στις 4/4/1989 και εννέα μέρες αργότερα ακολουθεί το *Τα πέντε κάστρα*. Αν και ήθελε να συνθέσει τρεις κύκλους σπουδών για φλάουτο, για τις τάξεις της κατωτέρας, της μέσης και της ανωτέρας, πρόλαβε να συνθέσει μόνο εφτά σπουδές, οι οποίες αποτελούσαν ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα αυτών των κύκλων.

Την περίοδο αυτή είχε ξεκινήσει μία δισκογραφική συνεργασία με το ντουέτο Duo Επίγονος που ολοκληρώθηκε και παρουσιάστηκε ένα χρόνο μετά το θάνατό του. Ο δίσκος με τίτλο *Κ. Τζωρτζινάκης, Duo Επίγονος*, είχε συνθέσεις αποκλειστικά για φλάουτο και κιθάρα και είναι οι εξής: *Κυνηγώντας τον Ιαγουάρο, Tempo di bossa, Τα πέντε κάστρα, Ένα τραγούδι για όλους*.⁷⁴

⁷⁰ Σπύρος Παπικινός, «Ένα τραγούδι για όλους», *Tar*, 2/2009, πρόσβαση 20/1/2012, <http://www.tar.gr/content/content.php?id=1782>.

⁷¹ Ηχογραφημένη συνέντευξη του Δημήτρη Αθανασίου (24/9/2011).

⁷² Ηχογραφημένη συνέντευξη της Νέλλης Τζωρτζινάκη από τον Βαγγέλη Σπιθογιάννη (2000).

⁷³ Πόλυ Κρημνιώτη, «Γαλήνη σημαίνει συνυπάρχω», *Αυγή*, 29/10/89, 26.

⁷⁴ Απέργης, «Η ξεχασμένη μουσική», 31.

Η τελευταία του σύνθεση ήταν το έργο *Twin machine* που ξεκίνησε τρεις μήνες πριν τον θάνατο του και χρειάστηκε ένα μήνα για να ολοκληρωθεί.⁷⁵ Δύο μήνες μετά την ολοκλήρωση του *Twin machine* ο συνθέτης έφυγε απ τη ζωή, στις 23 Οκτωβρίου του 1989 και την επόμενη ημέρα κηδεύτηκε στο Β΄ Νεκροταφείο Αθηνών. Το γεγονός του θανάτου του συγκλόνισε τον μουσικό κόσμο, ιδιαίτερα τους συναδέλφους του, όπως αποτυπώθηκε στα διάφορα άρθρα αφιερώματα για τη ζωή και το έργο του, των εφημερίδων που κυκλοφόρησαν τις επόμενες μέρες.⁷⁶ Συγκεκριμένα, άρθρα της εποχής τον χαρακτηρίζουν ως ένα «από τους σημαντικότερους Έλληνες συνθέτες για κιθάρα»,⁷⁷ που «πάντα αναζητούσε νέες φόρμες και νέες δημιουργικές λύσεις στο έργο του, μπορούσε και συνδύαζε τον κλασικισμό με όλα τα ρεύματα που γνώριζε και βίωνε σαν μουσικός».⁷⁸ Ο κύκλος της ζωής του Κυριάκου Τζωρτζινάκη έκλεισε, όχι όμως και η προώθηση και η διάδοση του έργου του, μέσα από ένα ευρύ πλαίσιο δραστηριοτήτων που επακολούθησε.

2.8. Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΜΕΤΑ ΤΟ 1989

Μετά το θάνατο του συνθέτη, η γυναίκα του, Νέλλη Τζωρτζινάκη κληρονόμησε το αρχείο του, το οποίο μέχρι και σήμερα βρίσκεται στην κατοχή της.⁷⁹ Περιορισμένο μέρος του έργου του συνθέτη προβλήθηκε και διαδόθηκε μέχρι και σήμερα σε σχέση με το συνολικό του μέγεθος. Τα επόμενα χρόνια μετά το θάνατό του το έργο του προβάλλεται μέσω κυκλοφορίας δίσκων από το ντουέτο Duo επίγονός. Ο πρώτος δίσκος του ντουέτου με έργα του συνθέτη -όπως αναφέρθηκε παραπάνω- ολοκληρώθηκε και παρουσιάστηκε το 1990 με τίτλο *Κυριάκος Τζωρτζινάκης – Duo Επίγονος*. Το 1991 οι Duo Επίγονος παρουσιάζουν έναν δεύτερο δίσκο με τίτλο *Astor Piazzolla/ Histoire du Tango*, στον οποίο περιλαμβάνονται δύο ακόμα έργα του, το *Twin machine* και το *Singing another tune*.⁸⁰

Στο δίσκο του Κώστα Γρηγορέα με τίτλο *Apasionada* που κυκλοφόρησε τον ίδιο χρόνο, εμπεριέχονταν έργα του συνθέτη. Επιπλέον, έργα του δισκογραφήθηκαν από την Ορχήστρα Νυκτών Οργάνων του Δήμου Πάτρας, την Ελευθερία Κοτζιά, την Εύα Φάμπα, από τον Βασίλη Βαλαβάνη, τον Σπύρο Παπικινό, την Μαρία Αναγνωστοπούλου, τον Γιώργο Τοσικιάν, αλλά και από το ντουέτο Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη.

⁷⁵ Κρημνιώτη, «Γαλήνη σημαίνει συνυπάρχω», 26.

⁷⁶ Αναφέρονται αντίστοιχα άρθρα: Νότης Μαυρουδής, «Στον Κυριάκο Τζωρτζινάκη», *Ριζοσπάστης*, 11/11/1989, 22. [Αδηλος], «Πέθανε ο συνθέτης Τζωρτζινάκης», *Ελευθεροτυπία*, 23/10/1989, 29. [Αδηλος], «Κηδεύτηκε ο Κ. Τζωρτζινάκης», *Ριζοσπάστης*, 24/10/1989, 27. [Αδηλος] «Κηδεύτηκε ο Κ. Τζωρτζινάκης», *Αυγή*, 24/10/1989, 13. [Αδηλος] «Τελευταίο ακομπανιαμέντο», *Έθνος*, 24/10/1989, 29. [Αδηλος] «Το τελευταίο ταξίδι του Κυριάκου Τζωρτζινάκη», *Η πρώτη*, 24/10/1989, 25. [Αδηλος] «Πέθανε ο συνθέτης Κ. Τζωρτζινάκης», *Ελεύθερη ώρα*, 24/10/1989, 28.

⁷⁷ [Αδηλος], «Πέθανε ο συνθέτης Τζωρτζινάκης», 29.

⁷⁸ [Αδηλος], «Κηδεύτηκε ο Κ. Τζωρτζινάκης», 27.

⁷⁹ Ηχογραφημένη συνέντευξη της Νέλλης Τζωρτζινάκη (20/11/2011).

⁸⁰ Ζακυθηνός, *Δισκογραφία ελληνικής κλασικής μουσικής*, 113.

Το 2007 πραγματοποιείται από τον Κώστα Γρηγορέα μια επανέκδοση του δίσκου που είχε εκδόσει το 1985 ο συνθέτης με ερμηνευτή τον Κ. Γρηγορέα, με τίτλο *Ο Κώστας Γρηγορέας παίζει Κυριάκο Τζωρτζινάκη*.⁸¹ Επίσης το 1996 παρουσιάζεται έκδοση με έργα του Τζωρτζινάκη για δύο κιθάρες, υπό την επιμέλεια των Ε. Ασημακόπουλου και Λ. Ζώη.⁸²

Ήταν πολλοί οι μουσικοί που ενίσχυσαν τη διάδοση του έργου του μέσω συναυλιών. Ένας απ' αυτούς ήταν ο Κώστας Γρηγορέας, που πραγματοποίησε πληθώρα συναυλιών σε διάφορα μέρη της Ελλάδας αλλά και στο εξωτερικό (Αγγλία, Κίνα, Γερμανία, Αμερική, κ.α).⁸³ Μεγάλη ήταν η συμβολή του ντουέτου Ε. Ασημακόπουλου και Λ. Ζώη καθώς έδωσαν συναυλίες στην Ελλάδα, στην Αγγλία, σε πολλές περιοχές της Αμερικής, στο Μεξικό, στη Κούβα κ.α.⁸⁴ Πραγματοποιήθηκαν και συναυλιακά αφιερώματα στη μνήμη του συνθέτη. Το 1990 στο πλαίσιο του φεστιβάλ των *Πέντε δήμων της δυτικής Αττικής: Δραπετσώνα, Κερατσίνι, Κορυδαλλός, Νίκαια, Πέραμα*) διοργανώθηκε η *Εβδομάδα Ελλήνων Ερμηνευτών που ήταν αφιερωμένη στη μνήμη του Κυριάκου Τζωρτζινάκη*.⁸⁵ Το 2000, διοργανώθηκε συναυλία-αφιέρωμα για τα δέκα χρόνια από το θάνατό του, στο Ωδείο Φίλιππος Νάκας, την οποία προλόγισαν ο Νότης Μαυρουδής και ο Κώστας Γρηγορέας και τα έργα του ερμήνευσαν νέοι καλλιτέχνες. Τέλος, συναυλία-αφιέρωμα για τα 20 χρόνια από το θάνατο του, διεξήχθη στο Ωδείο Φίλιππος Νάκας, στις 5/2 /2010.⁸⁶

Ο Κυριάκος Τζωρτζινάκης θεωρείται από πολλούς ένας από τους καλύτερους συνθέτες για κιθάρα στην Ελλάδα. Υπήρξε ένας αξιόλογος δάσκαλος, δημιουργός και ερμηνευτής. Συνέθεσε μεγάλο αριθμό έργων αναλογικά με τα χρόνια ζωής του, πολλά από τα οποία αποτέλεσαν και συνεχίζουν να αποτελούν μέρος του ρεπερτορίου πολλών Ελλήνων ερμηνευτών. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι ο Τζωρτζινάκης ήταν κυρίως αυτοδίδακτος συνθέτης και δεν είχε ευρεία θεωρητική κατάρτιση στη μουσική. Η μοναδική του εκπαίδευσή περιοριζόταν στα μαθήματα που είχε παρακολουθήσει στην Ιταλία και στα υποχρεωτικά μαθήματα του διπλώματος της κιθάρας.⁸⁷

Όσον αφορά την προσωπικότητά του ήταν πολύ ευχάριστος άνθρωπος με πολύ ευρηματικό και πνευματώδες χιούμορ, το οποίο τον έφερνε συχνά στο επίκεντρο της παρέας όπως αναφέρει ο φιλικός του κύκλος.⁸⁸ Ήταν τελειομανής και απαιτητικός με τον εαυτό του αλλά και με τους συνεργάτες του, χωρίς αυτή του η ιδιότητα να εμποδίζει την ομαλή μεταξύ τους συνεργασία και την ανάπτυξη των φιλικών σχέσεων με το περιβάλλον του. Ήταν λάτρης της τεχνολογίας και συλλέκτης δίσκων, όχι επειδή

⁸¹ Κυριάκος Τζωρτζινάκης, *Μουσική για κιθάρα-ο Κώστας Γρηγορέας παίζει Κυριάκο Τζωρτζινάκη*.

⁸² Κυριάκος Τζωρτζινάκης, *Δώδεκα σπουδές για κιθάρα* (Αθήνα: Φίλιππος Νάκας 1976).

⁸³ Η πληροφορία προέρχεται από το αρχείο συναυλιών του Κώστα Γρηγορέα.

⁸⁴ Η πληροφορία προέρχεται από το αρχείο συναυλιών του Ε. Ασημακόπουλου και της Λ. Ζώη.

⁸⁵ Φώτης Απέργης, «Λόγια μουσικής κατά πολιτιστικής μιζέριας», *Ελευθεροτυπία*, 24/8/1990, 29.

⁸⁶ Οι πληροφορίες προέρχονται από την ιστοσελίδα [Πρόσβαση, 27/4/2012, <http://www.tar.gr>]

⁸⁷ Ηχογραφημένη συνέντευξη της Νέλλης Τζωρτζινάκη (20/11/2011).

⁸⁸ Ηχογραφημένες συνεντεύξεις: της Νέλλης Τζωρτζινάκη (20/11/2011), του Νότη Μαυρουδή (12/8/2011), του Ευάγγελου Ασημακόπουλου (10/7/2011), του Κώστα Γρηγορέα (22/9/2011), του Ιάκωβου Κολανιάν (23/9/2011), Δημήτρη Οικονομάκη (1/10/2011) κ.α.

τον ενδιέφερε αυτή καθεαυτή, αλλά γιατί μέσα από τα διαφορετικά είδη μουσικής διεύρυνε τους ορίζοντές του. Ήταν μαχητής. Αντιμετώπιζε την ασθένεια του με αγωνιστικότητα, δεν επέτρεψε τον καταβάλει και να σταθεί τροχοπέδη στη δημιουργική του δραστηριότητα, την επαγγελματική του πορεία αλλά και τη ζωή του εν γένει. Αυτά είναι μερικά από τα στοιχεία που συνθέτουν την πολύπλευρη και πολυδιάστατη προσωπικότητα του Κυριάκου Τζωρτζινάκη, ενός συνθέτη που το έργο του αν και δεν είναι διαδεδομένο στο σύνολο του, αποτελεί σημείο αναφοράς στην σύγχρονη κιθαριστική πραγματικότητα του ελληνικού χώρου.

Κυριάκος Τζωρτζινάκης (1986).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΤΖΩΡΤΖΙΝΑΚΗ ΚΑΙ Η ΔΙΑΔΟΣΗ ΤΟΥ

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται όλα εκείνα τα στοιχεία που συνετέλεσαν στη διάδοση του έργου του Κυριάκου Τζωρτζινάκη, όχι μόνο στο εσωτερικό αλλά και το βοήθησαν να διασχίσει τα ελληνικά σύνορα και να γίνει γνωστό σε πολλές χώρες του εξωτερικού. Οι τρόποι με τους οποίους προωθήθηκε το έργο του είναι ποικίλοι: η έκδοση κάποιων από τα έργα του, η δισκογράφησή τους, οι συναυλίες που έλαβαν χώρα σε Ελλάδα και εξωτερικό.

3.1. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ

Στην παρούσα ενότητα παρατίθενται όλες οι εκδόσεις των έργων του Κ. Τζωρτζινάκη. Συγκεκριμένα περιλαμβάνονται εκδόσεις έργων του, τις οποίες είχε επιμεληθεί ο ίδιος όσο ήταν εν ζωή, εκδόσεις που επιμελήθηκαν συνεργάτες του μετά το θάνατό του, όπως επίσης και έργα του, τα οποία αποτελούν μέρη από συλλογές εκδόσεων έργων διαφόρων συνθετών. Επιπλέον, καταγράφονται κριτικές και σχόλια άλλων συνθετών, μουσικοκριτικών και συνεργατών του, οι οποίες είτε παρατίθενται στις εκδόσεις ως πρόλογοι, είτε είναι κριτικές περιοδικών ή εφημερίδων.

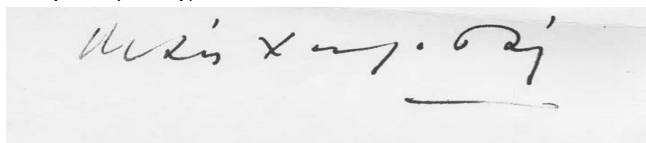

1. Δώδεκα σπουδές για κιθάρα Έκδοση: Φίλιππος Νάκας, Αθήνα 1976.

Το βιβλίο αυτό αποκόμισε από την αρχή εξαιρετικές κριτικές. Μια από τις σημαντικότερες ήταν εκείνη του Μάνου Χατζιδάκι, ο οποίος μέσα από την κριτική του εγκωμίασε τις σπουδές του Κυριάκου Τζωρτζινάκη. Συγκεκριμένα, ο Μάνος Χατζιδάκις απέστειλε στο συνθέτη την κριτική του, την οποία ο Κ. Τζωρτζινάκης συμπεριέλαβε στο βιβλίο του ως πρόλογο. Το κείμενο παρατίθεται αυτούσιο:

«Οι ΔΩΔΕΚΑ ΣΠΟΥΔΕΣ για κιθάρα του Κυριάκου Τζωρτζινάκη, είναι μία πολύ ευχάριστη μουσική έκπληξη και μία προσφορά στην περιοχή της εκπαιδευτικής Μουσικής, με ανυπολόγιστη αξία για τον τόπο μας. Παρ' όλη την νεότητα του ο Τζωρτζινάκης, με προσοχή και με σοφή διαδοχή

των κομματιών, αρχίζει τον μαθητή μες απ' την παραδοσιακή ηχητική του οργάνου στις σπουδές 1 και 2, τον προχωρεί με φρόνηση σε πιο αρμονικές γραφές με τις σπουδές 3, 4 και 5, τον περνάει μέσα απ' τις δύσκολες τεχνικά σπουδές 7 και 8, για να τον φέρει σε μια πιο σύγχρονη ηχητική με τις σπουδές 9,10 και 11 τις πιο αξιόλογες τις σειρές και να τελειώσει με την 12^η, σε μία αποθέωση της παραδοσιακής ηχητικής, πλουτισμένης μ' όλες τις δεξιότητες εμπειρίες των σπουδών που προηγήθηκαν. Συγχαίρω τον Τζωρτζινάκη για ολόκληρη την εργασία του, όμως ακόμα περισσότερο, για τους ευγενικούς στόχους που γνωρίζει να τους πραγματοποιεί μ' έμπνευση και με πηγαίο ταλέντο».⁸⁹

Υπογραφή του Μάνου Χατζιδάκι

Άλλη μία κριτική που επιβραβεύει το έργο του συνθέτη, προέρχεται από το εξωτερικό. Το περιοδικό *Il Fronimo* της Ιταλίας φιλοξένησε ένα άρθρο του Ruggero Chiesa για τις σπουδές του Κυριάκου Τζωρτζινάκη. Παρατίθεται παρακάτω απόσπασμα του άρθρου που είναι μετάφραση του αρχικού.⁹⁰

«Ο Τζωρτζινάκης χρησιμοποιεί μια γλώσσα όπου δεν παρατηρείται η επιρροή της εθνικής ελληνικής μουσικής (όπως αντίθετα συμβαίνει με άλλους συνθέτες σύγχρονους του) και προτιμάει να ακολουθεί μοντέλα ευρωπαϊκού χαρακτήρα. Εδώ υπάρχουν συχνά επιρροές τονικές, ρομαντικές (σπουδή Νο. 7), αλλά υπάρχει επίσης και μία έρευνα προτύπων λιγότερο βέβαιων (προεξοφλημένων), που οι ίδιες μηχανικές δυνατότητες του οργάνου προτρέπουν. Οι σπουδές διαθέτουν ορισμένες κλασικές φόρμες, όπως νότες και αρπίσματα που επαναλαμβάνονται, αλλά υπάρχουν ορισμένες -η 4η και η 10η σπουδή- που προτιμούν να αφεθούν σε μια ελεύθερη επινόηση, δίχως να φανερώνουν συγκεκριμένα σχήματα. Το επίπεδο δυσκολίας είναι άνισο: Η Νο. 12 σπουδή για παράδειγμα, πέρα από το μάκρος της παρουσιάζει αλυσιδωτές συγχορδίες αρπές αρκετά σύνθετες (πολύπλοκες), άλλα κομμάτια παρουσιάζονται περισσότερο προσιτά, οπότε και αρκετά κατάλληλα για τους σπουδαστές που διαμορφώνονται. Το έργο του Κυριάκου Τζωρτζινάκη παρουσιάζει επί πλέον συμβολή στα πλαίσια αυτής της ιδιαίτερης φιλολογίας και μια ενδιαφέρουσα καινοτομία που αξίζει να μελετηθεί (διαβαστεί) με προσοχή».⁹¹

⁸⁹ Κυριάκος Τζωρτζινάκης, *Δώδεκα σπουδές για κιθάρα*.

⁹⁰ Η μετάφραση του άρθρου πραγματοποιήθηκε από τον Κυριάκο Τζωρτζινάκη.

⁹¹ Ruggero Chiesa, «Kiriakos Tzortzinakis, 12 studies for guitar», *Il Fronimo*, 1978, 42.

2. Τέσσερα τεύχη με έργα για κιθάρα

Έκδοση: Παπαρηγορίου-Νάκας, Αθήνα 1981.

Τεύχος 1^ο: a. Τέσσερις δημοτικές εικόνες b. Ρομαντικό c. Χορός των Ρολογιών	Τεύχος 2^ο: a. Νυχτερινό 1 b. Νυχτερινό 2 c. Νυχτερινό 3
Τεύχος 3^ο: a. Φαντασία⁹² b. Τέσσερα ονειρικά τραγούδια c. Shona Karanga (θέμα από αρχαίο Αυστραλέζικο χορό)	Τεύχος 4^ο:⁹³ a. Πρελούδιο b. Μεσογειακός c. Αφιέρωμα στον Τζωρτζ Γκέρσουϊν⁹⁴

Σε όλα τα τεύχη υπάρχουν δύο συγκεκριμένα προλογικά σημειώματα.⁹⁵ Το πρώτο προλογικό σημείωμα προέρχεται, από την Λίζα Ζώη και τον Ευάγγελο Ασημακόπουλο, το οποίο γράφτηκε στην Αθήνα τον Μάιο του 1981. Παρακάτω, παρατίθεται αυτούσιο το προλογικό σημείωμα:

«Η καινούργια δουλειά του Κυριάκου Τζωρτζινάκη δικαιώνει κατά τον καλύτερο τρόπο, αυτούς που από παλιά διαπίστωσαν το ταλέντο και τις ικανότητες του συνθέτη: Ο Μάνος Χατζιδάκις π.χ. που από το 1976

⁹² Την δακτυλοθεσία του κομματιού την πραγματοποίησε ο Νότης Μαυρουδής.

⁹³ Στα τεύχη 3 και 4, ο τίτλος της κάθε παρτιτούρας είναι γραμμένος με διαφορετική γραμματοσειρά, καθώς επίσης το όνομα του συνθέτη και η χρονολογία αναγράφεται σε διαφορετική θέση σε σχέση με τα τεύχη 1 και 2. Στο τέλος του 4^{ου} τεύχους αναγράφεται ότι η αντιγραφή των έργων πραγματοποιήθηκε από τον Τ. Καραγεωργίου.

⁹⁴ Οι τίτλοι των έργων είναι γραμμένοι και στα αγγλικά.

⁹⁵ Τα κείμενα στα τεύχη υπάρχουν και στα αγγλικά.

επεσήμανε την «έμπνευση και το πηγαίο ταλέντο» του, γνωστοί κιθαριστές που συμπεριέλαβαν κομμάτια του σε συναυλίες, τέλος και εμείς που πρώτοι παρουσιάσαμε έργα του σε εμφανίσεις μας στην Ευρώπη και την Αμερική. Ο Κυριάκος Τζωρτζινάκης, κιθαρίστας ο ίδιος, είναι άριστός κάτοχος της τεχνικής, της «σονοριτέ» και των μυστικών του οργάνου, στοιχεία που τον βοηθούν να αναδεικνύει την ομορφιά και τον ηχητικό πλούτο της κιθάρας. Χαιρετίζουμε λοιπόν με χαρά την έκδοση των 6 μικρών τευχών με έργα για μία και δύο κιθάρες⁹⁶ που καθένα απ' αυτά παρουσιάζει ξεχωριστό ενδιαφέρον και που είναι χωρίς αμφιβολία μια εξαιρετική μουσική προσφορά στο ρεπερτόριο της κλασσικής κιθάρας.»

Το δεύτερο προλογικό σημείωμα γράφτηκε από το Νότη Μαυρουδή στην Αθήνα, στις 4 Μαΐου του 1981. Παρακάτω, παρατίθεται αυτούσιο το προλογικό σημείωμα:

«Μέσα στην πολυσυζητήσιμη 'διακίνηση των ιδεών', έρχονται και παρέρχονται οι τέχνες και τα γράμματα λογοτεχνία – ποίηση – ζωγραφική – γλυπτική – κινηματογράφος – αρχιτεκτονική – μουσική, όλα αυτά 'μπαίνουν' στη σκέψη μας και μας δημιουργούν ... πολιτισμό!

Η έμπνευση (και η έκδοση) μιας μουσικής (μιας παρτιτούρας) παίζει τον ίδιο ρόλο που παίζουν και οι προαναφερόμενες τέχνες. Ιδιαίτερα στο χώρο της κιθαριστικής τέχνης, όταν εκδίδεται σε παρτιτούρα ένα Ελληνικό έργο μιλάμε για γεγονός αξιοσημείωτο στα περί Ελληνικά εκδοτικά.

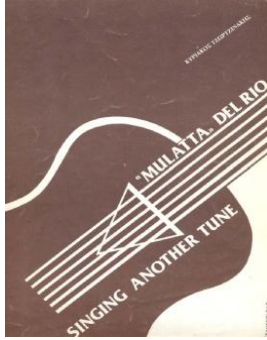
Τα έργα του Κ. Τζωρτζινάκη έρχονται να συμβάλλουν –με μεγάλη σοβαρότητα- στο Ελληνικό κιθαριστικό συνθετικό ρεπερτόριο.

Το συνθετικό έργο του Τζωρτζινάκη δεν κατέχεται από τις ύποπτες και... αραχνιασμένες θεωρίες περί Ελληνικής εθνικής μουσικής, περί παραδοσιακής κληρονομίας, περί φολκλωρισμού, ελληνικού φλαμενκοτοσπαναϊϊκού και τοιαύτα, ούτε επαφίεται στην εύκολη λύση του αφηρημένου μοντερνισμού της – επίσης ύποπτης και ανεξέλεγκτης - «σύγχρονης μουσικής». Είναι ένα έργο που μπορεί να «λειτουργήσει» μέσα στη σύγχρονη ζωή μας και να «μιλήσει» με... σημερινή γλώσσα μια γλώσσα που χρειάστηκε η γνώση και η παρελθούσα ιστορία της μουσικής, για να δημιουργηθεί.

Το έργο του Τζωρτζινάκη δείχνει αυτή την τέχνη του «δεσίματος» των μεγάλων μουσικών κατακτήσεων με κείνη της σύγχρονης έμπνευσης.»⁹⁷

⁹⁶ Εκ παραδρομής στο προλογικό σημείωμα αναφέρεται η πληροφορία για «την έκδοση των 6 μικρών τευχών με έργα για μία και δύο κιθάρες» ενώ έχουν εκδοθεί μόνο τέσσερα τεύχη για μία κιθάρα. [Ηχογραφημένη συνέντευξη του Ευάγγελου Ασημακόπουλου (10/7/2011)].

⁹⁷ Κυριάκος Τζωρτζινάκης, *Τέσσερα τεύχη με έργα για κιθάρα* (Αθήνα: Παπαρηγορίου-Νάκας, 1981).

3. "Mulatta del Rio", Singing another tune⁹⁸

Έκδοση: Tar, Αθήνα 1983.

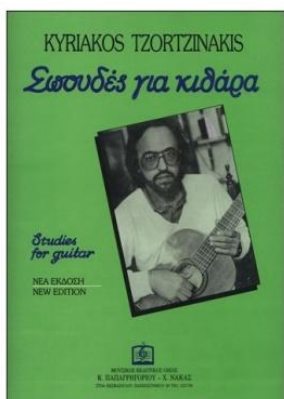
Το παραπάνω βιβλίο εκδόθηκε από το κιθαριστικό περιοδικό *Tar* σε ένα από τα έντυπα τεύχη του. Στο βιβλίο αυτό προλογίζει ο ίδιος ο συνθέτης, μιλώντας για την επιθυμία της σύνθεσης, ενώ παρουσιάζει και σχολιάζει τα έργα που περιλαμβάνονται σε αυτό. Παρακάτω, παρατίθεται αυτούσιο το κείμενο του συνθέτη:

«Όταν κάποιος αποφασίσει ότι θέλει να γράψει μια μουσική, πρέπει να συνειδητοποιήσει έναν πολύ βασικό παράγοντα. Το αν θέλει να γράψει για το όργανο ή απλώς να το χρησιμοποιήσει.

*Ο συνθέτης δηλαδή, πρέπει να θεωρήσει το όργανο ή σαν μέσον έκφρασης της μουσικής του σκέψης, ή σαν αυτοσκοπό. Στην πρώτη περίπτωση διακινδυνεύει όσον αφορά την αισθητική της τελικής ακρόασης, και στη δεύτερη τη βαρύτητα και σοβαρότητα της δομής. Αν ο συνθέτης γνωρίζει καλά το όργανο, έχει κάποιες ελπίδες να συνδυάσει τα πλεονεκτήματα και των δύο θέσεων. Διαφαίνεται όμως πάντα, μια προτεραιότητα της μίας ή της άλλης θέσης στο τελικό αποτέλεσμα. Π.χ. σ' αυτή την έκδοση, το πρώτο κομμάτι γράφτηκε συνειδητά για την κιθάρα· αυτό σημαίνει ότι μου είναι αδύνατο να φανταστώ την MULATTA DEL RIO παιγμένη από κάποιο άλλο όργανο. Το δεύτερο κομμάτι το SINGING ANOTHER TUNE, είναι ένα κομμάτι JAZZ για κλασική κιθάρα, το οποίο όμως έχω ήδη διασκευασμένο για βιολί και κιθάρα και θα μου άρεσε πολύ και για πιάνο».*⁹⁹

⁹⁸Ο συνθέτης στο προλογικό σημείωμα εξηγεί τους τίτλους των έργων. Παρατίθεται αυτούσιο: «*Mulatta: Συγκεκριμένος τύπος Βραζιλιάνας γνωστής από καρναβάλι του Ρίο. Singing: Τραγουδώντας έναν άλλο τόνο*» Κυριάκος Τζωρτζινάκης, *Mulatta del Rio, Singing another tune*, (Αθήνα: Tar, 1983), 1.

⁹⁹Κυριάκος Τζωρτζινάκης, *Mulatta del Rio, Singing another tune*.

4. Σπουδές για κιθάρα¹⁰⁰

Έκδοση: Κ. Παπαγρηγορίου - Χ. Νάκας, Αθήνα 1986.

Το βιβλίο αυτό είναι χωρισμένο σε δύο μέρη. Ο τίτλος του πρώτου μέρους είναι *12 Simple Studies*,¹⁰¹ που μεταφράζεται *12 Απλές Σπουδές*. Στην αρχή του πρώτου μέρους υπάρχει το προλογικό σημείωμα του Μάνου Χατζιδάκι, που υπήρχε στην έκδοση του 1976, καθώς και το σημείωμα του Ruggero Chiesa από το Ιταλικό περιοδικό *Il Fronimo* που παρατέθηκε παραπάνω.

Το δεύτερο μέρος έχει τίτλο *6 Concert Studies*, που μεταφράζεται *6 Σπουδές Κονσέρτου*. Το μέρος αυτό ξεκινάει με ένα προλογικό σημείωμα του ίδιου του συνθέτη. Ο συνθέτης θέλησε να παρουσιάσει και να επισημάνει το σκοπό για τον οποίο γράφτηκαν και συμπεριλήφθηκαν σε αυτή την έκδοση τα συγκεκριμένα έργα. Αναφέρει το βασικό στόχο του τεύχους και παρουσιάζει τα χαρακτηριστικά κάθε σπουδής, ενώ παράλληλα κάνει την ανάλυση του συνθετικού ύφους των σπουδών. Παρατίθεται παρακάτω, αυτούσιο το προλογικό σημείωμα του συνθέτη:

«Είναι γνωστός και αδιαμφισβήτητος ο ρόλος που παίζει η “σπουδή” στην καλλιτεχνική ωρίμανσή ενός ερμηνευτή.

Στον όρο “καλλιτεχνική ωρίμανση”, δεν εμπεριέχονται μόνο η ανάπτυξη και η κατόπιν σωστή χρήση της δεξιοτήτας επάνω στο συγκεκριμένο όργανο, αλλά και η εξέλιξη της μουσικότητας, η διεύρυνση της ηχητικής “γκάμας” του ερμηνευτή, η ευκολία προσαρμογής του σε διάφορα μουσικά ιδιώματα, η ικανότητα του “φρεζαρίσματος” και η εξοικείωση σε πολύπλοκες ρυθμικές φόρμες.

Οι “6-σπουδές κονσέρτου”, δίνουν την ευκαιρία στον σπουδαστή της κιθάρας, να ασχοληθεί και να προβληματισθεί με αρκετούς απ’ αυτούς τους παράγοντες, που τελικά συνθέτουν τον όρο ερμηνεία ενός μουσικού έργου. Π.χ. η 1^η σπουδή, επιχειρεί να δώσει στον ερμηνευτή την ευκαιρία να εξασκηθεί κατ’ αρχήν στο πιανίσιμο μέσα από συγχορδίες αρκετά ανεπτυγμένες και κατόπιν στο “ταμποουρά” που πρέπει να είναι ελεγχόμενο τόσο, ώστε να μην ξεπερνάει, αφ’ ενός την ένταση της “πλακέ” συγχορδίας και αφ’ ετέρου μα μην υστερεί σε καθαριότητα.

¹⁰⁰ Νέα έκδοση.

¹⁰¹ Οι συνθέσεις αυτές είναι οι Δώδεκα σπουδές για κιθάρα που είχαν εκδοθεί το 1976.

Η 2^η σπουδή βασισμένη στο “fugatto” δίνει την ευκαιρία στον κιθαριστή να εξασκηθεί στην αναγλυφικότητα δύο φωνών αντιστικτικά κινούμενων και παρά την κάποια δυσκολία στο τεχνικό μέρος, το άκουσμα πρέπει να είναι απαλό και ευδιάκριτο.

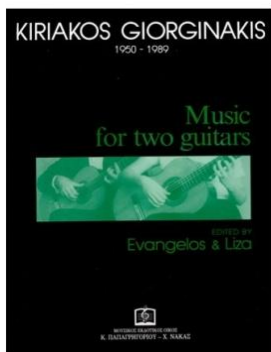
Η 3^η σπουδή ανήκει στον ατονικό χώρο, που μαζί με την έλλειψη μέτρου και σταθερού τόνισματος, (στο πρώτο μέρος του βιβλίου έλλειψη μέτρου υπάρχει στην Νο. 5 και Νο. 9 που έχουν όμως σταθερό τόνισμα), βοηθάει στην εξοικείωση των μοντέρνων ιδιωμάτων.

Η 4^η σπουδή εκτός από αυξημένες τεχνικές δυσκολίες σε αρπές και κλίμακες, οδηγεί στην γνωριμία με την αρμονία και την ηχητική της Jazz. Εδώ σε αντίθεση με την Νο. 3, υπάρχει έντονο το πολυρυθμικό στοιχείο και η μετάβαση απ’ τον ένα ρυθμό στον άλλο, πρέπει να γίνεται εύκολα και χωρίς να δημιουργεί κενά.

Η 5^η ανήκει και αυτή στο χώρο της Jazz, με δομή μάλιστα εντονότερα αυτοσχεδιαστική. Ένα συγκεκριμένο μελωδικό θέμα επανέρχεται επίμονα ύστερα από μία μικρής έκτασης ανάπτυξη, θυμίζοντας λίγο, τον τρόπο παιξίματος ενός κομματιού Cool – Jazz, όπου κάθε όργανο μετά το σολιστικό του μέρος υποχρεώνεται να θυμίσει το θέμα.

Τέλος η 6^η επιστρέφει στις νεοκλασικές αρμονίες και προτρέπει τον εκτελεστή να διατηρήσει την καθαρότητά του μέσα από υψηλών ταχυτήτων κλίμακες και αρπές με διαφορά μία έως τρεις χορδές». ¹⁰²

5. Music for two guitars

Επιμέλεια: Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη
Έκδοση: Κ. Παπαρηγορίου – Χ. Νάκας, Αθήνα 1996.

¹⁰² Κυριάκος Τζωρτζινάκης Σπουδές για κιθάρα.

a. HELOTROPE i. Introduction ii. 1st Movement iii. 2nd Movement iv. 3rd Movement v. Cadenza b. IRIDESCENCES c. SONG WITH WORDS d. BALLAD FOR TWO	e. GREEK MEMORIES i. Trata ii. Pyrofani iii. Trygos iv. Therismos v. Panighiri f. MAYA g. FOUR DANCING SKETCHES i. The dance of lake ii. The dance of drunk iii. The dance of handkerchief iv. The dance of threshing-floor¹⁰³

Η έκδοση αυτή περιλαμβάνει τα έργα για δύο κιθάρες του Κυριάκου Τζωρτζινάκη. Πραγματοποιήθηκε επτά χρόνια μετά τον θάνατο του. Το προλογικό σημείωμα γράφτηκε από τους Ευάγγελο Ασημακόπουλο και Λίζα Ζώη, οι οποίοι επιμελήθηκαν εξολοκλήρου την έκδοση. Στο σημείωμα αυτό επισημαίνεται από τους ίδιους ότι δεν τροποποιήθηκε το αρχικό υλικό του συνθέτη. Η μόνη παρέμβασή τους ήταν η τοποθέτηση της δακτυλοθεσίας. Επίσης, αναφέρουν ότι η γνωριμία και η φιλία τους, ενέπνευσε τον συνθέτη να συνθέσει έργα για δυο κιθάρες. Τα έργα αυτά χαρακτηρίζονται «από φαντασία, ευρηματικότητα, γούστο και από τη βαθιά γνώση του συνθέτη για το όργανο της κιθάρας».¹⁰⁴

6. Τα βιβλία της κιθάρας, Τεύχος 1-12 του Ευάγγελου Ασημακόπουλου

Έκδοση: Φίλιππος Νάκας, Αθήνα (αχρ.)

¹⁰³ Οι τίτλοι των έργων και των μερών τους είναι γραμμένοι στα αγγλικά, είτε ως μετάφραση (π.χ. *Greek memories*), είτε ως ελληνικά με λατινικούς χαρακτήρες (π.χ.) *therismos* = *θερισμός* (transliteration).

¹⁰⁴ Κυριάκος Τζωρτζινάκης, *Music for two guitars* (Αθήνα: Κ. Παπαρηγορίου-Χ. Νάκας, 1996).

Η συλλογή *Τα βιβλία της κιθάρας* αποτελείται από 12 τεύχη στα οποία φιλοξενούνται έργα διαφόρων συνθετών. Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό αυτής της συλλογής του Ευάγγελου Ασημακόπουλου αποτελεί το γεγονός ότι έχουν επιλεγεί έργα κλιμακωτής δυσκολίας, καθώς τα τεύχη εξελίσσονται. Ορισμένα από αυτά τα τεύχη περιλαμβάνουν έργα του Κυριάκου Τζωρτζινάκη. Συγκεκριμένα, στο 5^ο τεύχος¹⁰⁵ ως Νο. 9 φιλοξενείται το έργο του *Παιδική σουίτα*. Στο 7^ο τεύχος,¹⁰⁶ ως Νο. 3, περιλαμβάνεται το έργο *Mulatta del Rio*, και τέλος, στο 9^ο τεύχος ως Νο. 14 φιλοξενείται το έργο *Singing another tune*.¹⁰⁷

3.2. ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ

Στην ενότητα που ακολουθεί παρουσιάζονται με χρονολογική σειρά δίσκοι με έργα του Κυριάκου Τζωρτζινάκη, καθώς και κριτικές για κάποια από αυτά. Συγκεκριμένα παρατίθενται δίσκοι που περιέχουν αποκλειστικά έργα του ιδίου, καθώς και δίσκοι όπου συμπεριλαμβάνονται έργα του, μαζί με έργα άλλων συνθετών. Αυτοί είναι οι εξής:

1. Ο τίτλος του δίσκου είναι *Έργα Ελλήνων συνθετών για κιθάρα, Κυριάκος Τζωρτζινάκης*, ερμηνεύει ο Κώστας Γρηγορέας. Δισκογραφική έκδοση των έργων σε δίσκο βινυλίου, Motivo, Αθήνα 1985.

Ο δίσκος αυτός περιλαμβάνει οχτώ συνθέσεις του ιδίου. Τα έργα και οι διάρκειά τους είναι ως εξής:

Τέσσερις δημοτικές εικόνες (6'17'')

Ο χορός των ρολογιών (4'13'')

¹⁰⁵ Ευάγγελου Ασημακόπουλος, *Τα βιβλία της κιθάρας*, 5^ο τεύχος (Αθήνα: Κ. Παπαρηγορίου-Χ. Νάκας), αχρ.

¹⁰⁶ Ευάγγελου Ασημακόπουλου, *Τα βιβλία της κιθάρας*, 7^ο τεύχος (Αθήνα: Κ. Παπαρηγορίου-Χ. Νάκας), αχρ.

¹⁰⁷ Ευάγγελου Ασημακόπουλου, *Τα βιβλία της κιθάρας*, 9^ο τεύχος (Αθήνα: Κ. Παπαρηγορίου-Χ. Νάκας), αχρ.

Νυχτερινό Νο. 3 (4'9'')

Singing another tune (4'18'')

Αριθμοί, 4, 9, 10 και 11 συλλογή Δώδεκα σπουδές για κιθάρα (8')

Mulatta del Rio (2'51'')

Μεσογειακός (3'32'')

Χωρίς όρια (3'22'')

Όλες οι συνθέσεις έχουν ηχογραφηθεί από τον Κώστα Γρηγορέα, εκτός από το *Χωρίς όρια*, που το έχει εκτελέσει ο ίδιος ο Κυριάκος Τζωρτζινάκης.¹⁰⁸

Ο δίσκος αυτός έκανε αίσθηση και σχολιάστηκε σε πολλά άρθρα εφημερίδων της εποχής. Ένα από αυτά είναι ένα άρθρο του Φώτη Απέργη στην εφημερίδα *Ελευθεροτυπία*. Στο άρθρο αυτό με τίτλο «Ένας εραστής της κιθάρας», ο Απέργης σχολιάζει τις συνθέσεις που περιλαμβάνονται σε αυτό τον δίσκο, καθώς και το συνολικό αποτέλεσμα αυτού. Ο αρθρογράφος σχολιάζει τη γενική παρουσία του δίσκου στην ελληνική πραγματικότητα λέγοντας ότι «*Ήδη, με την πρώτη ακρόαση, διαπιστώνει κανείς εύκολα ότι ο συνθέτης είναι ένας από εκείνους τους λίγους –της χώρας μας– που τόσο οι μουσικές τους εμπειρίες, όσο και η προσωπική τους ωριμότητα, οδηγούν όχι σε έναν από τους δρόμους, αλλά στα καίρια σταδιοδρομία των παραδοσιακών και των σύγχρονων ειδών και στυλ*». Συνεχίζει λέγοντάς ότι «*Οι συνθέσεις αυτές δεν αποτελούν συρραφές, δεν είναι δηλαδή έργα μεταπρατικά, αλλά αποτελούν προϊόντα πολύχρονης και αισθηματικής αφομοίωσης των επιρροών τους, που εκδηλώνονται πλέον το ίδιο αισθηματικές, αλλά σύγχρονες και καλά εκλεγμένες από την ικανή προσωπικότητα του συνθέτη*». Τελειώνοντας, αναφέρει μεταξύ άλλων ότι «*οι συνθέσεις είναι μερικές φορές τόσο άμεσες και εύληπτες... αλλά και εκείνες που η χρωματική τους ποικιλία τις καθιστά λιγότερο άμεσες, δεν μπορούν παρά να παρασύρουν των ακροατή στα δικά του νερά...*».¹⁰⁹

¹⁰⁸ Αλέξης Ζακυθινός, *Δισκογραφία ελληνικής κλασικής μουσικής* (Αθήνα - Γιάννενα: Δωδώνη, 1993), 113.

¹⁰⁹ Φώτης Απέργης «Ένας εραστής της κιθάρας», *Ελευθεροτυπία*, 3/4/ 1985, 23.

2. Ο τίτλος του δίσκου είναι *Kyriakos Tzortzinakis, Oeuvres pour deux guitares*, ερμηνεύουν η Μάρω Ραζή και ο Γιάννης Γιακουμάκης. Δισκογραφική έκδοση των έργων σε δίσκο βινυλίου, MOTIVO, Αθήνα 1985

Ο δίσκος περιλαμβάνει έξι έργα για δύο κιθάρες, τα οποία είναι τα εξής:¹¹⁰

Ελληνικές αναμνήσεις (14'23'')

Μπαλάντα για δύο (4'35'')

Τραγούδι δίχως λόγια (3'5'')

Ιριδισμοί (4'45'')

*Ηλιοτρόπιο*¹¹¹ (6'18'')

Μάγια (11'15'')

Ο Κυριάκος Τζωρτζινάκης κατάφερε να παρουσιάσει μέσα σε διάστημα ενός έτους δύο δίσκους. Είναι γεγονός ότι αυτός ο δίσκος σχολιάστηκε περισσότερο από τον πρώτο, με τίτλο *Έργα Ελλήνων συνθετών για κιθάρα, Κυριάκος Τζωρτζινάκης*. Πολλές εφημερίδες και περιοδικά της εποχής αφιέρωσαν χώρο στα έντυπα τους για να παρουσιάσουν και να σχολιάσουν τη δουλειά αυτή. Η Δέσποινα Σαββοπούλου στο άρθρο της «Δύο απόψεις για κλασική κιθάρα» στην εφημερίδα *Αυγή* σχολιάζει συνολικά το δίσκο λέγοντας ότι «Ένας από τους σημαντικότερους σύγχρονους Νεοέλληνες δημιουργούς στο χώρο για έργα για κιθάρα, ο Κυριάκος Τζωρτζινάκης, με τον δίσκο αυτό έδωσε ένα ολοκληρωμένο μελωδικό έργο, που αποπνέει λυρισμό και εσωτερική ευαισθησία. Χρησιμοποιώντας ένα άψογο τρόπο γραφής και ξεπερνώντας τις επιρροές και τις επιδράσεις που έχει δεχτεί και που γίνονται φανερές σε αρκετά σημεία του έργου του, διέγραψε με ένα προσωπικό ύφος τις συνθέσεις του κι διατύπωσε τη δική του αισθητική αντίληψη». Για το έργο *Ελληνικές αναμνήσεις*, αναφέρει ότι δημιουργεί εικόνες και ακούσματα από την ελληνική παράδοση. Ακόμη, σημειώνει ότι αποτελείται από ένα «κιθαριστικό λυρισμό», που καταφέρνει να σε οδηγήσει σε μία

¹¹⁰ Ζακυθινός, *Δισκογραφία ελληνικής κλασικής μουσικής*, 113.

¹¹¹ Πρωτοπαίχτηκε από το ντουέτο Β. Ασημακόπουλο και την Α. Ζώη.

εσωτερική γαλήνη και σε μία «εσωτερική ενατένιση».¹¹² Υπάρχουν και άλλα άρθρα που σχολιάζουν το δίσκο με παρόμοιο τρόπο όπως το άρθρο του Φώτη Απέργη, «Κιθάρα για δύο» στην *Ελευθεροτυπία*,¹¹³ το άρθρο «Έργα για δύο κιθάρες» στο περιοδικό *Ηχος*,¹¹⁴ και το άρθρο της Δήμητρας Κουντή «Κυριάκος Τζωρτζινάκης: Έργα για δύο κιθάρες» στην εφημερίδα *Ριζοσπάστης*.¹¹⁵

Ταυτόχρονα, ο ίδιος ο Τζωρτζινάκης χαρακτήρισε τη δουλειά του στο οπισθόφυλλο του δίσκου του, γράφοντας: «Όσο πιο έντονη είναι η μοναξιά και η εξορία μας και όσο πιο συνειδητή η ασκήμια του κόσμου γύρω μας, τόσο πιο επιτακτική γίνεται η ανάγκη για κάτι όμορφο που θα διατηρήσει την ισορροπία της καρδιάς και του μυαλού και ένας δίσκος με την μουσική για δύο κιθάρες είναι μια μικρή ορχήστρα που την αγκαλιάζει εύκολα το αυτί και την τραγουδάει το στόμα. Είναι σαν ένα διάλογο δύο πολύ γνώριμων ανθρώπων που παρ' όλες τις διαφορές και τις μοναδικότητες τους, ταιριάζουν σαν δύο σταγόνες νερού». Επιπροσθέτως, αναφέρει για το έργο *Μάγια* -το οποίο γράφτηκε για την Μάρω Ραζή και τον Γιάννη Γιακουμάκη, ώστε να σκιαγραφήσει με αυτό το κομμάτι το χαρακτήρα και την συμπεριφορά τους: «Τα δυνατά μέρη υποδηλώνουν το νεανικό ενθουσιασμό τους ενώ τα αργά την αγιότητα και την τρυφεράδα τους».¹¹⁶

Μεγάλη αποδοχή είχε αποκτήσει ο δίσκος -όπως και ο πρώτος- στο εξωτερικό, αφού ακουστήκαν έργα και από τους δύο δίσκους στο ραδιόφωνο από το βρετανικό *BBC*, από το γαλλικό *France musique* (ανάμεσα στα έργα του Mauro Giuliani) και από το βραζιλιάνικο *Radio Imprensa*.¹¹⁷

¹¹² Δέσποινα Σαββοπούλου, «Δύο απόψεις για κλασική κιθάρα», 24.

¹¹³ Φώτης Απέργης «Κιθάρα για δύο», *Ελευθεροτυπία*, 5/3/1986, 23

¹¹⁴ [Αδηλος] «Κυριάκος Τζωρτζινάκης έργα για δύο κιθάρες», *Ηχος*, 28/3/1986, 78.

¹¹⁵ Δήμητρα Κουντή, «Έργα για δύο κιθάρες Μάρω Ραζή – Γιάννης Γιακουμάκης», *Ριζοσπάστης*, 9/3/1986, 45.

¹¹⁶ Τα στοιχεία συλλέχτηκαν από τον δίσκο: Κυριάκος Τζωρτζινάκης, *Kyriakos Tzortzinakis - oeuvres pour deux guitars*, με τους Μάρω Ραζή και Γιάννη Γιακουμάκη, ©1985, Motivo, NM 1026, Δίσκος βινυλίου.

¹¹⁷ Απέργης, «Ηχοι των ημερών», *Κυριακάτικη*, 15/12/1985, 31.

3. Ο δίσκος *The blue guitar* της Ελευθερίας Κότσια, περιλαμβάνει το έργο του Κυριάκου Τζωρτζινάκη *Τέσσερις δημοτικές εικόνες*. Ερμηνεύει¹¹⁸ η Ελευθερία Κοτζιά. Δισκογραφική έκδοση των έργων σε δίσκο βινυλίου από την Hellenic Foundation, 1989.¹¹⁹

4. Ο δίσκος *Τζωρτζινάκης, Βουτσινάς, Bast* της Ορχήστρας Νυκτών Οργάνων του Δήμου Πάτρας, περιλαμβάνει το έργο του Κυριάκου Τζωρτζινάκη *Τα πέντε κάστρα*. Ερμηνεύουν ο Σπύρος Παπικινός (φλάουτο) και η Ορχήστρα Νυκτών Οργάνων του Πνευματικού Κέντρου του δήμου Πατρών, με αρχιμουσικό τον Θανάση Τσιπινάκη. Δισκογραφική έκδοση των έργων σε δίσκο βινυλίου από την ΠΚΚ Δήμου Πάτρας, 1990.¹²⁰

¹¹⁸ Αποτελεί επανεκτέλεση του έργου (Η πρώτη εκτέλεση έγινε στο δίσκο *Έργα Ελλήνων συνθετών για κιθάρα, ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΤΖΩΡΤΖΙΝΑΚΗΣ*)

¹¹⁹ Ζακουθινός, *Δισκογραφία ελληνικής κλασικής μουσικής*, 20.

¹²⁰ Ζακουθινός, *Δισκογραφία ελληνικής κλασικής μουσικής*, 137.

5. Ο τίτλος του δίσκου είναι *Κ. Τζωρτζινακής, Duo Επίγονος*. Ερμηνεύουν ο Σπύρος Παπικινός (φλάουτο) και ο Ανδρέας Νικολόπουλος (κιθάρα). Δισκογραφική έκδοση των έργων βινυλίου από την SPR, Αθήνα, 1990.

Ο δίσκος περιλαμβάνει τέσσερα έργα του συνθέτη για κιθάρα και φλάουτο και είναι τα εξής:

Κυνηγώντας τον Ιαγουάρο (15'52'')

Tempo di bossa (3'23'')

Τα πέντε κάστρα (12'16'')

Ένα τραγούδι για όλους (7'1'')

Ο παραπάνω δίσκος αποτελεί μία ιδιαίτερη περίπτωση, διότι άρχισε να δημιουργείται όταν ο συνθέτης ήταν εν ζωή, αλλά τελειοποιήθηκε και κυκλοφόρησε μετά τον θάνατό του από τους φίλους και συνεργάτες του, Σπύρο Παπικινό και Ανδρέα Νικολόπουλο. Τα έργα που υπάρχουν στον δίσκο είναι για ντουέτο κιθάρας και φλάουτου. Στο εξώφυλλο του δίσκου είχε τοποθετηθεί ένα κείμενο του Κ. Τζωρτζινακή περί μουσικής: «Μουσική. Μια τέχνη τόσο αφηρημένη, μ' ένα περιεχόμενο τόσο προβληματικό και ακαθόριστο, με τόσο λυρισμό και ένταση, τόση γλυκύτητα και δυναμισμό. Μια τέχνη με άπειρες εκφραστικές δυνατότητες και στιλιστικές παραλλαγές. Τόσα πρόσωπα, τόσες έννοιες, τόση αισθαντικότητα, όγκο και πλούτο. Πώς να τα χωρέσει όλα αυτά μια και μόνο αγκαλιά, πώς να παίζουν αυτά τα ατελείωτα σε αριθμό αριστουργήματα δυο μόνο χέρια. Σίγουρα δεν γίνεται. Γίνεται όμως να μπορεί κανείς να τ' αναγνωρίζει, να τα σέβεται και να τα διδάσκεται απ' αυτά σ' όποιο χώρο κι αν έχει αφιερωθεί.»¹²¹

¹²¹Τα στοιχεία συλλέχτηκαν από το οπισθόφυλλο του δίσκου: Κυριάκος Τζωρτζινακής, *Κυριάκος Τζωρτζινακής - DUO EPIGONOS*, με τους Σπύρο Παπικινό και Ανδρέα Νικολόπουλο, ©1990, SPR, 515, Δίσκος βινυλίου.

6. Ο δίσκος *Astor Piazzolla/Histoire du Tango* του ντουέτου Σπύρου Παπικινού και Ανδρέα Νικολόπουλου, περιλαμβάνουν τα έργα του Κυριάκου Τζωρτζινάκη *Twin machine* και *Singing another tune*, ερμηνεύουν ο Σπύρος Παπικινός (φλάουτο) και ο Ανδρέας Νικολόπουλος (κιθάρα). Δισκογραφική έκδοση των έργων σε δίσκο βινυλίου από την Music Box International, 1991.

7. Ο δίσκος *Apasionada* του Κώστα Γρηγορέα, περιλαμβάνει τα έργα του Κυριάκου Τζωρτζινάκη *Ωδή στο παράλογο* και *Μεσογειακός*. Ερμηνεύει ο Κώστας Γρηγορέας. Δισκογραφική έκδοση σε δίσκο βινυλίου από την Motivo, 1991.

8. Ο δίσκος *Σε έργα συνθετών 20^{ου} αιώνα για κιθάρα* του Χ. Βερνάρδου, του Β. Βαλαβάνη και του Κ. Μπραβάκη περιλαμβάνει το έργο του Κυριάκου Τζωρτζινάκη *Mulatta del Rio*. Ερμηνεύει ο Βασίλης Βαλαβάνης. Δισκογραφική έκδοση σε δίσκο ακτίνας (CD) από την Ano Kato records, 1995.

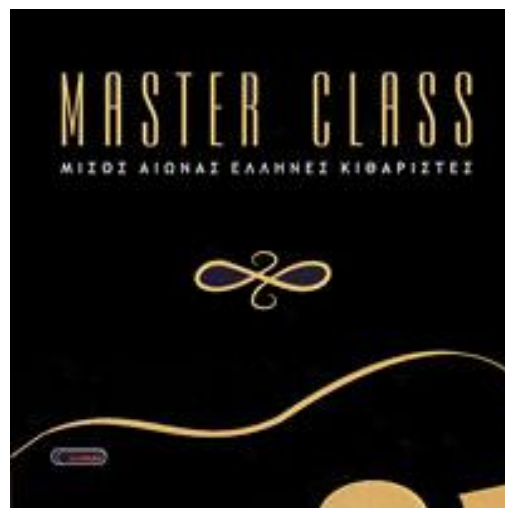
9. Ο δίσκος *Ηχοχρώματα*, του ντουέτου Σπύρος Παπικινός (φλάουτο) και Μαρία Αναγνωστοπούλου (κιθάρα), περιλαμβάνει το έργο του Κυριάκου Τζωρτζινάκη *Tempo di Bossa*. Δισκογραφική έκδοση των έργων σε δίσκο ακτίνας (CD) από την ANADROMON, 2000.

10. Ο δίσκος *A Guitar Portrait of fantasy* της Εύα Φάμπα, περιλαμβάνει το έργο του Κυριάκου Τζωρτζινάκη *Τέσσερις δημοτικές εικόνες*. Ερμηνεύει η Εύα Φάμπα. Δισκογραφική έκδοση των έργων σε δίσκο ακτίνας (CD) από την Wave Music 2005.

11. Ο δίσκος *Master class-Μισός αιώνας Έλληνες συνθέτες* περιλαμβάνει τα έργα του Κυριάκου Τζωρτζινάκη *Τέσσερις δημοτικές εικόνες* και *Χωρίς όρια*. Ερμηνεύει ο Γιάννης Γιακουμάκης. Δισκογραφική έκδοση των έργων σε δίσκο ακτίνας (CD) από την Corifeo 2005.

Η συλλογή αυτή αποτελείται από δύο δίσκους ακτίνας (CD). Στο πρώτο CD βρίσκεται το έργο *Τέσσερις δημοτικές εικόνες* για το οποίο έχει πραγματοποιήσει την εκτέλεση ο Γιάννης Γιακουμάκης και στο δεύτερο CD βρίσκεται το *Χωρίς όρια* που το εκτελεί ο Κυριάκος Τζωρτζινάκης.

12. Ο τίτλος του δίσκου είναι *Ο Κώστας Γρηγορέας παίζει Κυριάκο Τζωρτζινάκη* του Κώστα Γρηγορέα. Ερμηνεύει ο Κώστας Γρηγορέας. Δισκογραφική έκδοση των έργων σε δίσκο ακτίνας (CD), MOTIVO, Αθήνα, 2007.

Ο δίσκος αυτός περιλαμβάνει τα έργα του δίσκου βινυλίου *Έργα Ελλήνων συνθετών για κιθάρα, ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΤΖΩΡΤΖΙΝΑΚΗΣ* και άλλα ανέκδοτα και είναι τα εξής:

Δημοτικές εικόνες: Της θάλασσας (2'27''), Του κάμπου (1'01''), Του βουνού (1'29'')
και *Του χωριού (1'22'')*

Ο χορός των ρολογιών (4'45'')

Νυχτερινό No. 3 (4'09'')

Study No. 3, Miniature No 1 (1'58'')

Study No. 4, Miniature No 2 (3'11'')

Study No. 9 (1'35'')

Study No. 10 (2'07'')

Study No. 11 (1'10'')

Mulatta del Rio (2'52'')

Μεσογειακός (3'32'')

Ωδή στο παράλογο¹²² (Trio) (4'57'')

Study No. 5 (2'06'')

Study No. 3 (2'38'')

Νυχτερινό No. 2 (3'38'')

Αφιέρωμα στη Ν. (4'49'')

Trio sonata (2'56'')

Χωρίς όρια¹²³ (3'22'')

Τα έργα που υπάρχουν στο δίσκο είναι για σόλο κιθάρα και υπάρχουν και δύο έργα *Ωδή στο παράλογο* και *Trio*, τα οποία είναι για τρίο κιθάρα. Ο βασικός εκτελεστής των έργων του δίσκου είναι ο Κώστας Γρηγορέας, ενώ σε δύο έργα εκτελεί ο Κυριακός Τζωρτζινάκης και σε ένα οι δύο προαναφερθέντες, μαζί με τον Δημήτρη Αντωνάτο.

¹²² Το έργο αυτό είναι για τρεις κιθάρες. Ο Κώστας Γρηγορέας παίζει και τις τρεις κιθάρες με playback dubbing.

¹²³ Η εκτέλεση είναι του Κυριάκου Τζωρτζινάκη που πραγματοποιήθηκε στον πρώτο δίσκο του 1985.

Αρκετά έργα του δίσκου αποτελούν ζωντανές ηχογραφημένες συναυλίες όπως το *Study No. 3*, το οποίο είναι από το ρεσιτάλ του Κώστα Γρηγορέα το 2005. Το *Νυχτερινό No. 2*,¹²⁴ το *Αφιέρωμα στη Ν.*¹²⁵ και το *Trio*¹²⁶ είναι από την πρώτη παρουσίαση έργων του Κυριάκου Τζωρτζινάκη, το 1978.

Ο παρών δίσκος χαρακτηρίστηκε από τον Γιώργο Μονεμβασίτη -στο ένθετο του εν λόγω δίσκου- με τον όρο «ηχητικό κολάζ», διότι τα έργα που έχουν επιλεγεί ποικίλουν σε ηχοχρώματα. Ταυτόχρονα, αυτές οι συνθέσεις προσδιορίζουν διαφορετικά είδη μουσικής (ροκ, λάτιν, παραδοσιακή, τζαζ, μπαλάντα, κλασική), χωρίς όμως να υποτάσσονται σε κανένα από αυτά και ακόμη περισσότερο, καταφέρνουν να συνυπάρχουν ισορροπημένα.¹²⁷

13. Ο δίσκος *50 Years of guitar artistry* του ντουέτου Ευάγγελου Ασημακόπουλου και Λίζας Ζώη περιλαμβάνει το έργο του Κυριάκου Τζωρτζινάκη, *Ελληνικές αναμνήσεις*. Ερμηνεύουν ο Ευάγγελος Ασημακόπουλος και η Λίζα Ζώη. Δισκογραφική έκδοση των έργων σε δίσκο ακτίνας (CD) από την Legend, 2009.¹²⁸

14. Ο δίσκος *Greek guitarist play Greek composers* περιλαμβάνει τα έργα του Κυριάκου Τζωρτζινάκη *Sonata Americana* και *Νυχτερινό No. 3*. Ερμηνεύουν ο Άγγελος Μπότσης και η Μπέσσυ Διαγώμα αντίστοιχα. Δισκογραφική έκδοση των έργων σε δίσκο ακτίνας (CD) από την Tar, 2009.

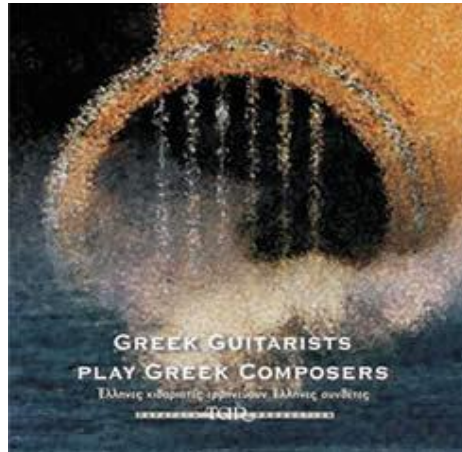
¹²⁴ Την εκτέλεση του έργου την πραγματοποίησε ο ίδιος ο Κ. Τζωρτζινάκης.

¹²⁵ ό.π.

¹²⁶ Το έργο είναι για τρεις κιθάρες, παίζουν Κώστας Γρηγορέας, Κυριάκος Τζωρτζινάκης και ο Δημήτρης Αντωνάτος .

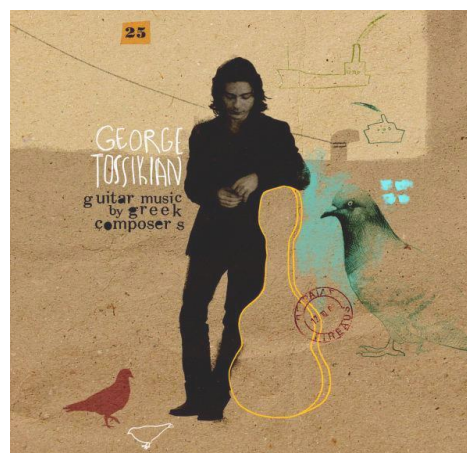
¹²⁷ Οι πληροφορίες συλλέχθηκαν από το ένθετο του δίσκου: Τζωρτζινάκης, *Μουσική για κιθάρα-ο Κώστας Γρηγορέας παίζει Κυριάκο Τζωρτζινάκη*.

¹²⁸ Το έργο ηχογραφήθηκε στην συναυλία του Μεγάλου Μουσικής Αθηνών στις 23/11/1996.

Ο δίσκος αυτός περιέχει τα δύο μόνο μέρη από την *Sonata Americana*. Συγκεκριμένα, περιλαμβάνει το πρώτο μέρος «Flamigos» και το τρίτο μέρος «Zabiru», την εκτέλεση του οποίου έχει πραγματοποιήσει ο Άγγελος Μπότσης. Το δεύτερο έργο που περιλαμβάνει ο δίσκος, είναι το *Νυχτερινό Νο. 3*, το οποίο ερμηνεύεται από την Μπέσσυ Διαγώμα.

15. Ο δίσκος *Guitar music by Greek composers* του Γιώργου Τοσικιάν περιλαμβάνει τα έργα του Κυριάκου Τζωρτζινάκη *Πρελούδιο*, *Μινιατούρα Νο. 4* και *Νυχτερινό Νο. 3*, ερμηνεύει ο Γιώργος Τοσικιάν. Δισκογραφική έκδοση των έργων σε δίσκο ακτίνας (CD) από την Μοτινο, 2010.

Το *Πρελούδιο* (6'23''), η *Μινιατούρα Νο. 4* (2'41'') και το *Νυχτερινό Νο. 3* (4'35''). Ο Γιώργος Μονεμβασίτης αναφέρει για το *Πρελούδιο* ότι υπάρχει μία εμφανής ηχητική ομοιότητα με το *Πρελούδιο Νο 1*¹²⁹ του Γ. Σ. Μπαχ. Ταυτόχρονα, σημειώνει ότι συμπίπτουν και στην τονικότητα (είναι και τα δυο σε Ντο μείζονα). Ο συνθέτης καταφέρνει να τα εμπλουτίσει με πρωτότυπες ιδέες, ενώ αισθητικά διατηρείται εξαρτημένο από την πηγή της έμπνευσής του, το έργο του Μπαχ. Τέλος, για το *Νυχτερινό Νο. 3* ο Γ. Μονεμβασίτης αναφέρει χαρακτηριστικά ότι αποτελεί «ένα

¹²⁹ Που συνέθεσε για το πρώτο βιβλίο του έργου του *Καλώς συγκερασμένο Κλειδοκύμβαλο*.

αμιγώς ρομαντικό έργο, είναι ένα γνήσιο ατμοσφαιρικό νυχτερινό» και ενώ η ανάπτυξη του δεν παρουσιάζει εκπλήξεις, αποκαλύπτει την ευαισθησία του συνθέτη.¹³⁰

3.3. ΔΙΑΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΜΕΣΩ ΣΥΝΑΥΛΙΩΝ

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζεται ένα σημαντικό αντιπροσωπευτικό δείγμα από συναυλίες που συμπεριλαμβάνουν στο πρόγραμμα τους έργα του Κ. Τζωρτζινάκη, οι οποίες συνέβαλαν στην ευρύτερη διάδοση του έργου του συνθέτη στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Οι κυριότεροι σολίστ που προώθησαν το έργο του Κ. Τζωρτζινάκη ήταν το ντουέτο Ε. Ασημακόπουλος και Λ. Ζώη όπως και ο Κώστας Γρηγορέας. Στη λίστα συναυλιών που ακολουθεί δεν αναφέρονται σε όλες τις συναυλίες τα έργα του συνθέτη που εκτελέστηκαν. Αυτό συμβαίνει επειδή οι πληροφορίες συγκεντρώθηκαν από άρθρα εφημερίδων και δεν αναφέρονται αναλυτικά τα έργα.

1. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη, στο βυζαντινό μοναστήρι της Καισαριανής. Ερμήνευσαν έργα του Κ. Τζωρτζινάκη και άλλων Ελλήνων και ξένων συνθετών, το Μάρτιο του 1978.¹³¹
2. Συναυλία παρουσίασης των έργων του Κ. Τζωρτζινάκη από τον Κώστα Γρηγορέα, τον Δημήτρη Αντωνάτο και τον Κυριάκο Τζωρτζινάκη. Ερμήνευσαν *Αφιέρωμα στη Ν., Νυχτερινό Νο. 2, Trio*, κ.α. στη Ελληνοαμερικανική Ένωση, στις 31 Μαΐου του 1978.¹³²
3. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη. Ερμήνευσαν το έργο του Κ. Τζωρτζινάκη *Ελληνικές αναμνήσεις*, στην Αθήνα, στις 2 Ιουλίου του 1978.¹³³
4. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη. Ερμήνευσαν έργα του Κ. Τζωρτζινάκη και άλλων συνθετών, στο Queen Elizabeth Hall στο Λονδίνο, το 1978.¹³⁴
5. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη. Ερμήνευσαν το έργο του Κ. Τζωρτζινάκη *Ηλιοτρόπιο*, στα Χανιά, το 1978.¹³⁵
6. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη. Ερμήνευσαν το έργο του Κ. Τζωρτζινάκη *Ηλιοτρόπιο*, στα Ιωάννινα, το 1978.¹³⁶

¹³⁰Οι πληροφορίες συλλέχτηκαν από το ένθετο του δίσκου: Θ. Μικρούτσικος, Γ. Βαρσαμάκης, Ν. Κυπουργός, Ν. Μαυρουδής, Θ. Αντωνίου, Ι. Κολανιάν, Β. Λεγάκη, Κ. Γρηγορέας, Γ. Κουρουπός και Κ. Τζωρτζινάκης, *Guitar music by Greek composers*, με τον Γιώργιο Τοσικιάν, © 2010, από την Motivo, GT 1065, Δίσκος ακτίνας.

¹³¹Δεν υπάρχουν πληροφορίες για τα έργα. [Άδελος], «Κιθάρα στις πλαγιές του Υμηττού», *Ελευθεροτυπία*, 8/12/1978, 5.

¹³²Κώστας Γρηγορέας, *Κυριάκος Τζωρτζινάκης – Μουσική για κιθάρα*.

¹³³ Η πληροφορία συλλέχτηκε από αρχείο προγραμμάτων του Ευάγγελου Ασημακόπουλου και της Λίζας Ζώη.

¹³⁴ Δεν υπάρχει πλήρης ημερομηνία. ό.π.

¹³⁵ ό.π.

¹³⁶ ό.π.

7. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη. Ερμήνευσαν το έργο του Κ. Τζωρτζινάκη *Ελληνικές αναμνήσεις*, στο φεστιβάλ Καισαριανής, του 1983.¹³⁷
8. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη. Ερμήνευσαν το έργο του Κ. Τζωρτζινάκη *Ελληνικές αναμνήσεις*, στο Βρετανικό Συμβούλιο στη Θεσσαλονίκη, του 1983.¹³⁸
9. Συναυλία κιθάρας του Μ. Παπαδάκη στην αίθουσα της Φιλαρμονικής στην Πάτρα. Ερμήνευσε έργα του Κυριάκου Τζωρτζινάκη και άλλων συνθετών, στις 10 Ιανουαρίου του 1984.¹³⁹
10. Συναυλία του Κώστα Γρηγορέα στο BBC 3 στο Manchester. Ερμήνευσε έργα του Κυριάκου Τζωρτζινάκη και άλλων συνθετών, στις 5 Μαρτίου του 1984.¹⁴⁰
11. Συναυλία του Κώστα Γρηγορέα στο Βρετανικό Συμβούλιο. Ερμήνευσε έργα του Κυριάκου Τζωρτζινάκη και άλλων συνθετών, στις 18 Απριλίου του 1984.¹⁴¹
12. Συναυλία του Κώστα Γρηγορέα στο Λονδίνο τις Αγγλίας. Ερμήνευσε έργα του Κυριάκου Τζωρτζινάκη και άλλων συνθετών, στις 25 Απριλίου του 1984.¹⁴²
13. Συναυλία της Νίνας Πατρικίδου (βιολί) και της Όλγα Καλογρηάδου (κιθάρα) στην αίθουσα της Καθολικής Αρχιεπισκοπής Αθηνών. Ερμήνευσαν έργα του Κ. Τζωρτζινάκη για βιολί και κιθάρα σε πρώτη εκτέλεση και έργα άλλων συνθετών, στις 15 Μαΐου του 1984.¹⁴³
14. Συναυλία του Κώστα Γρηγορέα στο 7^ο φεστιβάλ Tsuen Wan Arts Festival στην αίθουσα Tsuen Wan Town Hall στο Χονγκ Κονγκ. Ερμήνευσε έργα του Κυριάκου Τζωρτζινάκη και άλλων συνθετών, στις 10 Μαρτίου του 1985.¹⁴⁴
15. Συναυλία του Μιχάλη Παπαδάκη στο Βρετανικό συμβούλιο. Ερμήνευσε έργα του Κυριάκου Τζωρτζινάκη και άλλων συνθετών, τον Μάιο του 1985.¹⁴⁵
16. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη, στο Παλλάς στα πλαίσια των συναυλιών της Κ.Ο.Α. Ερμήνευσαν έργα του Κ. Τζωρτζινάκη και άλλων Ελλήνων και ξένων συνθετών, στις 8 Δεκεμβρίου του 1985.¹⁴⁶
17. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη, στην αίθουσα Παρνασσός στα πλαίσια εκδήλωσης της Διεθνούς Αμνηστίας, ερμήνευσαν έργα του Κ. Τζωρτζινάκη και άλλων Ελλήνων και ξένων συνθετών, στις 10 Δεκεμβρίου του 1985.¹⁴⁷

¹³⁷ [Αδηλος], «Κιθάρα στις πλαγιές του Υμηττού», *Ελευθεροτυπία*, 8/12/1978, 5.

¹³⁸ Η πληροφορία συλλέχτηκε από το αρχείο προγραμμάτων των Ε. Ασημακόπουλου και της Λ. Ζώη.

¹³⁹ Λεωνίδας Μαρμαράκης, «Ρεσιτάλ κιθάρας Μ. Παπαδάκης», *Πελοπόννησος*, 13/1/1984, 2.

¹⁴⁰ Η πληροφορία συλλέχτηκε από το αρχείο προγραμμάτων του Κώστα Γρηγορέα.

¹⁴¹ [Αδηλος], «Ειδησιοδρόμιο – εκδηλώσεις», *Tar* 8 (Ιούνιος 1984), 9.

¹⁴² Η πληροφορία συλλέχτηκε από το αρχείο προγραμμάτων του Κώστα Γρηγορέα.

¹⁴³ [Αδηλος], «Ειδησιοδρόμιο – εκδηλώσεις», 9.

¹⁴⁴ Η πληροφορία συλλέχτηκε από το αρχείο προγραμμάτων του Κώστα Γρηγορέα.

¹⁴⁵ [Αδηλος], «Ειδησιοδρόμιο – εκδηλώσεις», *Tar* 11 (Μάρτιος 1985), 10.

¹⁴⁶ [Αδηλος], «Ρεσιτάλ Ζώη – Ασημακόπουλος», *Απογευματινή*, 9/12/1985, 5.

¹⁴⁷ [Αδηλος], «Διεθνής σκοπός μετά μουσικής», *Καθημερινή*, 10/12/1985, 10.

18. Συναυλία των μαθητών των τάξεων της Λίζας Ζώη και του Ευάγγελου Ασημακόπουλου στην αίθουσα Παρνασσός. Ερμήνευσαν έργα του Κ. Τζωρτζινάκη και άλλων συνθετών, στις 16 Ιανουαρίου του 1986.¹⁴⁸
19. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη, στο Ωδείο Atheneaum. Ερμήνευσαν έργα του Κ. Τζωρτζινάκη και άλλων Ελλήνων και ξένων συνθετών, στις 3 Φεβρουαρίου του 1986.¹⁴⁹
20. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη, στο Παλλάς στα πλαίσια εκδήλωσης της Διεθνούς Αμνηστίας. Ερμήνευσαν έργα του Κ. Τζωρτζινάκη και άλλων Ελλήνων και ξένων συνθετών, στις 4 Φεβρουαρίου του 1986.¹⁵⁰
21. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη, στο τρίτο ραδιοφωνικό πρόγραμμα. Ερμήνευσαν το έργο του Κ. Τζωρτζινάκη *Ελληνικές αναμνήσεις*, στις 16 Φεβρουαρίου του 1986.¹⁵¹
22. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη, στο Λονδίνο για το BBC. Ερμήνευσαν έργα του Κ. Τζωρτζινάκη και ξένων συνθετών στις 28 Μαρτίου του 1986.¹⁵²
23. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη, με τη Δημοτική ορχήστρα του Bournemouth, στο Μπράιτον της Αγγλίας. Ερμήνευσαν έργα του Κ. Τζωρτζινάκη και ξένων συνθετών στις 28 Μαρτίου του 1986.¹⁵³
24. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη, στο Διεθνές Φεστιβάλ Πάτρας, ερμήνευσαν το έργο του Κ. Τζωρτζινάκη *Ελληνικές αναμνήσεις*, τον Ιούλιο του 1986.¹⁵⁴
25. Συναυλία με έργα μουσικής δωματίου του Κ. Τζωρτζινάκη, ακούστηκαν τα έργα *Ιριδισμοί, Μάγια, 4 κομμάτια για σόλο πιάνο, Κονσέρτο Αμερικάνο, Στοχαστικό, Περιπλάνηση σ' ένα τροπικό δάσος, Μεσαιωνικές εικόνες, Ονειρικά τραγούδια, Μελωδίες του ανέμου* στην αίθουσα Παρνασσός, στις 7 Φεβρουαρίου του 1987.¹⁵⁵
26. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη, στο Ωδείο Φίλιππος Νάκας. Ερμήνευσαν έργα του Κ. Τζωρτζινάκη και άλλων συνθετών, στις 22 Οκτωβρίου του 1987.

¹⁴⁸[Αδηλος], «Ειδησιοδρόμιο – εκδηλώσεις», *Tar* 12 (Απρίλιος 1986), 9.

¹⁴⁹Η πληροφορία προέρχεται από αρχείο προγραμμάτων του Ευάγγελου Ασημακόπουλου και της Λίζας Ζώη.

¹⁵⁰[Αδηλος], «Κιθάρα από Ασημακόπουλο και Ζώη», *Ελευθεροτυπία*, 4/2/1986, 9.

¹⁵¹Η πληροφορία προέρχεται από αρχείο προγραμμάτων του Ευάγγελου Ασημακόπουλου και της Λίζας Ζώη.

¹⁵²[Αδηλος], «Ασημακόπουλο – Ζώη ρεσιτάλ στο Λονδίνο», *Ελευθεροτυπία*, 27/3/1986, 11.

¹⁵³[Αδηλος], «Ασημακόπουλο – Ζώη ρεσιτάλ στο Λονδίνο», *Ελευθεροτυπία*, 27/3/1986, 11.

¹⁵⁴ Η πληροφορία προέρχεται από αρχείο προγραμμάτων του Ευάγγελου Ασημακόπουλου και της Λίζας Ζώη.

¹⁵⁵ Στην συναυλία συμμετείχαν οι καλλιτέχνες: Σουλτάνα Αλτή, Χρήστος Αργυρόπουλος, Γιάννης Γιακουμάκης, Δημήτρης Γούζιος, Εφηλένα Γραμματικάκη, Μαριβίτα Γραμματικάκη, Έλλη Δέλιου, Σπύρος Καζιάνης, Ιάκωβος Κολανιάν, Νίνα Πατρικίδου, Μάρω Ραζή (Φώτης Απέργης, «Συναυλία με έργα Τζωρτζινάκη», *Ελευθεροτυπία*, 11/2/1987, 11).

27. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη, στην αίθουσα Παλλάς. Ερμήνευσαν έργα του Κ. Τζωρτζινάκη και άλλων συνθετών, στις 9 Μαρτίου του 1988.¹⁵⁶
28. Συναυλία της Κάλλης Καστώρη και του Δημήτρη Σωτηρόπουλου, ερμήνευσαν έργα του Κ. Τζωρτζινάκη και άλλων συνθετών. Αφιερωμένη στην μνήμη του Κ. Τζωρτζινάκη, στην *Εβδομάδα Ελλήνων Ερμηνευτών* στα πλαίσια του Φεστιβάλ των πέντε Δήμων της Δυτικής Αττικής (Δραπετσώνα, Κερατσίνι, Κορυδαλλός, Νίκαια, Πέραμα), στις 27 Αυγούστου του 1990.
29. Συναυλία του ντουέτου Duo Επίγονος Σπύρος Παπικινός και Άγγελος Νικολόπουλος, ερμήνευσαν έργα για κιθάρα και φλάουτο του Κ. Τζωρτζινάκη και άλλων συνθετών Αφιερωμένη στην μνήμη του Κ. Τζωρτζινάκη στην *Εβδομάδα Ελλήνων Ερμηνευτών* στα πλαίσια του Φεστιβάλ των πέντε Δήμων της Δυτικής Αττικής (Δραπετσώνα, Κερατσίνι, Κορυδαλλός, Νίκαια, Πέραμα), στις 27 Αυγούστου του 1990.¹⁵⁷
30. Συναυλία του Κώστα Γρηγορέα και του συνόλου μουσικής δωματίου «Εν Οργάνοις»¹⁵⁸, ερμήνευσαν έργα του Κ. Τζωρτζινάκη και άλλων συνθετών. Αφιερωμένη στην μνήμη του Κ. Τζωρτζινάκη στην *Εβδομάδα Ελλήνων Ερμηνευτών* στα πλαίσια του Φεστιβάλ των πέντε Δήμων της Δυτικής Αττικής (Δραπετσώνα, Κερατσίνι, Κορυδαλλός, Νίκαια, Πέραμα), στις 28 Αυγούστου του 1990.
31. Συναυλία της πιανίστριας Δανάης Καρρά, ερμήνευσε έργα του Κ. Τζωρτζινάκη και άλλων συνθετών. Αφιερωμένη στην μνήμη του Κ. Τζωρτζινάκη στην *Εβδομάδα Ελλήνων Ερμηνευτών* στα πλαίσια του Φεστιβάλ των πέντε Δήμων της Δυτικής Αττικής (Δραπετσώνα, Κερατσίνι, Κορυδαλλός, Νίκαια, Πέραμα), στις 29 Αυγούστου του 1990.¹⁵⁹
32. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη μαζί με άλλους σολίστες, στο Ωδείο Φίλιππος Νάκας. Ερμήνευσαν τα έργα Κ. Τζωρτζινάκη: Ελληνικές αναμνήσεις, *Mulatta del Rio*, *Τέσσερις Δημοτικές εικόνες*, *Κυνηγώντας τον Ιαγουάρο*, *Ιριδισμοί, ο χορός της λίμνης*, *Sonata Americana* κ.α., στις 22 Οκτωβρίου του 1990.¹⁶⁰
33. Συναυλία του Θεόδωρου Κίτσου στη Βουλγαρία. Ερμήνευσε το έργο του Κυριάκου Τζωρτζινάκη *Τέσσερις δημοτικές εικόνες*, στις 7 Οκτωβρίου του 1992.¹⁶¹
34. Συναυλία του Κώστα Γρηγορέα στην Αθήνα. Ερμήνευσε έργα του Κυριάκου Τζωρτζινάκη και άλλων συνθετών, στις 12 Φεβρουαρίου του 1993.¹⁶²

¹⁵⁶ [Αδηλος], «Είκοσι χρόνια ντουέτο», *Ελευθεροτυπία*, 9/3/1988, 25.

¹⁵⁷ Απέρρης, «Λόγια μουσικής κατά πολιτιστικής μιζέριας», 29.

¹⁵⁸ Το σύνολο αυτό αποτελείται από του εξής καλλιτέχνες: Παναγιώτης Δράκος (φλάουτο), Δημήτρης Σέμσης (βιολί) και Όλγα Καλογρηάδου (κιθάρα).

¹⁵⁹ Απέρρης, «Λόγια μουσικής κατά πολιτιστικής μιζέριας», 29.

¹⁶⁰ [Αδηλος], «Ρεσιτάλ – μνήμη για τον Τζωρτζινάκη», *Μεσημβρινή*, 22/10/1990, 39.

¹⁶¹ Η πληροφορία προέρχεται από αρχείο προγραμμάτων του Θεόδωρου Κίτσου.

¹⁶² Η πληροφορία προέρχεται από το αρχείο προγραμμάτων του Κώστα Γρηγορέα.

35. Συναυλία του Κώστα Γρηγορέα στο Συνέδριο- Φεστιβάλ κιθάρας υπό την αιγίδα του Γαλλικού Ινστιτούτου. Ερμήνευσε έργα του Κυριάκου Τζωρτζινάκη και άλλων συνθετών, στις 25 Απριλίου του 1993.¹⁶³
36. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη, στο Old Town School of Music του Σικάγου. Ερμήνευσαν το έργο του Κ. Τζωρτζινάκη *Ελληνικές αναμνήσεις*, στις 17 Οκτωβρίου του 1993.¹⁶⁴
37. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη, στην αίθουσα Δημήτρης Μητρόπουλος στο Μ.Μ.Α. Ερμήνευσαν το έργο του Κ. Τζωρτζινάκη *Ελληνικές αναμνήσεις*, στις 4 Δεκεμβρίου του 1993.¹⁶⁵
38. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη, στο Denver της Αμερικής. Ερμήνευσαν το έργο του Κ. Τζωρτζινάκη *Ελληνικές αναμνήσεις*, το 1993.¹⁶⁶
39. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη, στο Detroit της Αμερικής. Ερμήνευσαν το έργο του Κ. Τζωρτζινάκη *Ελληνικές αναμνήσεις*, το 1993.¹⁶⁷
40. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη, στη Νέα Υόρκη της Αμερικής. Ερμήνευσαν το έργο του Κ. Τζωρτζινάκη *Ελληνικές αναμνήσεις*, το 1993.¹⁶⁸
41. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη, στο 10^ο φεστιβάλ Πατρών. Ερμήνευσαν το έργο του Κ. Τζωρτζινάκη *Ελληνικές αναμνήσεις*, τον Απρίλιο του 1994.¹⁶⁹
42. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη, στη αίθουσα Δημήτρης Μητρόπουλος στο Μ.Μ.Α. Ερμήνευσαν το έργο του Κ. Τζωρτζινάκη *Ελληνικές αναμνήσεις*, στις 7 Μαΐου του 2000.¹⁷⁰
43. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη, στο δημοτικό κινηματογράφο Αχαρνών. Ερμήνευσαν το έργο του Κ. Τζωρτζινάκη *Ελληνικές αναμνήσεις*, στις 27 Ιουλίου του 2000.¹⁷¹
44. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη, στο Πανεπιστήμιο Stony Brook της Νέας Υόρκης. Ερμήνευσαν το έργο του Κ. Τζωρτζινάκη *Ελληνικές αναμνήσεις*, την 1 Νοεμβρίου του 2000.¹⁷²
45. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη, στο Κολλέγιο του Mannes της Νέας Υόρκης. Ερμήνευσαν το έργο του Κ. Τζωρτζινάκη *Ελληνικές αναμνήσεις*, στις 3 Νοεμβρίου του 2000.¹⁷³

¹⁶³ ό.π.

¹⁶⁴ Η πληροφορία συλλέχτηκε από αρχείο προγραμμάτων του Ευάγγελου Ασημακόπουλου και της Λίζας Ζώη.

¹⁶⁵ [Αδηλος], «Ζώη – Ασημακόπουλος στο Μέγαρο», *Ελευθεροτυπία*, 26/11/1993, 57.

¹⁶⁶ Η πληροφορία συλλέχτηκε από αρχείο προγραμμάτων του Ευάγγελου Ασημακόπουλου και της Λίζας Ζώη.

¹⁶⁷ ό.π.

¹⁶⁸ ό.π.

¹⁶⁹ ό.π.

¹⁷⁰ ό.π.

¹⁷¹ ό.π.

¹⁷² [Αδηλος], «Δύο για Ν. Υόρκη – Λονδίνο», *Ελευθεροτυπία*, 20/10/2000, 28.

46. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη, στο Πανεπιστήμιο Vassar της Νέας Υόρκης. Ερμήνευσαν το έργο του Κ. Τζωρτζινάκη *Ελληνικές αναμνήσεις*, στις 4 Νοεμβρίου του 2000.¹⁷⁴
47. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη, στο Kent του Λονδίνου. Ερμήνευσαν το έργο του Κ. Τζωρτζινάκη *Ελληνικές αναμνήσεις*, στις 8 Νοεμβρίου του 2000.¹⁷⁵
48. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη, στη Βασιλική Ακαδημία Μουσικής (Royal Academy of Music) του Λονδίνου. Ερμήνευσαν το έργο του Κ. Τζωρτζινάκη *Ελληνικές αναμνήσεις*, στις 9 Νοεμβρίου του 2000.¹⁷⁶
49. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη, στην πόλη των Ιωαννίνων. Ερμήνευσαν το έργο του Κ. Τζωρτζινάκη *Ελληνικές αναμνήσεις*, το 2000.¹⁷⁷
50. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη, στο μουσείο Ex Hacienda de San Gabriel de Barrera στη Γκουναχουάτο στο Μεξικό. Ερμήνευσαν το έργο του Κ. Τζωρτζινάκη *Ελληνικές αναμνήσεις*, το 2001.¹⁷⁸
51. Συναυλία του ντουέτου Ευάγγελος Ασημακόπουλος και Λίζα Ζώη, στο θέατρο Maria Greever/Leon του Μεξικό. Ερμήνευσαν το έργο του Κ. Τζωρτζινάκη *Ελληνικές αναμνήσεις*, το 2001.¹⁷⁹
52. Συναυλία κιθάρας του Κώστα Γρηγορέα, στο Ωδείο Φίλιππος Νάκας. Ερμήνευσε έργα του Κ. Τζωρτζινάκη, στις 25 Φεβρουαρίου του 2005.¹⁸⁰
53. Συναυλία με έργα για δύο κιθάρες με τον Marcin Dylla και την Βασιλική Λεοντάρη. Ερμήνευσαν το έργο *Ελληνικές αναμνήσεις*, στο Ωδείο Φίλιππος Νάκας, στις 22 Απριλίου του 2005.¹⁸¹
54. Συναυλία του Κώστα Γρηγορέα στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης. Ερμήνευσέ τα έργα του Κυριάκου Τζωρτζινάκη *Τέσσερις δημοτικές εικόνες*, *Χορός των ρολογιών*, *Μεσογειακό*, και *Μινιατούρες*, μαζί με δικά του έργα στις 12 Μαρτίου του 2007.¹⁸²
55. Συναυλία κιθάρας του Κώστα Γρηγορέα, στο Ωδείο Φίλιππος Νάκας. Ερμήνευσε έργα του Κ. Τζωρτζινάκη, στις 25 Φεβρουαρίου του 2009.¹⁸³

¹⁷³ [Αδηλος], «Δύο για Ν. Υόρκη – Λονδίνο», 28.

¹⁷⁴ [Αδηλος], «Δύο για Ν. Υόρκη – Λονδίνο», 28

¹⁷⁵ [Αδηλος], «Δύο για Ν. Υόρκη – Λονδίνο», 28.

¹⁷⁶ [Αδηλος], «Δύο για Ν. Υόρκη – Λονδίνο», 28.

¹⁷⁷ [Αδηλος], «Δύο για Ν. Υόρκη – Λονδίνο», 28.

¹⁷⁸ [Αδηλος], «Από το Μεξικό με επιτυχία», *Καθημερινή*, 7/11/2001, 16.

¹⁷⁹ [Αδηλος], «Από το Μεξικό με επιτυχία», 16.

¹⁸⁰ Η πληροφορία συλλέχτηκε από το αρχείο προγραμμάτων του Κώστα Γρηγορέα.

¹⁸¹ ό.π.

¹⁸² Η πληροφορία προέρχεται από το αρχείο προγραμμάτων του Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης για το 2006-2007.

¹⁸³ Η πληροφορία προέρχεται από το πρόγραμμα συναυλιών του Ωδείου Φίλιππος Νάκας για το 2004-2005.

56. Συναυλία κιθάρας του Γιάννη Γιαγουρτά, στο Ωδείο Φίλιππος Νάκας. Ερμήνευσε το έργο του Κ. Τζωρτζινάκη *Sonata Americana*, στις 20 Μαρτίου του 2009.¹⁸⁴
57. Συναυλία κιθάρας του Κώστα Γρηγορέα, στο Ωδείο Φίλιππος Νάκας. Ερμήνευσε έργα του Κ. Τζωρτζινάκη, στις 11 Δεκεμβρίου του 2009¹⁸⁵
58. Συναυλία κιθάρας της Εύας Φάμπα στο Τροφώνιο Ωδείο. Ερμήνευσε το έργο του Κ. Τζωρτζινάκη *Δημοτικές Εικόνες*, στις 16 Μαΐου του 2009.¹⁸⁶
59. Συναυλία αφιέρωμα στα είκοσι χρόνια του θανάτου του Κυριάκου Τζωρτζινάκη, με έργα αποκλειστικά του ίδιου, ακούστηκαν οι *Τέσσερις Δημοτικές εικόνες, Ο χορός των ρολογιών, Metamorfosis, Μεσογειακό, Νυχτερινό Νο. 3, Πρελούδιο, Μινιατούρα Νο. 4, Singing another tune, Sonata Americana, Κυνηγώντας τον Ιαγουάρο, Ωδή στο παράλογο, Μάγια* από νέους σολίστες,¹⁸⁷ στην αίθουσα συναυλιών του Ωδείου Φίλιππος Νάκας στην Αθήνα, στις 5 Φεβρουαρίου του 2010.¹⁸⁸
60. Συναυλία με τίτλο *Διάλογοι για δύο κιθάρες* του ντουέτο Κυριακής Κοντή και του Θανάση Παύλου, στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης. Ερμήνευσαν το έργο του Κυριάκου Τζωρτζινάκη *Ελληνικές αναμνήσεις*, στις 29 Μαρτίου του 2010.¹⁸⁹
61. Συναυλία κιθάρας του Γιώργου Τοσικιάν στο Ωδείο Φίλιππος Νάκας στην Αθήνα. Ερμήνευσε έργα του Κ. Τζωρτζινάκη και άλλων συνθετών, στις 3 Δεκεμβρίου του 2010.¹⁹⁰
62. Χριστουγεννιάτικη συναυλία της E.B.U στην Αθήνα. Ο Κώστας Γρηγορέας. Ερμήνευσέ έργα του Κ. Τζωρτζινάκη και άλλων συνθετών, στις 19 Δεκεμβρίου του 2010.¹⁹¹
63. Συναυλία βραβευθέντων Διαγωνισμού Μουσικής Δωματίου του ΠΑ.ΜΑΚ. Ερμήνευσαν ο Χρήστος Σκαρκατζής και Αλέξανδρος Χίρτογλου το έργο του Κυριάκου Τζωρτζινάκη *Ελληνικές Αναμνήσεις*, στις 5 Ιουλίου του 2011.¹⁹²
64. Συναυλία του ντουέτου Ντόρα Νάκου και Pedro Izquierdo, στα πλαίσια του Guitar Plus Festival στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης. Ερμήνευσαν το έργο

¹⁸⁴ Η πληροφορία προέρχεται από το πρόγραμμα συναυλιών του Ωδείου Φίλιππος Νάκας για το 2008-2009.

¹⁸⁵ Η πληροφορία προέρχεται από το αρχείο προγραμμάτων του Κώστα Γρηγορέα.

¹⁸⁶ «Διακτικακό ιστολόγιο της Βιβλιοθήκης Λιβαδειάς», πρόσβαση 27/4/2012, <http://blogs.sch.gr/infocentre/page/127/>.

¹⁸⁷ Συμμετείχαν οι σολίστες με αλφαβητική σειρά Βιργινία Αμαργιωτάκη, Αντώνης Δένδρου, Μπέσσυ Διαγώμα, Ανδρέας Καρακατσάνης, Δημήτρης Κοτρωνάκης, Άγγελος Μπότσης, Γιώργος Τοσικιάν, Μιχαήλ Άγγελος Τουμανίδης, το τρίο Ατενούμ και το ντουέτο Animacodra.

¹⁸⁸ «Tar. Διαδικτυακό περιοδικό», πρόσβαση 1/5/2012, <http://www.tar.gr>.

¹⁸⁹ Η πληροφορία προέρχεται από το αρχείο προγραμμάτων του Μεγάλου Μουσικής Θεσσαλονίκης για το 2009-2010.

¹⁹⁰ Η πληροφορία προέρχεται από το πρόγραμμα συναυλιών του Ωδείου Φίλιππος Νάκας για το 2009-2010.

¹⁹¹ Η πληροφορία προέρχεται από το αρχείο προγραμμάτων του Κώστα Γρηγορέα.

¹⁹² Η πληροφορία προέρχεται από το αρχείο προγραμμάτων του Χρήστου Σκαρκατζή.

του Κυριάκου Τζωρτζινάκη *Τέσσερις δημοτικές εικόνες*, στις 17 Φεβρουαρίου του 2012.¹⁹³

65. Συναυλία του Κώστα Γρηγορέα στον χώρο The Iveagh Bequest, Kenwood στο Λονδίνο. Ερμήνευσε έργα του Κυριάκου Τζωρτζινάκη και άλλων συνθετών, (αχρ.).¹⁹⁴
66. Συναυλία του Ιάκωβου Κολανιάν στην εκκλησία του Saint Julien le Paure του Quartier latin στο Παρίσι. Ερμήνευσε έργα του Κυριάκου Τζωρτζινάκη και άλλων συνθετών, (αχρ.).

Στη παραπάνω λίστα παρατίθεται το σύνολο των συναυλιών που συγκεντρώθηκε κατά τη διάρκεια της έρευνας, αναδεικνύοντας το μέγεθος της προβολής που είχαν και συνεχίζουν να έχουν μέχρι και σήμερα τα έργα του Κυριάκου Τζωρτζινάκη. Ερμηνεύτηκαν συνθέσεις από αναγνωρισμένους Έλληνες σολίστες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Διαπιστώνεται ότι υπάρχουν έργα που ξεχώρισαν και εκτελέστηκαν περισσότερο από άλλα, όπως το έργο *Ελληνικές αναμνήσεις για δύο κιθάρες*, το έργο *Τέσσερις Δημοτικές εικόνες για σόλο κιθάρα κ.α.* Αυτό που αξίζει να σημειωθεί είναι ότι τα έργα αυτά ακούστηκαν σε πολύ σημαντικούς χώρους του κόσμου. Τέτοιοι είναι η αίθουσα και Queen Elizabeth Hall στο Λονδίνο, το μουσείο Ex Hacienda de San Gabriel de Barrera στη Γκουναχουάτο, η εκκλησία του Saint Julien le Paure του Quartier latin στο Παρίσι, τα πανεπιστήμια Vassar, Stony Brook, Mannes, της Νέας Υόρκης και στο Σικάγο, το 7^ο φεστιβάλ Tsuen Wan Arts Festival στην αίθουσα Tsuen Wan Town Hall στο Χονγκ Κονγκ, ο χώρος συναυλιών The Iveagh Bequest, Kenwood στο Λονδίνο, η Βασιλική Ακαδημία μουσικής στο Λονδίνο κ.α. Επιπλέον όπως έχει προαναφερθεί, έργα του συνθέτη έχουν ακουστεί και σε μεγάλα ραδιόφωνα του εξωτερικού όπως το *BBC* του Λονδίνου, το *france musique* της Γαλλίας και το *Radio Imprensa* της Βραζιλίας.

¹⁹³ Η πληροφορία προέρχεται από το αρχείο προγραμμάτων του Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης για το 2011-2012.

¹⁹⁴ Η πληροφορία προέρχεται από το αρχείο προγραμμάτων του Κώστα Γρηγορέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΤΖΩΡΤΖΙΝΑΚΗ

Ο Κυριάκος Τζωρτζινάκης συνέθεσε αρκετά μεγάλο αριθμό έργων, αν αναλογιστεί κανείς τη σχετικά μικρή διάρκεια της ζωής του. Αποτελεί ευτυχές το γεγονός ότι διασώζεται το μεγαλύτερο μέρος αυτών. Ο συνθέτης ασχολήθηκε με διάφορα είδη μουσικής, όπως με οργανική και φωνητική, αλλά και με διαφορετικά οργανολόγια όπως ορχηστρικά, μουσικής δωματίου, σόλο όργανα καθώς και με μεταγραφές έργων άλλων συνθετών. Τα περισσότερα έργα του έχουν γραφτεί για κιθάρα, αλλά τα τελευταία χρόνια της ζωής του συνέθεσε έργα για πιάνο και για φλάουτο. Επίσης, για κάποια από τα πρωτότυπα έργα του υπάρχουν μεταγραφές για διάφορα όργανα, γραμμένες από τον ίδιο τον συνθέτη. Εκτός από το συνθετικό του έργο, στον κατάλογο αυτό περιλαμβάνεται και το συγγραφικό του έργο, το οποίο αποτελείται από δημοσιευμένα κείμενα του μουσικού περιοδικού *Tar*, αδημοσίευτα κείμενα, ποιήματα και θεατρικά έργα.

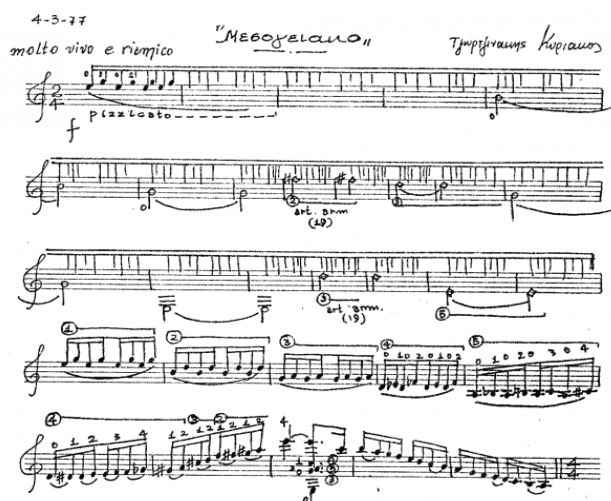
Ο κατάλογος που παρατίθεται είναι συστηματικός και αποτελεί μία μέθοδο κατηγοριοποίησης των έργων. Η κατάταξη, η αρίθμηση και η αναλυτική περιγραφή τους γίνεται με βάση καθορισμένες κατηγορίες και υποκατηγορίες. Ο συστηματικός κατάλογος επιλέχτηκε έτσι ώστε να συμπεριληφθούν με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια τα προς κατάταξη έργα. Αυτός ο τρόπος παρουσίασης προτιμήθηκε εξαιτίας της πληθώρας των έργων και του πολυποίκιλου χαρακτήρα τους.

Ακολούθως, παρουσιάζεται η μεθοδολογία σύνταξης του καταλόγου, δηλαδή οι κατηγορίες και οι υποκατηγορίες των προς ταξινόμηση έργων. Στην κατηγοριοποίηση των έργων του Κυριάκου Τζωρτζινάκη χρησιμοποιήθηκαν πέντε βασικές κατηγορίες, οι οποίες στην συνέχεια υποδιαιρέθηκαν σε υποκατηγορίες. Οι κατηγορίες αυτές διαφοροποιούνται αναλόγως του οργανολογίου για το οποίο είναι γραμμένο κάθε έργο (οργανολογική διανομή) και του σκοπού για τον οποίο προορίζεται. Οι βασικές κατηγορίες είναι οι εξής: Ορχηστρικά σύνολα, Οργανικά σύνολα, Σόλο όργανο, Φωνητική μουσική, και άλλα έργα. Επιπλέον εντάχθηκε μία ακόμα κατηγορία που δεν αφορά το συνθετικό έργο: είναι η κατηγορία Συγγραφικό έργο. Οι διαφορετικές εκδοχές ενός έργου από τον ίδιο το συνθέτη (μεταγραφές) κατατάσσονται στην υποκατηγορία όπου ανήκουν με βάση την οργανολογική διανομή. Οι τίτλοι των έργων αναγράφονται όπως ανευρίσκονται στα χειρόγραφα. Στην αρίθμηση των κατηγοριών χρησιμοποιούνται λατινικοί αριθμοί, ενώ στις υποκατηγορίες χρησιμοποιούνται κεφαλαία γράμματα του αγγλικού αλφαβήτου.

Χρησιμοποιείται ελληνική αρίθμηση στους τίτλους των έργων και λατινική αρίθμηση στα μέρη αυτών των έργων. Τα έργα ανά κατηγορία ταξινομούνται κατά χρονολογική σειρά. Δεν χωρίζονται όλες οι κατηγορίες σε περαιτέρω υποκατηγορίες. Ο κατάλογος είναι συνοπτικός και έχει την μορφή λίστας. Πρώτα αναγράφεται ο τίτλος του έργου, μετά σε παρένθεση και όταν υπάρχει, αναγράφεται συμπληρωματικός τίτλος από το χειρόγραφο του συνθέτη. Στη συνέχεια, αναφέρονται

τα όργανα για τα οποία έχει γραφτεί το κάθε έργο και τέλος η χρονολογία. Οι τίτλοι των έργων είναι σε πλάγια γραφή για την ευκολότερη εύρεση του κάθε έργου.

Ως πηγές για τη συλλογή των στοιχείων χρησιμοποιήθηκαν τα χειρόγραφα του συνθέτη,¹⁹⁵ αντίγραφα των έργων, άρθρα και πληροφορίες από ηχογραφημένες και αποδελτιωμένες συνεντεύξεις. Ως μεθοδολογικά πρότυπα χρησιμοποιήθηκαν βιβλία που αφορούν αποκλειστικά ή περιέχουν καταλόγους έργων, σχετικά άρθρα, λληνικά μουσικά λεξικά και διπλωματικές εργασίες φοιτητών του Τμήματος Μουσικών Σπουδών Α.Π.Θ.¹⁹⁶

Χειρόγραφο του έργου «Μεσογειακός» του Κ. Τζωρτζινάκη.

¹⁹⁵ Τα οποία μέχρι και σήμερα βρίσκονται στην κατοχή της γυναίκας του συνθέτη, Νέλλης Τζωρτζινάκη.

¹⁹⁶ Για την δημιουργία του παρόντος καταλόγου έχει ληφθεί υπόψη το παρακάτω υλικό μονογραφιών, λεξικών, άρθρων και αδημοσίετων διπλωματικών εργασιών: Μαγδαληνή Καλοπανά, «Κατάλογος έργων Δημήτρη Δραγατάκη (1914-2001)» *Πολυφωνία* 16 (2010), 54-87. Φοίβος Ανωγειανάκης, *Κατάλογος έργων του Μανώλη Καλομοίρη, 1883-1962* (Αθήνα: Σύλλογος Μανώλης Καλόμοιρης, 1964). Φίλιππος Τσαλαχούρης, *Νέος κατάλογος έργων του Μανώλη Καλομοίρη, 1883-1962* (Αθήνα: Σύλλογος Μανώλης Καλόμοιρης, 2003). Κώστας Μόσχος και Χάρης Ξανθουδάκης, *Πλήρης κατάλογος έργων του Γιάννη Α. Παπαϊωάννου* (Αθήνα: Φίλιππος Νάκας, 1999). Γιώργος Σακαλλιέρος, *Γιάννης Κωνσταντινίδης (1903-1984) Ζωή, έργο και συνθετικό ύφος* (Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 2010), 73-96. Αλέκα Συμεωνίδου, «Τζωρτζινάκης, Κυριάκος» *Λεξικό Ελλήνων Συνθετών*, 402-403. Τάκης Καλογερόπουλος, «Τζωρτζινάκης, Κυριάκος» *Το Λεξικό της ελληνικής μουσικής: από τον Ορφέα έως σήμερα*, 203-204. Κανάρης Κεραμάρης, *Εργογραφία του Μιχάλη Λαπιδάκη: Θεματικός κατάλογος έργων και αναλύσεις αντιπροσωπευτικών συνθετών* (Αδημοσίετη διπλωματική εργασία, Τμήμα Μουσικών Σπουδών Α.Π.Θ., 2003). Μερόπη Κουτρούζη, *Γιάννης Ιωαννίδης: Θεματικός κατάλογος έργων και αναλύσεων αντιπροσωπευτικών έργων* (Αδημοσίετη διπλωματική εργασία, Τμήμα Μουσικών Σπουδών Α.Π.Θ., 2008). Θεόδωρος Μπελομάζοφ, *Πάντσο Χαραλάνοβ Βλαντιγκέφοβ (1899-1998): βιος και μουσική ενός βούλγαρου εθνικού συνθέτη* (Αδημοσίετη διπλωματική εργασία, Τμήμα Μουσικών Σπουδών Α.Π.Θ., 2011, 47-55). Ελένη-Μαρία Βλαχογιάννη, *Γεώργιος Ζερβός: μουσικολογικό και συνθετικό έργο, ιστορική καταγραφή-τεκμηρίωση και αναλυτική παρουσίαση* (Αδημοσίετη διπλωματική εργασία, Τμήμα Μουσικών Σπουδών Α.Π.Θ., 2011, 41-53).

I. ΕΡΓΑ ΓΙΑ ΟΡΧΗΣΤΡΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ

1. *Τραγούδι δίχως λόγια (Song without words)*, για ορχήστρα νυκτών οργάνων (1984).¹⁹⁷
2. *Concerto Americano*,¹⁹⁸ για σόλο κιθάρα και συμφωνική ορχήστρα (1986):¹⁹⁹
 - i. Cormoranos²⁰⁰
 - ii. Flamincos (sic)
 - iii. Zabiru
3. *Τα πέντε κάστρα*,²⁰¹ σουίτα για φλάουτο και ορχήστρα νυκτών οργάνων (1989):
 - i. Του θλιμμένου πρίγκιπα
 - ii. Του πολεμιστή ιππότη
 - iii. Του σοφού βασιλιά
 - iv. Του ονειροπόλου άρχοντα
 - v. Του κεφάτου τυχοδιώκτη

II. ΕΡΓΑ ΓΙΑ ΟΡΓΑΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ

A. Έργα για σεξτέτο

1. *Τρία ονειρικά τραγούδια*, για όμποε, φαγκότο και κουαρτέτο εγχόρδων (1986):²⁰²
 - i. Της φυγής
 - ii. Της αγωνίας
 - iii. Της γαλήνης

¹⁹⁷ Οι ορχήστρα νυκτών οργάνων αποτελείται από τα πρώτα και δεύτερα μαντολίνα, μαντόλες, κιθάρες και κοντραμπάσα.

¹⁹⁸ Βλ. στην κατηγορία Έργα για οργανικά σύνολα τις υποκατηγορίες Έργα για κουιντέτο και Έργα για δύο όργανα

¹⁹⁹ Η ενορχήστρωση του έργου πραγματοποιήθηκε από τον Κώστα Κλάβα [Ηχογραφημένη συνέντευξη του Ιάκωβου Κολανιάν (23/9/2011)]. Οι τίτλοι του πρώτου και του δεύτερου μέρους του έργου, στο *Λεξικό Ελλήνων Συνθετών*, της Αλέκας Συμεωνίδου είναι ανακριβείς.

²⁰⁰ Η παρτιτούρα του δεύτερου μέρους βρέθηκε στο αρχείο του Ιάκωβου Κολανιάν.

²⁰¹ Βλ. στην κατηγορία Έργα για οργανικό σύνολο την υποκατηγορία Έργα για δύο κιθάρες

²⁰² Υπάρχει προλογικό σημείωμα του ίδιου για το έργο. Ο τίτλος του έργου στο *Λεξικό Ελλήνων Συνθετών*, της Αλέκας Συμεωνίδου είναι ανακριβείς.

B. Έργα για κουϊντέτο

1. *Concerto Americano*, για κιθάρα και κουαρτέτο εγχόρδων (1986):²⁰³
 - i. Cormoranos
 - ii. Flamincos (sic)
 - iii. Zabiru

C. Έργα για κουαρτέτο

1. *Ωδή*, για τέσσερις κιθάρες (1978).
2. *Al andar*, για ηλεκτρική κιθάρα, πιάνο, ηλεκτρικό μπάσο και σαξόφωνο (1988).
3. *Μεσαιωνικές εικόνες*, για κουαρτέτο εγχόρδων (αχρ.).
4. *Μελωδίες του ανέμου*, για δύο κιθάρες και μουσικό πριόνι με δοξάρι (αχρ.).²⁰⁴

D. Έργα για τρία όργανα

1. *Trio sonata*, για τρεις κιθάρες (1978).
2. *Σπουδή*, για τρεις κιθάρες (1978).
3. *Ωδή στο παράλογο (Ode to paralog)*, για τρεις κιθάρες (1978).
4. *Τραγούδι χωρίς λόγια (Song without words)*, για κιθάρα, βιολί και βιόλα (1984).
5. *Ονειρική ωδή*, για βιολί, φλάουτο και πιάνο (1986):
 - i. Κίνηση 1^η
 - ii. Κίνηση 2^η
 - iii. Κίνηση 3^η
 - iv. Epilog (sic)

E. Έργα για δυο όργανα

1. *Ηλιοτρόπιο* για δύο κιθάρες (1976).
2. *Τραγούδι δίχως λόγια (Song without words)*, για δυο κιθάρες (1978).²⁰⁵
3. *Ωδή*, για τέσσερις κιθάρες (1978).

²⁰³ Οι τίτλοι του πρώτου και του δεύτερου μέρους του έργου, στο *Λεξικό Ελλήνων Συνθετών*, της Αλέκας Συμεωνίδου είναι ανακριβείς.

²⁰⁴ Δεν έχουν βρεθεί χειρόγραφα, το έργο υπάρχει μόνο σε ηχογράφιση. Στο *Λεξικό Ελλήνων Συνθετών*, της Αλέκας Συμεωνίδου αναφέρει το έργο αυτό για δύο κιθάρες, πιάνο και μουσικό πριόνι.

²⁰⁵ Το έργο αυτό συνθέθηκε στη Φλωρεντία της Ιταλίας [η πληροφορία προέρχεται από το χειρόγραφο του συνθέτη].

4. *Μπαλάντα για δύο*, για δυο κιθάρες (1982).
5. *Στοχαστικό (Reflective)*, για κιθάρα και βιολί (1984).
6. *Ιριδισμοί*²⁰⁶ (*Duo No5*), για δυο κιθάρες (1984).
7. *Τραγουδι χωρίς λόγια (Song without words)*, για κιθάρα και φλάουτο (1984).
8. *Ελληνικές αναμνήσεις (Greek memories)*,²⁰⁷ για δυο κιθάρες (1984):
 - i. Η τράτα
 - ii. Το πυροφάνι
 - iii. Ο τρύγος
 - iv. Ο θερισμός
 - v. Το πανηγύρι
9. *Singing another tune*,²⁰⁸ για κιθάρα και βιολί (1984).
10. *Singing another tune*, για κιθάρα και φλάουτο (1984).
11. *Περιπλάνηση σ' ένα τροπικό δάσος (Wandering in a tropic forest)*, για κιθάρα και βιολί (1985)²⁰⁹ :
 - i. 1st Movement
 - ii. 2nd Movement
 - iii. Finale
12. *Μάγια (Maya)*, για δυο κιθάρες (1985):
 - i. Κίνηση 1^η
 - ii. Κίνηση 2^η
 - iii. Κίνηση 3^η
13. *Tempo di Bossa*, για κιθάρα και φλάουτο (1986).
14. *Ένα τραγουδι για όλους*,²¹⁰ για κιθάρα και φλάουτο (1989).
15. *Concertino Americano*, για κιθάρα και πιάνο (1986):
 - i. Cormoranos
 - ii. Flamincos (sic)
 - iii. Zabiru
16. *Κυνηγώντας τον Ιαγουάρο*,²¹¹ για κιθάρα και φλάουτο (1987):
 - i. Το πρωί
 - ii. Το μεσημέρι
 - iii. Το βράδυ

²⁰⁶ Βλ. στην κατηγορία Έργα για ένα όργανο τις υποκατηγορίες Έργα για κιθάρα και Έργα για πιάνο.

²⁰⁷ Όπως γράφει το χειρόγραφο, το έργο συντέθηκε για να εκτελεστεί από τον Ασημακόπουλο και τη Ζώη. Στο χειρόγραφο ο συνθέτης γράφει «*Το έγραψε ο Kiriakos Gorginakis για τους αγαπημένους μου φίλους Βαγγέλη και Αίζα*» [sic].

²⁰⁸ Βλ. στην κατηγορία Έργα για ένα όργανο την υποκατηγορίες Έργα για κιθάρα.

²⁰⁹ Στο βιβλίο της Αλέκας Συμεωνίδου, *Λεξικό Ελλήνων Συνθετών* αναφέρεται το 1989 ως ημερομηνία σύνθεσης, ενώ στο χειρόγραφο του συνθέτη αναγράφεται το 1985.

²¹⁰ Βλ. στην κατηγορία Έργα για ένα όργανο την υποκατηγορίες Έργα για πιάνο.

²¹¹ Βλ. στην κατηγορία Έργα για ένα όργανο την υποκατηγορίες Έργα για πιάνο.

17. *Τέσσερα χορευτικά σκίτσα*, για πιάνο και φλάουτο ή για δύο κιθάρες (1987):
 - i. Ο χορός της λίμνης
 - ii. Ο χορός του μεθυσμένου
 - iii. Ο χορός του μαντιλιού
 - iv. Ο χορός του αλωνιού

18. *Τα πέντε κάστρα*, για κιθάρα και φλάουτο (1989):
 - i. Του θλιμμένου πρίγκιπα
 - ii. Του πολεμιστή ιππότη
 - iii. Του σοφού βασιλιά
 - iv. Του ονειροπόλου άρχοντα
 - v. Του κεφάτου τυχοδιώκτη

19. *Twin machine*, για κιθάρα και φλάουτο (1989).
20. *Ένα τραγούδι για όλους*,²¹² για κιθάρα και φλάουτο (1989).
21. *Wandering*, για φλάουτο και πιάνο (αχρ.).
22. *3^ο Movimento*, για δύο κιθάρες (αχρ.).
23. *Άδηλο*, για δύο κιθάρες (αχρ.):
 - i. Εισαγωγή
 - ii. 1^ο Movimento
 - iii. 2^ο Movimento

III. ΕΡΓΑ ΓΙΑ ΕΝΑ ΟΡΓΑΝΟ

A. Έργα για κιθάρα

1. *Τέσσερα μικρά κομμάτια* (1974).
2. *Πρελούδιο Νο. 1* (1974).
3. *Φανταστικός χορός Νο. 1, Ασπειρουμ* (1974).
4. *Μονόλογος Νο. 1(choral)* (1975).
5. *Φανταστικός χορός Νο. 2* (1975).
 - i. Ποσκέρα
 - ii. Ντέτζα

6. *Μπαλάντα Ηρώων* (1975).²¹³

²¹² Βλ. στην κατηγορία Έργα για ένα όργανο την υποκατηγορίες Έργα για πιάνο.

²¹³ Το έργο αυτό είναι αφιερωμένο στα παιδιά του Πολυτεχνείου [η πληροφορία προέρχεται από το χειρόγραφο του συνθέτη].

7. *Μπαλάντα Ερωϊκα* (sic) (1975).²¹⁴
8. *Δημοτικές εικόνες* (1975):
 - i. Της θάλασσας
 - ii. Του κάμπου
 - iii. Του βουνού
 - iv. Του χωριού
9. *Αφιέρωμα στον George Gerswin* (sic) (1975).
10. *Hommage a D. Fampas* (1975).
11. *Fantasia In Mi* (1975).
12. *Sonatina* (1975).
13. *Σπουδή No. 1* (1975).
14. *Αφιέρωμα στον Ι.Σ. Μπαχ* (1975).²¹⁵
15. *Αφιέρωμα στον H. Villa Lobos* (1975).
16. *Little Suite No. 2*, (1975):
 - i. *Preludio*²¹⁶
 - ii. *Fuga*²¹⁷
 - iii. *Finale*
17. *Τρεις μικρές παραλλαγές* (1975).²¹⁸
18. *Ωδή στο παράλογο* (1975).
19. *Φαντασία No. 3* (1975).²¹⁹

²¹⁴ Το αρχικό έργο ονομάζεται *Ηρωϊκή*. Το έργο αυτό στην πορεία εξελέχθηκε ως *Μπαλάντα Ερωϊκα*. Η *Ηρωϊκα μπαλάντα* (sic) είναι έργο αχρονολόγητο όμως. Από το χειρόγραφο του συνθέτη καταλαβαίνουμε ότι προηγήθηκε από την *Μπαλάντα Ερωϊκα*. Πέρα από την διαφορετική ονομασία των δύο χειρογράφων εμφανίζονται και αλλαγές, στον ρυθμό (το πρώτο χειρόγραφο είναι γραμμένο σε 6/4 και το δεύτερο σε 7/4), στο tempo (το πρώτο είναι lento και το δεύτερο andante) και στις νότες (παρατηρούμε στο δεύτερο χειρόγραφο μία ελαφρώς πιο πλούσια εναρμόνιση έναντι του πρώτου).

²¹⁵ Το έργο, όπως υποδηλώνει το χειρόγραφο του συνθέτη, είχε γραφτεί για να εκτελεστεί από το ντουέτο Ευάγγελος και Λίζα (εννοώντας τον Ευάγγελο Ασημακόπουλο και την Λίζα Ζώη). Το έργο έχει ηχογραφηθεί και για δύο κιθάρες [πληροφορία προέρχεται από το αρχείο του Βαγγέλη Σπιθογιάννη].

²¹⁶ Το *Preludio* αυτό είναι το ίδιο έργο με την 1^η σπουδή από τις 6 *σπουδές για κονσέρτο*. Ο συνθέτης στα δύο ίδια έργα έχει διαφορετικές ημερομηνίες σύνθεσης. [πληροφορίες από τα χειρόγραφα του συνθέτη]

²¹⁷ Το μέρος αυτό είναι ίδιο με την σπουδή No. 2 από τις 6 *σπουδές για κονσέρτο*. [πληροφορίες από τα χειρόγραφα του συνθέτη]

²¹⁸ Αφιερωμένο είναι το έργο αυτό στον Νότη Μαυρουδή. Το θέμα του έργου είναι εμπνευσμένο από το όνομα του Νότη Μαυρουδή. Ο Τζωρτζινάκης έχει κατασκευάσει ένα παιχνίδι από νότες και τα γράμματα του ελληνικού αλφάβητου για να δημιουργήσει το βασικό θέμα του έργου. Συγκεκριμένα, αντιστοιχεί την νότα Ντο με το πρώτο γράμμα του αλφάβητου το Α και ανεβαίνει τις νότες ανά ημιτόνιο μέχρι να καλύψει όλα τα γράμματα του αλφάβητου. Στη συνέχεια, γράφει με τις αντίστοιχες νότες το όνομα του Νότη Μαυρουδή και τις χρησιμοποιεί αυτούσιες στο αρχικό θέμα. Τις πληροφορίες αυτές τις λαμβάνουμε από το χειρόγραφο του συνθέτη και από τον ίδιο τον Νότη Μαυρουδή [Ηχογραφημένη συνέντευξη του Νότη Μαυρουδή (12/8/2011)].

20. *Σειρές* (1975).
21. *Ελληνικό* (1975).²²⁰
22. *Αφιέρωμά στον Βίλλα-Λόμπος* (1975).
23. *Σπουδές κονσέρτου Νο1-6*²²¹ (1975).
24. *12 Σπουδές* (1975-1976).²²²
25. *Αναπτύγματα σε Ρε μινόρε* (1976):
 - i. 1^η κίνησης
 - ii. 2^η κίνησης
 - iii. 3^η κίνησης

26. *Σονάτα Νο. 1* (1976).
27. *Παιδική σουίτα* (1976).²²³
28. *Αναφορά στην (Νέλλη)* (1976).²²⁴
29. *Ο χορός των ρολογιών* (1976).
30. *Metamorphosis (Στη μνήμη του Benjamin Britten)* (1976).
31. *Μεσογειακός* (1977).
32. *Divertimento* (1977).
33. *Νυχτερινό Νο2* (1977).
34. *Ιριδισμοί* (1977).²²⁵
35. *Ονειρική τριλογία* (1978).²²⁶
36. *Τέσσερα ονειρικά τραγούδια* (1978).
37. *Cavatina* (1979):
 - i. Με την ανατολή
 - ii. Στη σκιά του Πλάτανου
 - iii. Στο χάσμα την ώρα της δύσης
 - iv. Βραδινή έξοδος

²¹⁹ Την δακτυλοθεσία σε αυτό το έργο την έχει πραγματοποιήσει ο Νότης Μαυρουδής [η πληροφορία προέρχεται από το χειρόγραφο του συνθέτη].

²²⁰ Το χειρόγραφο βρέθηκε στο αρχείο του Νότη Μαυρουδή.

²²¹ Οι σπουδές κονσέρτου δεν ξεκίνησαν με αυτή τη μορφή. Ήταν ξεχωριστά κομμάτια με το καθένα να έχει τον δικό του τίτλο (τους τίτλους ο συνθέτης είχε καλύψει με αυτοκόλλητα). Δεν έχουν γραφτεί από τη ένα έως την έξι με χρονολογική σειρά. Οι σπουδές κονσέρτου Νο. 1) και Νο. 2 γράφτηκαν το 1975, οι σπουδές κονσέρτου Νο. 3, Νο. 4 και Νο. 5 συντέθηκαν το 1982 και η σπουδή κονσέρτου Νο. 6 το 1981.

²²² Οι *Δώδεκα σπουδές για κιθάρα*, οι οποίες εκδόθηκαν στο τέλος του 1976, δεν είχαν γραφτεί με χρονολογική σειρά. Πρώτες γράφτηκαν οι *σπουδές Νο. 12 και Νο. 11* το 1975, ενώ οι υπόλοιπες το 1976 εκτός από τις *σπουδές Νο2 και Νο6*, οι οποίες είναι αχρονολόγητες. Επίσης, ο συνθέτης στο χειρόγραφο του ονομάζει τις *σπουδές Νο. 3, Νο. 4, Νο. 5* ως *Μινιατούρα 1, Μινιατούρα 2* και *Μινιατούρα 3*, αντίστοιχα.

²²³ Το έργο είναι αφιερωμένο στον Χάρη Μαυρουδή, γιο του Νότη Μαυρουδή, όπως φαίνεται από το χειρόγραφο του συνθέτη.

²²⁴ Το όνομα Νέλλη αναφέρεται στην γυναίκα του Κυριάκου Τζωρτζινάκη.

²²⁵ Αυτό το έργο είναι αφιερωμένο στο Βαγγέλη Μπουντούνη (συνθέτης, κιθαριστής) [η πληροφορία προέρχεται από το χειρόγραφο του συνθέτη].

²²⁶ Το έργο αυτό αποτελείται από τέσσερα μέρη παρόλο που ο τίτλος είναι *Ονειρική τριλογία*.

v. Επίλογος

38. *Shona-Karanga* (1980).²²⁷
39. *Romanza* (1980).²²⁸
40. *Πρελούδιο* (1980).
41. *Νυχτερινό Νο. 3* (1980).
42. *Αράλια, Χορός Νο. 2* (1981).
43. *Elogio I^o* (1981).²²⁹
44. *Μινιατούρα Α* (1982).²³⁰
45. *Μινιατούρα Β* (1982).²³¹
46. *Περιπλάνησή* (1982).
47. *Περιφορές* (1982).
48. *Προσωπογραφία, αφιέρωμα στον Τσαρλς Μίνγκους* (1982).²³²
49. *Mulatta del Rio* (1983).
50. *Estudio No 13* (1983).
51. *Serenata* (1984).
52. *Singing another tune* (1984).
53. *Τα δύο χέρια* (1984).
54. *Jazz ' n sonata* (1985):²³³
 - i. Prelude
 - ii. Lament
 - iii. Classical blues

55. *Το τραγούδι το νεκρού φλαμίνγκο*²³⁴, (*La cancion del Flamenco Muerto*) (1986).²³⁵

²²⁷ Ο συνθέτης αναφέρει στο χειρόγραφο ότι το έργο είναι βασισμένο σε αρχαίο μύθο της Βόρειας Ροδεσίας (περιοχή της νότιο κεντρικής Αφρικής).

²²⁸ Τον ίδιο τίτλο φέρει και το έργο 73. *Romanza*, με διαφορετικό περιεχόμενο.

²²⁹ Το έργο είναι ίδιο με την 6^η σπουδή από τις 6 *Σπουδές Κονσέρτου*, καθώς και με μία ελαφρώς παραλλαγμένη μορφή του *Estudio No. 13*. [οι πληροφορίες προέρχονται από τα χειρόγραφα του συνθέτη].

²³⁰ Η *Μινιατούρα Α* συντέθηκε το 1982. Από τα χειρόγραφα του συνθέτη παρατηρούμε ότι το έργο αυτό υπάρχει με διαφορετική ονομασία σε άλλο χειρόγραφο ως *σπουδή Νο. 4*, στο έργο 6 *Σπουδές Κονσέρτου*.

²³¹ Η *Μινιατούρα Β* υπάρχει στα χειρόγραφα του συνθέτη με άλλο όνομα ως *σπουδή Νο3*, στο έργο 6 *Σπουδές Κονσέρτου*.

²³² Το έργο αυτό είναι το ίδιο με τη *σπουδή Νο. 5* από το έργο 6 *Σπουδές Κονσέρτου*. [πληροφορία προέρχεται από το χειρόγραφο του συνθέτη].

²³³ Στο έργο αυτό, το τρίτο μέρος *Classical blues* γράφτηκε χρονολογικά, πριν το δεύτερο μέρος *Lament*.

²³⁴ Το έργο αυτό απαντάται αυτούσιο ως τη σόλο κιθάρα του δεύτερου μέρους, *Flamincos* (sic), του έργου *Concerto Americano*. Επίσης, διασώζεται και ανέκδοτη ηχογράφηση. [η πληροφορία προέρχεται από το αρχείο του Βαγγέλη Σπιθογιάννη]

²³⁵ Το χειρόγραφο βρέθηκε στο αρχείο του Νότη Μαυρουδή. [η πληροφορία προέρχεται από το αρχείο του Βαγγέλη Σπιθογιάννη].

56. *Sonata Americana*, (1986):

- i. Cormoranos
- ii. Flamincos
- iii. Zabiru

57. *Τριλογία σε λα* (1987):

- i. Χορός
- ii. Σερενάτα
- iii. Καπρίτσι

58. *Prelude No 1* (1988).

59. *Prelude No 2* (1988).

60. *Κατολίσθηση* (1989).

61. *(Intuition) Prelude* (αχρ.).²³⁶

62. *Fandaguilo* (αχρ.).

63. *Fantasia (Nelli)* (αχρ.).

64. *Fantasia in C major* (αχρ.).

65. *Song whithout words* (αχρ.)

66. *Luze Finale* (αχρ.).

67. *Menuett* (αχρ.).

68. *Preludio No. 2* (αχρ.).

69. *Stella* (αχρ.).

70. *Χωρίς όρια* (αχρ.).

71. *Estudio No. 1* (αχρ.).

72. *Romanza* (αχρ.).

B. Έργα για πιάνο

1. *Ιριδισμοί* (1984).²³⁷

2. *Nocturnal* (1984).

3. *Ερινύες* (1986).

4. *Σε τέσσερις πράξεις* (1986) :²³⁸

- i. Πρόλογος, Φροντίζοντάς την Αράλια
- ii. Για ένα φλιτζάνι καφέ
- iii. Ταξιδεύοντας με το τρένο

²³⁶ Για το έργο αυτό υπάρχει προγενέστερο χειρόγραφο με τον τίτλο *Intuition*. Μεταξύ των χειρογράφων εντοπίζονται μικρές διαφορές στην εναρμόνιση, στις δυναμικές, στη δακτυλοθεσία και σε υφολογικά στοιχεία.

²³⁷ Στο βιβλίο της Αλέκας Συμεωνίδου, *Λεξικό Ελλήνων συνθετών* αναφέρεται το 1977 ως ημερομηνία σύνθεσης, ενώ στο χειρόγραφο του συνθέτη αναγράφεται το 1984.

²³⁸ Σε κασέτα με ανέκδοτες ηχογραφήσεις το έργο συναντάται με τον τίτλο *Σε πέντε πράξεις*, όπου το πρώτο μέρος έχει τον τίτλο *Πρελούδιο σε στυλ μπαρόκ*. [η πληροφορία προέρχεται από το αρχείο του Βαγγέλη Σπιθογιάννη].

iv. Ο Αριστοτέλης βυθίζεται σε σκέψεις

5. *Πεταχτούλης κούτσαβλος* (1986).
6. *Τριλογία σε Λα* (1987).
7. *Όταν το φεγγάρι γελάει* (1987).
8. *Prelude No 1* (1988).
9. *Ένα τραγούδι για όλους* (1989).
10. *Μια μικρή ζωγραφιά* (1989).
11. *Ομοιότητες* (1989).
12. *Οπισθοδρόμησή* (1989).
13. *Θύμηση* (1989).
14. *Ανησυχία* (1989).
15. *Λογοπαίγνιο*

C. Έργα για φλάουτο

1. *Αναφορά* (1987).
2. *7 Σπουδές* (1989).²³⁹

IV. ΦΩΝΗΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

A. Τραγούδια για φωνή και κιθάρα

1. *Μια ροδαυγή*, στίχοι: Γιάννης Στανωτάς (αχρ.).
2. *Ο κήπος*, στίχοι: Οδυσσέας Ελύτης (αχρ.).
3. *Το στόμα*, στίχοι: Οδυσσέας Ελύτης (αχρ.).
4. *Νεκρή ωδή*, στίχοι: Κωστής Παλαμάς (αχρ.).
5. *Της λευτεριάς η άμαξα*, στίχοι: Γιάννης Στανωτάς, (αχρ.).
6. *Το εμβατήριο του ωκεανού*, στίχοι: Γιάννης Ρίτσος (αχρ.).
7. *Το τραγούδι της αυγής*, στίχοι: Άδηλος (αχρ.).
8. *Το μοιρολόι της Αντιγόνης*, στίχοι: Άδηλος (αχρ.).
9. *Οι κόρες του Τρυγαίου*, χωρίς στίχους (αχρ.).
10. *Το εμβατήριο του Τρυγαίου*, χωρίς στίχους (αχρ.).
11. *Το τραγούδι της Ειρήνης*, χωρίς στίχους (αχρ.).
12. *Ανεμοτράγουδο Νο1*, χωρίς στίχους (αχρ.).
13. *Ανεμοτράγουδο Νο2*, χωρίς στίχους (αχρ.).
14. *Ανεμοτράγουδο Νο3*, χωρίς στίχους (αχρ.).

²³⁹ Στο βιβλίο της Αλέκας Συμεωνίδου, *Λεξικό Ελλήνων Συνθετών* αναφέρεται ως αχρονολόγητη η σύνθεση, ενώ στο χειρόγραφο του συνθέτη αναγράφεται το 1989.

V. ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ

A. Μεταγραφές έργων άλλων συνθετών

1. J.S Bach, *Invention in 2 voices No. 1*, (sic) για κιθάρα (1975).²⁴⁰
2. J.S Bach, *Invention in 2 voices No. 4*, (sic) για κιθάρα (1975).²⁴¹
3. J.S Bach, *Preludio in C*, (sic) για κιθάρα (1975).²⁴²
4. J.S Bach, *Preludio No 23*, (sic) για κιθάρα (1975).²⁴³

B. Ημιτελής μεταγραφές έργων άλλων συνθετών

1. J.S Bach, *Invention in 3 voices No. 9* (αχρ.).²⁴⁴
2. W.A Mozart, *Figaro (aria)*, (sic) για κιθάρα (αχρ.).²⁴⁵

C. Ημιτελή έργα

1. *Fuga in Do major*, για κιθάρα (1975).
2. *Cannon*, για κιθάρα (1975).
3. *Elogio de l' anima Latina*, για κιθάρα (1979).²⁴⁶
4. *Jazz 'n samba*, για κιθάρα (1984).
5. *Πόντιος Πιλάτος*, Μουσική για τηλεοπτική εκπομπή (1986):²⁴⁷
 - i. Γενικό θέμα α, για πιάνο

²⁴⁰Το έργο της μεταγραφής είναι *Invention No. 1*, BWV 772 του J.S Bach, έργο για ηλεκτροφόρο όργανο.

²⁴¹Ο τίτλος του έργου παρουσιάζεται όπως τον έγραψε ο συνθέτης στο χειρόγραφο. Το έργο της μεταγραφής είναι *Invention No. 4*, BWV 775 του J.S Bach, έργο για ηλεκτροφόρο.

²⁴²Το πρελούδιο που μεταγράφεται είναι από το έργο είναι *Prelude and Fugue No. 1*, BWV 846 του J. S. Bach, το οποίο περιλαμβάνεται στον α' τόμο του βιβλίου με τίτλο «Καλοσυγκερασμένο Κλειδοκύμβαλο».

²⁴³Ο τίτλος του έργου παρουσιάζεται όπως τον έγραψε ο συνθέτης στο χειρόγραφο. Το πρελούδιο που μεταγράφεται είναι από το έργο *Prelude and Fugue No 23*, BWV 868 του J.S. Bach, το οποίο περιλαμβάνεται στον α' τόμο του βιβλίου με τίτλο «Καλοσυγκερασμένο Κλειδοκύμβαλο».

²⁴⁴Ο τίτλος του έργου παρουσιάζεται όπως τον έγραψε ο συνθέτης στο χειρόγραφο. Το έργο της μεταγραφής είναι *Invention No. 9*, BWV 780 του J.S. Bach, έργο για ηλεκτροφόρο όργανο.

²⁴⁵Ο τίτλος του έργου παρουσιάζεται όπως τον έγραψε ο συνθέτης στο χειρόγραφο. Το έργο της μεταγραφής αφορά πιθανότατα τη διασκευή για κιθάρα της ορχηστρικής συνοδείας κάποιας άριας από την όπερα *Le Nozze di Figaro*, K. 492 του W. A. Mozart, έτσι ώστε η άρια να μπορεί να τραγουδηθεί (π.χ. σε μία συναυλία μουσικής δωματίου) με φωνή και κιθάρα.

²⁴⁶Σε αυτό το έργο, το πρώτο μέρος είναι ολοκληρωμένο, ενώ το δεύτερο είναι ελλιπές.

²⁴⁷Το έργο αυτό έγινε για εκπομπή που σκηνοθετούσε ο Λάκης Ζώης (αδερφός της Λίζας Ζώη), η οποία τελικά δεν πραγματοποιήθηκε.

- ii. Θέμα β Ρωμαίων, για πιάνο.²⁴⁸
 - iii. Θέμα γ Χριστού, για πιάνο²⁴⁹
 - iv. Θέμα δ, για πιάνο²⁵⁰
 - v. Του Καϊάφα θέμα Α, για πιάνο
6. *Κυνηγώντας τον Ιαγουάρο*, για κιθάρα, φλάουτο και μπάσο (1987):²⁵¹
- i. Το πρωί
 - ii. Το μεσημέρι
 - iii. Το βράδυ
7. *Κουαρτέτο πνευστών*, για φλάουτο, κλαρινέτο, κόρνο και φαγκότο (1987).
8. *Folk song*, για κιθάρα (αχρ.).
9. *No. 3*, για φωνή και κιθάρα (αχρ.).
10. *No. 1*, για φωνή, βιολί, φλάουτο, τσέμπαλο (αχρ.).

VI. ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΟ ΕΡΓΟ

Α. ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΑ ΑΡΘΡΑ²⁵²

1. «Ηχητική οργάνωση και ανθρώπινη αντιληπτικότητα», *Tar 1* (Μάιος 1982), 21-24.
2. «Η ακρόαση και η δημιουργική φαντασία», *Tar 2* (Σεπτέμβριο 1982), 33-36.
3. «Το φαινόμενο jazz», *Tar 3* (Ιανουάριος 1983), 46-48.
4. «Πέρα από την τονική φόρμα», *Tar 4* (Μάιος 1983), 30-32.
5. «Χωρίς ωτοασπίδες», *Tar 5* (Σεπτέμβριος 1983), 14-15 .
6. «Η jazz και τα σκοτάδια μας ή για μια μουσική επαφή χωρίς σύνορα», *Tar 7* (Μάρτιος 1984), 47-49.
7. «Η jazz και τα σκοτάδια μας 2^ο μέρος», *Tar 8* (Ιούνιος 1984), 53-55.
8. «Η jazz και τα σκοτάδια μας 3^ο μέρος», *Tar 9* (Σεπτέμβριος 1984), 39-40.
9. «Η πολυπλοκότητα της απλότητας», *Tar 10* (Δεκέμβριος 1984), 15.
10. «Φάκελος κιθάρα», *Tar 13* (Αύγουστος 1986), 71-72.

²⁴⁸Υπάρχει στο χειρόγραφο παράδειγμα για τρομπέτα (ημιτελή).

²⁴⁹Το μέρος αυτό υπάρχει για δύο βιολιά και για φλάουτο (ολοκληρωμένο).

²⁵⁰Το μέρος αυτό υπάρχει για όμποε και 2 παρ. για φαγκότο (ολοκληρωμένο).

²⁵¹Το έργο αυτό αναφέρεται στο *Λεξικό Ελλήνων Συνθετών*, της Αλέκας Συμεωνίδου ως ολοκληρωμένο, ενώ στα χειρόγραφα του συνθέτη το μέρος του μπάσο είναι ανολοκλήρωτο.

²⁵² Τα άρθρα αυτά έχουν δημοσιευτεί στα αντίστοιχα τεύχη του εντύπου περιοδικού *Tar* (1982-1986), βλ. υποσ. 42.

B. ΑΔΗΜΟΣΙΕΥΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ²⁵³

1. *Και τα όργανα γράφουν ποιήματα* (αχρ.)
2. *Πιστοί και άπιστοι ή Πίστη και υλισμός* (αχρ.)
3. *Ο τελευταίος διάλογος* (αχρ.)
4. *2^α Παρουσία* (αχρ.)
5. *Συμπλέγματα* (αχρ.)
6. *Το νόημα της ελευθερίας είναι διπλό* (αχρ.)
7. *Όσο πιο κοντά* (αχρ.)

C. ΠΟΙΗΜΑΤΑ²⁵⁴

1. *Η βάρδια* (1979)
2. *Η έξοδος* (1979)
3. *Σαν προσευχή* (1982)
4. *Πρελούδι* (1982)
5. *Περιμένοντας* (1982)
6. *Σαν συνάντηση* (1982)
7. *Twin Machine* (1989)
8. *Οι φίλοι μου οι άνθρωποι* (αχρ.)
9. *Αφομοιώσεις* (αχρ.)
10. *Εισηγήσεις* (αχρ.)
11. *Για πού έφυγες* (αχρ.)
12. *Αποδοχή* (αχρ.)
13. *Τριλογία, Χαιρετισμός – Παρηγοριά – Κατευόδιο* (αχρ.)

D. ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΕΡΓΑ²⁵⁵

1. *Ο χαρταετός* (αχρ.)

²⁵³ Η πληροφορία προέρχεται από το προσωπικό αρχείο του συνθέτη.

²⁵⁴ ό.π.

²⁵⁵ ό.π.

"Πιστοί και Άπιστοι"

Η Ανθρώπινη ιστορία μας έχει αποδείξει ότι ο φόβος της μοναξιάς γονατίζει την ανόγηση για μια βαθύτερη μορφή αγάπης: μια μορφή αγάπης που είναι σίγουρα ότι χρειαζόμαστε ή ανθρώπινη γύμναση για το ξεπεράσιμο της αγχυνίας που χυμίζονται.

Και ~~παρα~~ βίβαια ή παύ χημικών και ζευγαριών, είναι η θρησκεία, ή καλλιτεχνία ή ιδεολογία μορφή αγάπης στο Θεό.

Σ' όφελος της θρησκείας εθώς απαραιτήτως να υπάρχουν και αθεϊστές αγάδες.

Αυτός όμως ~~είναι~~ ο οποίος ηρωίχον τον υπέρτατο και αθεϊστικό, ^{αφού} ~~αφού~~ της θρησκείας διακρίνει ^{και} ~~και~~ την διακρίνει το αθεϊστικό όραμα να καλλιεργήσει να ηρωίχον στο Θεό.

Χειρόγραφο κείμενο, Πιστοί και άπιστοι, του Κ. Τζωρτζινάκη

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Στην εργασία αυτή, πραγματοποιήθηκε μία πρωτογενής έρευνα της ζωής και της καλλιτεχνικής και δημιουργικής πορείας του Κυριάκου Τζωρτζινάκη. Η συλλογή των στοιχείων αποτέλεσε μια δύσκολη διαδικασία, αφού οι πληροφορίες σχετικά με τη ζωή και το έργο του ήταν περιορισμένες. Η δυσκολία έγκειται στο γεγονός, ότι αυτές οι πληροφορίες δεν ήταν συστηματικά οργανωμένες σε ένα επιστημονικό πλαίσιο.

Παρουσιάστηκε η διαδρομή από τα παιδικά και εφηβικά του χρόνια, οι οικογενειακές καταβολές και οι πρώτες μουσικές του επιρροές. Στη συνέχεια αναλύθηκε η πορεία των σπουδών του και η δημιουργία των πρώτων συνθέσεων του, η σχέση του με τη συγγραφή, όπως και η συνθετική του δραστηριότητα, η προβολή και η διάδοση της, σε Ελλάδα και εξωτερικό τα χρόνια που έζησε και έγραψε. Επιπλέον αναφέρθηκαν οι σχέσεις του με άτομα των ελληνικών μουσικών κύκλων που βοήθησαν στη προώθησή των έργων του.

Μέρος της εργασίας αποτέλεσε ο χρονολογικός σχολιασμός, της αποδοχής και της διάδοσής του έργου του μέσω εκδόσεων μουσικών έργων, δισκογραφίας, μουσικοκριτικής και κυρίως μέσω διαφόρων συναυλιών, που περιλαμβάνουν έργα του, από το 1975 μέχρι σήμερα. Τέλος παρουσιάστηκε αναλυτικά η συνθετική και συγγραφική του διαδρομή με ένα ολοκληρωμένο, συστηματικό κατάλογο έργων, τα οποία κατηγοριοποιήθηκαν ανάλογα με την εκτελεστική ομάδα για την οποία προορίζονταν.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

I. ΒΙΒΛΙΑ

1. Ανωγειανάκης, Φοίβος. *Κατάλογος έργων Μανώλη Καλομοίρη, 1883-1962*. Αθήνα: Σύλλογος Μανώλης Καλομοίρης, 1964.
Ζακουθινός, Αλέξης. *Δισκογραφία ελληνικής κλασικής μουσικής*. Αθήνα-Γιάννενα: Δωδώνη, 1993.
2. Κώτσιος, Απόστολος. *Δημήτρης Μητρόπουλος - Κατάλογος έργων*. Αθήνα: Παπαρηγορίου Νάκας, 1997.
3. Μόσχος, Κώστας - Χάρης Ξανθουδάκης. *Πλήρης κατάλογος έργων του Γιάννη Α. Παπαϊωάννου*. Αθήνα: Φίλιππος Νάκας, 1999.
4. Ρωμανού, Καίτη. *Ιστορία της έντεχνης νεοελληνικής μουσικής*. Αθήνα: Κουλτούρα, 2000.
5. Σακαλλιέρος, Γιώργος. *Γιάννης Κωνσταντινίδης (1903-1984) Ζωή, έργο και συνθετικό ύφος*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 2010.
6. Τσαλαχούρης, Φίλιππος. *Νέος κατάλογος έργων Μανώλη Καλομοίρη, 1883-1962*. Αθήνα: Σύλλογος Μανώλης Καλομοίρης, 2003.

II. ΑΡΘΡΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ – ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ

1. Αγγελικόπουλος, Β. – Γληνού, Α. «Έργα ελλήνων συνθετών για κιθάρα». *Απογευματινή*, 20/6/1985, 23.
2. Αγιανίδης, Παύλος. «Το μεγαλείο της κιθάρας». *Τα Νέα*, 4/12/1993, 25.
3. Απέργης, Φώτης. «Ένας εραστής της κιθάρας». *Ελευθεροτυπία*, 3/4/ 1985, 23.
4. Απέργης, Φώτης. «Ήχοι των ημερών». *Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία*, 15/12/1985, 31.
5. Απέργης, Φώτης. «Κιθάρα για δύο». *Ελευθεροτυπία*, 5/3/1986, 23.
6. Απέργης, Φώτης. «Εξω πάμε καλά». *Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία*, 6/4/1986, 26.
7. Απέργης, Φώτης. «Συναυλία με έργα Τζωρτζινάκη». *Ελευθεροτυπία*, 11/2/1987, 11.
8. Απέργης, Φώτης. «Η ξεχασμένη μουσική». *Ελευθεροτυπία*, 31/5/1990, 31.
9. Απέργης, Φώτης. «Λόγια μουσικής κατά πολιτιστικής μιζέριας». *Ελευθεροτυπία*, 24/8/1990, 29.
10. Γληνού, Αθηνά. «Ελληνική σοβαρά και σοβαρές προσπάθειες». *Τα Νέα*, 10/5/1986, 43.
11. Κ. Γ. «Συναυλία με έργα Τζωρτζινάκη». *Ελευθεροτυπία*, 11/2/1987, 11.
12. Καλοπανά, Μαγδαληνή. «Κατάλογος έργων Δημήτρη Δραγατάκη (1914-2001)». *Πολυφωνία* 16, (2010): 60-69.

13. Κρημνιώτη, Πόλυ. «Κυριάκος Τζωρτζινάκης». *Αυγή*, 29/10/1989, 26.
14. Κουντή, Δήμητρα. «Βραδιές κιθάρας». *Ρίζοσπάστης*, 3/2/1986, 17.
15. Κουντή, Δήμητρα. «Έργα για δύο κιθάρες Μάρω Ραζή – Γιάννης Γιακουμάκης». *Ρίζοσπάστης*, 9/3/1986, 45.
16. Κοντίσης, Γ. «Στον καθαρίστα και συνθέτη Κυριάκο Τζωρτζινάκη». *Οδηγητής*, 20/11/1987, 23.
17. Μαρμαράκης, Λεωνίδα. «Ρεσιτάλ κιθάρας Μ. Παπαδάκης». *Πελοπόννησος*, 13/1/1984, 2.
18. Μαυρουδής, Νότης. «1^{ος} διαγωνισμός σύνθεσης». *Tar* 8 (Ιούνιος 1983), 11.
19. Μαυρουδής, Νότης. «Στον Κυριάκο Τζωρτζινάκη». *Ρίζοσπάστης*, 11/11/1989, 22.
20. Μονεμβασίτης, Γιώργος. «Ένας μαέστρος εντυπωσιακός και μία γοητευτική κιθαριστική συνύπαρξη». *Ελευθεροτυπία*, 19/12/1985, 25.
21. Μονεμβασίτης, Γιώργος. «Η ακρόαση και η δημιουργική φαντασία». *Οδηγητής*, 20/11/1989, 24.
22. Παπαδάκης, Γιώργος. «Τζωρτζινάκης με την κιθάρα του Κώστα Γρηγορέα». *Ελευθεροτυπία*, 25/4/2007
23. Σαββοπούλου, Δέσποινα. «Δύο απόψεις για κλασσική κιθάρα». *Αυγή*, 30/3/1986, 24.
24. Σ.Τ. «Ρεσιτάλ κιθάρας», *Καθημερινή*. 10/12/1985, 6.
25. Τζωρτζινάκης, Κυριάκος. «Ηχητική οργάνωση και ανθρώπινη αντιληπτικότητα». *Tar* 1 (Μάιος 1982), 21-24.
26. Τζωρτζινάκης, Κυριάκος. «Η ακρόαση και η δημιουργική φαντασία». *Tar* 2 (Σεπτέμβριος 1982), 33-36.
27. Τζωρτζινάκης, Κυριάκος. «Το φαινόμενο jazz». *Tar* 3 (Ιανουάριος 1983), 46 - 48.
28. Τζωρτζινάκης, Κυριάκος. «Πέρα από την τονική φόρμα». *Tar* 4 (Μάιος 1983). 30– 32.
29. Τζωρτζινάκης, Κυριάκος. «Χωρίς ωτοασπίδες». *Tar* 5 (Σεπτέμβριος 1983), 14- 15.
30. Τζωρτζινάκης, Κυριάκος. «Η jazz και τα σκοτάδια μας ή για μια μουσική επαφή χωρίς σύνορα». *Tar* 7 (Μάρτιος 1984), 47 -49.
31. Τζωρτζινάκης, Κυριάκος. «Η jazz και τα σκοτάδια μας 2^ο μέρος». *Tar* 8 (Ιούνιος 1984), 53-55.
32. Τζωρτζινάκης, Κυριάκος. «Η jazz και τα σκοτάδια μας 3^ο μέρος». *Tar* 9 (Σεπτέμβριος 1984), 39-40.
33. Τζωρτζινάκης, Κυριάκος. «Η πολυπλοκότητα της απλότητας». *Tar* 10 (Δεκέμβριος 1984), 15.
34. Τζωρτζινάκης, Κυριάκος. «Φάκελος κιθάρα». *Tar* 13 (Αύγουστος 1986), 71- 72.
35. [Αδηλος]. «Κιθάρα στις πλαγιές του Υμηττού». *Ελευθεροτυπία*, 8/12/1978, 5.
36. [Αδηλος]. «Ειδησιοδρόμιο». *Tar* 2 (Σεπτέμβριος 1982), 5.
37. [Αδηλος]. «Ειδησιοδρόμιο - εκδηλώσεις». *Tar* 5 (Σεπτέμβριος 1983), 9.
38. [Αδηλος]. «Ειδησιοδρόμιο - εκδόσεις». *Tar* 5 (Σεπτέμβριος 1983), 10.

39. [Άδηλος]. «Ειδησιοδρόμιο - εκδηλώσεις». *Tar* 6 (Ιανουάριος 1984), 10.
40. [Άδηλος]. «Ειδησιοδρόμιο - εκδηλώσεις». *Tar* 7 (Μάρτιος 1984), 11.
41. [Άδηλος]. «Ειδησιοδρόμιο - εκδηλώσεις». *Tar* 8 (Ιούνιος 1984), 9.
42. [Άδηλος]. «Δίσκοι». *Tar* 10 (Δεκέμβριος 1984), 9.
43. [Άδηλος]. «Ειδησιοδρόμιο - εκδόσεις». *Tar* 10 (Δεκέμβριος 1984), 9.
44. [Άδηλος]. «Ειδησιοδρόμιο - εκδηλώσεις». *Tar* 11 (Μάρτιος 1985), 10.
45. [Άδηλος]. «Ενδιαφέρον ρεσιτάλ». *Ριζοσπάστης*, 5/12/1985, 5.
46. [Άδηλος]. «Με κιθάρες στο Παλλάς». *Έθνος*, 8/12/1985, 31.
47. [Άδηλος]. «Τίποτα ωραιότερο από μία κιθάρα». *Το Βήμα*, 8/12/1985, 41.
48. [Άδηλος]. «Ρεσιτάλ Ζώη – Ασημακόπουλος». *Απογευματινή*, 9/12/1985, 5.
49. [Άδηλος]. «Διεθνής σκοπός μετά μουσικής». *Καθημερινή*, 10/12/1985, 10.
50. [Άδηλος]. «Κιθάρες στον Παρνασσό». *Τα Νέα*, 13/12/1985, 37.
51. [Άδηλος]. «Κιθάρα από Ασημακόπουλο και Ζώη». *Ελευθεροτυπία*, 4/2/1986, 9.
52. [Άδηλος]. «Ασημακόπουλος – Ζώη, ρεσιτάλ στο Λονδίνο». *Ελευθεροτυπία*, 27/3/1986, 11.
53. [Άδηλος]. «Κυριάκος Τζωρτζινάκης έργα για δύο κιθάρες». *Ήχος*, 28/3/1986, 78.
54. [Άδηλος]. «Δίσκοι». *Έθνος*, 30/4/1986, 35.
55. [Άδηλος]. «Ειδησιοδρόμιο - εκδηλώσεις». *Tar* 12 (Απρίλιος 1986), 9.
56. [Άδηλος]. «Συναυλία έργων μουσικής δωματίου Κυριάκου Τζωρτζινάκης». *Απογευματινή*, 4/2/1987, 17.
57. [Άδηλος]. «Πριόνι στη συναυλία Τζωρτζινάκη». *Μεσημβρινή*, 6/2/1987, 10.
58. [Άδηλος]. «Συναυλία στον Παρνασσό με έργα του Κυριάκου Τζωρτζινάκη». *Σχολιαστής*, 5/3/1987, 18.
59. [Άδηλος]. «Στον αστερισμό της κιθάρας». *Τα Νέα*, 7/3/1988, 22.
60. [Άδηλος]. «Είκοσι χρόνια ντουέτο». *Ελευθεροτυπία*, 9/3/1988, 25.
61. [Άδηλος]. «Μία δική μας πρώτη». *Ελευθεροτυπία*, 16/2/1989, 29.
62. [Άδηλος]. «Πέθανε ο συνθέτης Τζωρτζινάκης». *Ελευθεροτυπία*, 23/10/1989, 29.
63. [Άδηλος]. «Κηδεύτηκε ο Κ. Τζωρτζινάκης». *Αυγή*, 24/10/1989, 13.
64. [Άδηλος]. «Τελευταίο ακομπανιαμέντο». *Έθνος*, 24/10/1989, 29.
65. [Άδηλος]. «Το τελευταίο ταξίδι του Κυριάκου Τζωρτζινάκη». *Η Πρώτη*, 24/10/1989, 25.
66. [Άδηλος]. «Κηδεύτηκε ο Κ. Τζωρτζινάκης». *Ριζοσπάστης*, 24/10/1989, 27.
67. [Άδηλος]. «Πέθανε ο συνθέτης Κ. Τζωρτζινάκης». *Ελεύθερη Ώρα*, 24/10/1989, 28.
68. [Άδηλος]. «Ρεσιτάλ – μνήμη για τον Τζωρτζινάκη». *Μεσημβρινή*, 22/10/1990, 39.
69. [Άδηλος]. «Κ. Τζωρτζινάκης». *Αθηνόραμα*, 22/10/1990, 25.
70. [Άδηλος]. «Στην μνήμη του Τζωρτζινάκη». *Ελευθεροτυπία*, 22/10/1990, 29.
71. [Άδηλος]. «Συμβαίνουν». *Ελεύθερη Ώρα*, 22/10/1990, 29.
72. [Άδηλος]. «Ανθολόγιο». *Το Βήμα*, 22/10/1990, Β26 – 52.
73. [Άδηλος]. «Ζώη – Ασημακόπουλος στο Μέγαρο». *Ελευθεροτυπία*, 26/11/1993, 57.

74. [Άδηλος]. «Το μεγαλείο της κιθάρας». *Τα Νέα*, 4/12/1993, 31.
75. [Άδηλος]. «Ρεσιτάλ κιθάρας». *Έθνος*, 26/11/1993, 30.
76. [Άδηλος]. «Δυο κιθάρες στο Μέγαρο». *Απογευματινή*, 21/1/1993, 27.
77. [Άδηλος]. «Ρεσιτάλ κιθάρας». *Ταχυδρόμος*, 17/1/1993, 17.
78. [Άδηλος]. «Δύο για Ν. Υόρκη – Λονδίνο». *Ελευθεροτυπία*, 20/10/2000, 28.
79. [Άδηλος]. «Υπέροχο ντουέτο κιθαριστών». *Ελευθεροτυπία*, 6/11/2001, 29.
80. [Άδηλος]. «Από το Μεξικό με επιτυχία». *Καθημερινή*, 7/11/2001, 16.
81. Chiesa, Ruggero. «Kyriakos Tzortzinakis, 12 studies for guitar». *Il fronimo*, 1978, 42.
82. Ciurlo, E. Fausto. «Στοιχεία για τις εθνολογικές έρευνες σχετικά με την προέλευση της κιθάρας και του λαούτου». *Tar* 1 (Μάιος 1982), 3-11.
83. Cooper, Colin. «Evangelos and Liza 50th Anniversary». *Classical Guitar*, 2/2012, 11-12.

III. ΛΕΞΙΚΑ – ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΕΣ

1. Καλογερόπουλος, Τάκης. *Το λεξικό της ελληνικής μουσικής: από τον Ορφέα έως σήμερα*. Αθήνα: Γιαλλέλη, 1998.
2. Συμεωνίδου, Αλέκα. *Λεξικό Ελλήνων συνθετών*. Αθήνα: Φίλιππος Νάκας, 1995.

IV. ΠΑΡΤΙΤΟΥΡΕΣ

1. Τζωρτζινάκης, Κυριάκος. *Δώδεκα σπουδές για κιθάρα*. Αθήνα: Φίλιππος Νάκας 1976.
2. Τζωρτζινάκης, Κυριάκος. *Τέσσερα τεύχη με έργα για κιθάρα*. Αθήνα: Παπαρηγορίου-Νάκας, 1981.
3. Τζωρτζινάκης, Κυριάκος. *Mulatta del Rio, Singing Another tune*. Αθήνα: Tar, 1981.
4. Τζωρτζινάκης, Κυριάκος. *Σπουδές για κιθάρα*. Αθήνα: Παπαρηγορίου-Χ. Νάκας, 1986.

VII. ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΕΣ ΔΙΑΤΡΙΒΕΣ ΚΑΙ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

1. Βλαχογιάννη, Ελένη-Μαρία. *Γεώργιος Ζερβός: μουσικολογικό και συνθετικό έργο - Ιστορική καταγραφή-τεκμηρίωση και αναλυτική παρουσίαση* (Αδημοσίευτη διπλωματική εργασία, Τμήμα Μουσικών Σπουδών ΑΠΘ, 2011).
2. Κεραμάρης, Κανάρης. *Εργογραφία του Μιχάλη Λαπιδάκη: Θεματικός κατάλογος έργων και αναλύσεις αντιπροσωπευτικών συνθέσεων* (Αδημοσίευτη διπλωματική εργασία, Τμήμα Μουσικών Σπουδών ΑΠΘ, 2003).
3. Κολυδάς, Τάσος. *Δημήτρης Φάμπας: ο κιθαριστής, ο μουσικοπαιδαγωγός, ο συνθέτης* Αδημοσίευση διδακτορική διατριβή, Τμήμα Μουσικών Σπουδών ΕΚΠΑ, 2006).
4. Κουτρόζη, Μερόπη. *Γιάννης Ιωαννίδης: Θεματικός κατάλογος έργων και αναλύσεων αντιπροσωπευτικών έργων* (Αδημοσίευτη διπλωματική εργασία, Τμήμα Μουσικών Σπουδών ΑΠΘ, 2008).
5. Μπελομάζοφ, Θεόδωρος. *Πάντσο Χαραλάνοβ Βλαντιγκέροβ (1899-1998): βίος και μουσική ενός βούλγαρου εθνικού συνθέτη* (Αδημοσίευτη διπλωματική εργασία, Τμήμα Μουσικών Σπουδών ΑΠΘ, 2011).

V. ΔΙΣΚΟΙ

1. Piazzolla, Astor και Τζωρτζινάκης, Κυριάκος, *Astor Piazzolla / Histoire du Tango – Duo erigonos*, με τους Σπύρο Παπικινό και Ανδρέα Νικολόπουλο, © 1991, MBI, 515, Δίσκος βινυλίου.
2. Γρηγορέας, Κώστας και Τζωρτζινάκης, Κυριάκος, *Apasionada*, με τον Κώστα Γρηγορέα, © 1991, Sony Music, NM 1063, Δίσκος ακτίνας.
3. Αντωνίου, Θ., Βερνάρδος, Χ., Μπραβάκης, Κ., Μαυρουδής, Ν., Τζωρτζινάκης, Κ., Barrios, A., και Kleynjans, F., *Σε έργα συνθετών 20^{ου} αιώνα για κιθάρα*, με τους Χ. Βερνάρδο, Β. Βαλαβάνη και Κ. Μπραβάκη, © 1995, Ano kato records, Δίσκος ακτίνας.
4. Vivaldi, Kratochwil, Κανάρης, Λ., Τζωρτζινάκης, Κ., Schule, B., Domeniconi, C., Albeniz, I. *Ηχοχρώματα*, με τους Σ. Παπικινό και Μ. Αναγνωστοπούλου, © 2000, Anadromon, DDD CD 01, Δίσκος ακτίνας.
5. Τζωρτζινάκης, Κ., Rodrigo, J., Coste, N., Brouwer, L., Paganini, N., Albeniz, I., Malats, J., Barrios, A., και Φάμπας, Δ., *A Guitar Portrait of fantasy*, με την Εύα Φάμπα, © 2005, Wave Music, WM 124-2, Δίσκος ακτίνας.
6. Mendelssohn, F., Tarrega, F., Barrios, A., Lauro, A., Cardoso, J., Μουλουδάκης, Γ., Χατζιδάκης, Μ., Τζωρτζινάκης, Κ., Weiss, S. L., Bach, J. S., Duens, R., Ayala, H., Piazzolla, A., Γρηγορέας, Κ., Φάμπας, Δ., Koshkin, N., Lennon, J., Μπουντούνης, Β., και Κουνάδης, Α., *Master Class - Μισός αιώνας*, με τους Ε. Ασημακόπουλο, Λ. Ζώη, Ε. Μπουντούνη, Γ. Μηλιαρέση, Α. Γκόννη, Ν. Μαυρουδή, Π. Μαργαρή, Γ. Μουλουδάκη, Ι. Κολανιάν, Ε. Κοτζιά, Γ. Μπεχλιβανόγλου, Λ. Κανάρη, Γ. Φουντούλη, Θ. Παύλου, Σ.

- Κυπραίου, Κ. Γρηγορέα, Δ. Ζαφειρέλη, Γ. Γιακουμάκη, Μ. Ραζή, Δ. Φάμπα και Κ. Τζωρτζινάκη, © 2005, Corifeo, CD205570, Δίσκος ακτίνας.
7. Duarte, J., Τζωρτζινάκης, Κ., Τενίδης, Β., Morel, J., Κούκος, Π., *50 years of guitar artistry*, με τους Ε. Ασημακόπουλο και Λ. Ζώη, © 2009, Legend Classics, Legend-2201659731, Δίσκος ακτίνας.
 8. Τζωρτζινάκης, Κ., Ντρέλλας, Ν., Γρηγορέας, Κ., Τελόγλου, Θ., Μαυρουδής, Ν., Μουλουδάκης, Γ., Τριανταφύλλου, Γ., Καρατζάς, Δ., Κούκος, Π., Τραυλός, Μ., Φάμπας, Δ., Κουνάδης, Α. και Μπουντούνης, Ε., *Greek guitarist play Greek composers*, με τους Α. Μπότση, Μ. Διαγωμά, Γ. Μπεχλιβανόγλου, Β. Λεοντάρη, Μ. Νικολάου, Μ. Βροντινό, Α. Κουνάδη, Γ. Μαυροειδή, Δ. Κουζάκο, Μ. Κονταξάκη, Α. Καρακατσάνη και Θ. Τέλογλου, © 2009, Tar, 885767854246, Δίσκος ακτίνας.

VI. ΗΧΟΓΡΑΦΗΜΕΝΕΣ ΠΡΟΦΟΡΙΚΕΣ ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ

Ηχογραφημένες συνεντεύξεις

1. Ευάγγελος Ασημακόπουλος, κιθαριστής/συγγραφέας (10/7/2011)
2. Λίζα Ζώη, κιθαρίστρια (10/7/2011)
3. Νότης Μαυρουδής, συνθέτης/κιθαριστής (12/8/2011)
4. Κώστας Γρηγορέας, συνθέτης/κιθαριστής (22/9/2011)
5. Ιάκωβος Κολάνιαν, συνθέτης/κιθαριστής (23/9/2011)
6. Δημήτρης Αθανασίου, κιθαριστής (24/9/2011)
7. Νίκος Σερβίτης, κιθαριστής (24/9/2011)
8. Γιώργος Μονεμβασίτης, μουσικοκριτικός/αρθρογράφος (2/10/2011)
9. Νίκος Μωραΐτης, κιθαριστής/διευθυντής δισκογραφικής εταιρίας (2/10/2011)
10. Δημήτρης Οικονομάκης, Κοντραμπασίστας/συνθέτης (1/10/2011)
11. Βασίλης Γρατσούνας, κιθαριστής (2/10/2011)
12. Χριστίνα Τραυλοπούλου, κιθαριστής (14/4/2012)
13. Γιάννης Γιακουμάκης, κιθαριστής (16/4/2012)
14. Νέλλης Τζωρτζινάκη, σύζυγος του συνθέτη (15/1/2012)
15. Νέλλης Τζωρτζινάκη - Βαγγέλη Σπιθογιάννη (2000)²⁵⁶

²⁵⁶ Δεν έχει βρεθεί η πλήρης ημερομηνία.

Ηχογραφημένες ομιλίες

1. Κώστας Γρηγορέας, συνθέτης/κιθαριστής. Συναυλία αφιερωμένη σε έργα του Κυριάκου Τζωρτζινάκη, στην αίθουσα του Ωδείου Φίλιππος Νάκας (5/2/2010).
2. Νότης Μαυρουδής, συνθέτης/κιθαριστής. Συναυλία αφιερωμένη σε έργα του Κυριάκου Τζωρτζινάκη, στην αίθουσα του Ωδείου Φίλιππος Νάκας (5/2/2010).
3. Νότης Μαυρουδής, συνθέτης/κιθαριστής. Συναυλία αφιερωμένη σε έργα του Κυριάκου Τζωρτζινάκη, στην αίθουσα Παρνασσός (31/3/1987).
4. Κυριάκος Τζωρτζινάκης, συνθέτης/ κιθαριστής. Η πρώτη παρουσίαση των έργων του, στην Ελληνοαμερικανική Ένωσή (31/5/1978)

VII. ΑΡΘΡΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

1. Ασημακόπουλος, Ευάγγελος. «Είκοσι χρόνια χωρίς τον Κυριάκο Τζωρτζινάκη». *Tar*, 22/10/2009. πρόσβαση 20/1/2012. <http://www.tar.gr/content/content.php?id=2468>.
2. Γρατσούνας, Βασίλης. «Μνήμη για τον Κυριάκο Τζωρτζινάκη». *Tar*, 10/2009. πρόσβαση 20/1/2012. <http://www.tar.gr/content/content.php?id=2838>.
3. Γρηγορέας, Κώστας. «Ευάγγελος Ασημακόπουλος». *Tar*, 5/2009. πρόσβαση 20/1/2012. <http://www.tar.gr/content/content.php?id=2095>
4. Γρηγορέας Κώστας. «Concerto Americano του Κυριάκου Τζωρτζινάκη». *Tar*, πρόσβαση 20/1/2012. <http://www.tar.gr/content/content.php?id=2963>.
5. Κολυδάς, Τάσος. «Ιστορική μελέτη πάνω στη ζωή και το έργο του Δημήτρη Φάμπα». *Tar*, 4/2006. πρόσβαση 5/3/2012. <http://www.tar.gr>.
6. Κοτρωνάκης, Δημήτρης. «Το προσωπικό αρχείο του Κυριάκου Τζωρτζινάκη». *Tar*, 12/10/2009. πρόσβαση 20/1/2012. <http://www.tar.gr/content/content.php?id=2751>.
7. Μαυρουδής, Νότης. «Για τον Κυριάκο 20 χρόνια μετά». *Tar*, 5/10/2010. πρόσβαση 20/1/2012. <http://www.tar.gr/content/content.php?id=2900>.
8. Μαυρουδής, Νότης. «Για την μουσική του Κυριάκου Τζωρτζινάκη». *Tar*, 2007. πρόσβαση 20/1/2012. <http://www.tar.gr/content/content.php?id=2875>.
9. Μαυρουδής Νότης. «Μισός αιώνας Έλληνες κιθαριστές». *Tar*, 11/2005, πρόσβαση 20/1/2012, <http://www.tar.gr/content/content.php?id=54>.
10. Μονεμβασίτης, Γιώργος. «Ηχητική οργάνωση και ανθρώπινη αντιληπτικότητα στη μουσική του Κυριάκου Τζωρτζινάκη». *Tar*, πρόσβαση 20/1/2012, <http://www.tar.gr/content/content.php?id=2888>.
11. Μονεμβασίτης, Γιώργος. «Χωρίς όρια». *Tar*, 10/2006. πρόσβαση 20/1/2012. <http://www.tar.gr/content/content.php?id=2887>.

12. Νικολόπουλος, Άγγελος. «Για τον Κυριάκο Τζωρτζινάκη». *Tar*, 2/2010, πρόσβαση 20/1/2012, <http://www.tar.gr/content/content.php?id=2881>
13. Παπικινός, Σπύρος. «Ένα τραγούδι για όλους». *Tar*, 2/2009, πρόσβαση 20/1/2012, <http://www.tar.gr/content/content.php?id=1782>.
14. [Άδηλος], «Ρεσιτάλ κιθάρας στο Τροφώνιο ωδείο», 12/5/2009. πρόσβαση 20/1/2012. <http://blogs.sch.gr/infocentre/page/127/>.
15. [Άδηλος], «Ρεσιτάλ κιθάρας με τον Γιώργο Τοσικιάν», *Τέχνης πονήματα*, 28/12/2010. πρόσβαση 20/1/2012. http://artpieceart.blogspot.com/2010/12/blog-post_28.html,

VIII. ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

1. «Διαδικτυακή προσωπική ιστοσελίδα των μουσικών Ευάγγελου Ασημακόπουλου και Λίζας Ζώης». πρόσβαση 25/1/2012. <http://www.evangelos-liza.com/>.
2. «Διαδικτυακή προσωπική ιστοσελίδα του μουσικού Νότη Μαυρουδή». πρόσβαση 25/1/2012, <http://www.mavroudis.eu/>.
3. «Διαδικτυακή ιστοσελίδα της βιβλιοθήκης του Τμηματός Μουσικών Σπουδών του Α.Π.Θ». πρόσβαση 25/1/2012. <http://www.mus.auth.gr/cms/?q=node/25>
4. «Διαδικτυακή ιστοσελίδα της βιβλιοθήκης του Τμηματος Μουσικών Σπουδών του Ε.Κ.Π.Α». πρόσβαση 25/1/2012, <http://www.lib.uoa.gr>.
5. «Διαδικτυακή προσωπική ιστοσελίδα της μουσικού Εύας Φάμπα». πρόσβαση 25/1/2012. <http://www.evafampas.gr/>.
6. «Διαδικτυακή ιστοσελίδα Ωδείο Εν οργάνοις». πρόσβαση 25/1/2012, <http://www.enorganis.gr>.
7. «Διαδικτυακή προσωπική ιστοσελίδα του διδάκτορά Τάσου Κολυδά του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Ε.Κ.Π.Α», 25/1/2012, www.kolydart.gr/.
8. «Διαδικτυακή προσωπική ιστοσελίδα του μουσικού Κώστα Γρηγορέα», πρόσβαση 25/1/2012, www.grigoreas.gr/.
9. «Διαδικτυακή προσωπική ιστοσελίδα του μουσικού Ιάκωβου Κολανιάν», πρόσβαση 25/1/2012, <http://www.kolanian.com>.
10. «Διαδικτυακή ιστοσελίδα ραδιοφώνου του περιοδικού, πρόσβαση 26/1/2012», <http://www.tar-radio.com>.
11. «Διαδικτυακή ιστοσελίδα της δισκογραφικής εταιρίας Ano-kato», πρόσβαση 27/1/2012, <http://www.anokato.gr>.
12. «Διαδικτυακή ιστοσελίδα Αρχείου Ελλήνων Μουσουργών Θωμά Ταμβάκου», πρόσβαση 28/1/2012, <http://www.greek-music.net>.
13. «Διαδικτυακή ιστοσελίδα της Μεγάλης Μουσικής Βιβλιοθήκης Λίλιαν Βουδούρη», πρόσβαση 4/2/2012, www.mmb.org.gr.
14. «Διαδικτυακή ιστοσελίδα του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών», πρόσβαση 5/2/2012, <http://www.megaron.gr/>.

15. «Διαδικτυακή ιστοσελίδα του Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης», πρόσβαση 5/2/2012, <http://www.tch.gr/>.
16. «Διαδικτυακή ιστοσελίδα του Αρχείου της ΕΡΤ», πρόσβαση 13/2/2012, <http://www.ert-archives.gr/>.
17. «Διαδικτυακή βιβλιοθήκη παρτιτούρων», πρόσβαση 26/2/2012, <http://www.musicportal.gr>
18. «Διαδικτυακή βιβλιοθήκη δίσκων», πρόσβαση, 4/3/2012, www.musical.gr.
19. «Διαδικτυακή ιστοσελίδα Ωδείου Φίλιππος Νάκας», πρόσβαση 5/3/2012, <http://www.nakas.gr>.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΝΑΥΛΙΩΝ

1. Πρόγραμμα συναυλίας του Ντουέτου Ευάγγελου Ασημακόπουλου και Λίζας Ζώη, στα Χανιά Κρήτης το 1978.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ				
ΜΕΡΟΣ Α'			ΜΕΡΟΣ Β'	
Ντούσαντ :	Άλλεμάντα	✱	Κ. Τζωρτζινάκη :	Ήλιοτρόπιο
Μπάχ :	Πρελούντιο και Φούγκα	⋮	Γρανάδος :	Χορός Νο 2 (Ήοριεντάλ)
Καρούλλι :	Λάργκο και Ρόντο	⋮	Άλμπένιθ :	Κάντιθ
Βιβάλντι :	Άντάντε	⋮	Άλμπένιθ :	Καπρίτσιο
Μπρόουερ :	Μικρά κομμάτια	✱	Ντε Φάλλια :	Χορός τῆς φωτιᾶς

2. Πρόγραμμα συναυλίας του Ντουέτου Ευάγγελου Ασημακόπουλου και Λίζας Ζώη, στα Γιάννενα το 1978.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	
ΜΕΡΟΣ Α'	
Ντούσαντ :	Άλλεμάντα
Μπάχ :	Πρελοόδιο και φούγκα
Καρούλλι :	Λάργκο και Ρόντο
Βιβάλντι :	Άντάντε
Μπρόουερ :	Μικρά κομμάτια
ΜΕΡΟΣ Β'	
Κ. Γεωργινάκη :	Ήλιοτρόπιο
Γρανάδος :	Άνατολίτικο
Άλμπένιθ :	Καδίξ και Καπρίτσιο

3. Πρόγραμμα συναυλίας του Ντουέτου Ευάγγελου Ασημακόπουλου και Λίζας Ζώη, στην Αθήνα το 1983.

ΔΕΥΤΕΡΑ 21 ΙΟΥΛΙΟΥ ΩΡΑ 9.00 μ.μ.
ΝΤΟΥΕΤΟ ΚΙΘΑΡΑΣ
 Ευάγγελος Ασημακόπουλος - Λίζα Ζώη

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

A. DIABELLI 1781–1858	Romanza e marcia
J. S. BACH 1685–1750	Suite Française No 3 (μεταγραφή για δύο κιθάρες: Λ. Ζώη-Ε. Ασημακόπουλος)
	– Allemande
	– Courante
	– Sarabande
	– Anglaise
	– Menuets I, II
	– Gigue
K. ΤΖΩΡΤΖΙΝΑΚΗΣ *1950	Ελληνικές αναμνήσεις: Τράτα, Πυροφάνι, Τρύγος Θερισμός, Πανηγύρι.

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

F. SOR 1778–1839	L'encouragement
E. GRANADOS 1867–1916	Intermezzo (μεταγραφή για δύο κιθάρες: Λ. Ζώη - Ε. Ασημακόπουλος)
	Danzas españolas Nos 2 και 11
J. RODRIGO *1902	Tonadilla
	– Allegro
	– Andante
	– Allegro vivace

4. Πρόγραμμα συναυλίας του Ντουέτου Ευάγγελου Ασημακόπουλου και Λίζας Ζώη, στη Θεσσαλονίκη το 1983.

The British Council

Guitar recital

LIZA ZOE - EVANGELOS ASIMAKOPOULOS

PROGRAMME

I

A. DIABELLI	Serenata en FA (Romance, March)
J. S. BACH	Suite Française No 3 (Allemande Courante Sarabande, Anglaise, Menuet I & II, Gigue)
G. F. HAENDEL	Chaconne

II

K. ΤΖΩΡΤΖΙΝΑΚΗΣ	Ελληνικές αναμνήσεις (τράτα, πυροφάνι, τρύγος, θερισμός, πανηγύρι)
J. RODRIGO	Tonadilla (Allegro, Andante, Allegro vivace)
E. HALFTTER	Danza de la Pastora

5. Πρόγραμμα συναυλίας του Ντουέτου Ευάγγελου Ασημακόπουλου και Λίζας Ζώη, στη Πάτρα το 1983.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΠΑΤΡΑΣ
ΙΟΥΛΙΟΣ ~ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ '86
 Καλλιτεχνικός Διευθυντής: Θάνος Μικρούτσικος

ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΜΕ ΛΙΖΑ ΖΩΗ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓ. ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟ
 29 Ιουλίου-Εναρξη 9μμ

Παίζουν έργα των:

DIABELLI-SERENATA EN FA (δυο μερη)	5'
J.S.BACH-SUITE FRANCAISE No 3 (εξη μερη)	15'
K.ΤΖΩΡΤΖΙΝΑΚΗΣ-ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ (πεντε μερη)	15'
F. SOR-L'ENCOURAGEMENT	9'
E.GRANADOS-INTERMEZZO DANZA ESPANOLA No 2 & 11	15'
J.RODRIGO-TONADILLA (τεσσερα μερη)	10'

6. Πρόγραμμα συναυλίας του Ντουέτου Ευάγγελου Ασημακόπουλου και Λίζας Ζώη, στο φεστιβάλ Καισαριανής το 1983.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

A. Diabelli (1781-1858)	Serenata (Romance, March)
J.S. Bach (1685-1750)	Suite Francaise No 3 Allemande Curante Sarabande Menuet I, II Anglaise Gigue
G.F. Haendel (1685-1759)	Chaconne in sol
K. Τζωρτζινάκη (b. 1950)	Ελληνικές Αναμνήσεις Η τράτα το πυροφάνι ο τρύγος ο Θερισμός το πανηγύρι
J. Rodrigo (b. 1902)	Tonadilla Allegro Andante Allegro Vivace
E. Halffter (b. 1905)	Danza de la Pastora

7. Πρόγραμμα συναυλίας του Κώστα Γρηγορέα, στην Αγγλία το 1984.

PRODUCTION DETAILS				BBC 3 RECITAL				Rapier Code	
Music, Manchester.				1		114			
ISSUE DATE		P as R INSERT		FUTURE USE BILLING		P as R FOR TX		BILLING RADIO TIMES	
2				05.03.84		3		4	
ISSUE NUMBER & DISTRIBUTION				1 20+10				5	

PRODUCTION NO.	TX. DETAILS	SERVICE	W/B	WEEK	DAY	DATE	STARTING & FINISH TIMES
6	BNB494G257N	Origination	7	R 3			
8		Repeat		R			
9		10 REPEAT NUMBER		R			

STEREO	PRE-REC.	PRE-REC. DATE	TX. SLOT	FINAL TAPE NUMBER	TAPE DURATION	R.O.T.	MUSIC USED
11 Y	12 N	13 29.03.84	14 30'	15 SMR13 / 494G257	16	17 N	18 Y

Producer: Edwina Wolstencroft Address: 4058 New BH Manchester PABX: 2296/7

START TIME 12 hr. clock	19	PROGRAMME TITLE & BILLING	20	INSERT TAPE NO. Insert Recording Date	21	INSERT DUR'N 1st Tx. Date if Insert Rpt.

BNB494G257N Stereo
Costas Grigoréas (guitar)

Giorginakis : 4 Greek Images
 Giorginakis : 5 Miniatures
 Fampas : Dance "Sousta"
 Villa-Lobos : Chôro No. 1
 Leo Brouwer : Studies for guitar

With the Compliments

of the

British Broadcasting Corporation

Edwina Wolstencroft

BBC Manchester

BILLING ENDS

MUSIC USED			
R	4 Greek Images Giorginakis=	Costas Grigoréas	6.30
R	5 Miniatures Giorginakis=	" "	9.30
R	Dance "Sousta" Fampas=	" "	4.00
R	Chôro No. 1 Villa Lobos=	" "	4.00
R	Studies for guitar Leo Brouwer=	" "	4.00

rec. 29.03.84 1830-2130 Studio 7 New Broadcasting House Manchester.

Final tape no. SMR13/494G257

Edwina Wolstencroft

Additional Information

8. Πρόγραμμα συναυλίας του Κώστα Γρηγορέα στην Αθήνα το 1984.

THE BRITISH COUNCIL

presents

COSTAS GRIGOREAS

(guitar)

Athens
18 April 1984
8 p.m.

PROGRAMME

10 Studies:	Leo Brouwer	
4 Greek Images: (Sea - Valley - Mountain - Village).	K. Giorginakis	
Sarabande Gigue Double	} From the "Second Lute Suite" J. S. Bach	
Sonata L 483 :		D. Scarlatti
Sonata L 23		
5 Miniatures:	K. Giorginakis	
Nocturnal op 70 : after John Dowland	B. Britten	
Choro No. 1. :	H. V. Lobos	
Berceuse	Leo Brouwer	
Dance Sousta	Fambas	

9. Πρόγραμμα συναυλίας του Κώστα Γρηγορέα στην Αγγλία το 1984.

Ranger's House
BLACKHEATH

Music in the Gallery
Spring Series - March/April 1984

Young Artists Series
Sundays at 7.30 pm

keep
GLC
Working for the Arts in London

Ranger's House
BLACKHEATH

4 March **Claire and Antoinette Cann** *piano duo*

Brahms	Waltzes Nos 1, 2 and 11
Schubert	Fantasia in F Minor Op 103 D490
Liszt	Hungarian Rhapsody No 2
Fauré	Dolly Suite Op 36
Ravel	Rapsodie Espagnole

11 March **Wissam Boustany** *flute*
Russell Lomas *piano*

Mozart	Sonata No 4 in F
Hummel	Sonata in D Op 50
Gaubert	Nocturne and Scherzando
Poulenc	Sonata
Varèse	Density 21.5
Widor	Suite Op 34

18 March **Anna Markland** *piano*

Scarlatti	Sonata in C major K132 Sonata in D minor K120
Haydn	Sonata in C minor, Heb. XVI No 20
Shostakovich	Three Fantastic Dances Op 5
Mussorgsky	Pictures from an Exhibition

25 March **Costas Grigoreas** *guitar*

Bach	Suite in E minor BWV 996
Britten	Nocturnal
Villa-Lobos	Choros No 1
Giorginakis	Four Greek Images

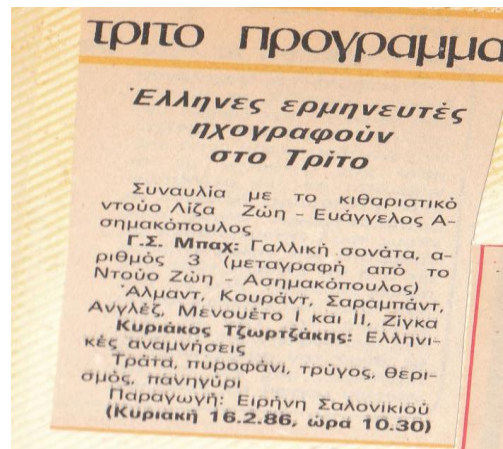
1 April **Lorraine McAslan** *violin*
John Blakely *piano*

Brahms	Sonatenatz
Beethoven	Sonata in G Op 96
Suk	Four Pieces
Franck	Sonata in A

10. Πρόγραμμα συναυλίας του Κώστα Γρηγορέα στη Κίνα το 1985.

Programme		第七屆荃灣藝術節 THE 7TH TSUEN WAN ARTS FESTIVAL
Leo Brouwer	10 Studies Berceuse	
H.V. Lobos	Choro No. 1	
D. Scarlatti	Sonata L.483 Sonata L. 23	
— Intermission		
Music of Greek composers for the guitar:		
Tzortzinakis	4 Greek Images (of the sea, of the valley, of the mountain, of the village)	
Tzortzinakis	Miniatures Clock dance Mediterranean	
Tzortzinakis	2 Jass pieces: a. Singing in another tune b. Mulattx del Rio	
D. Fampas	Dance Sousta (from Crete island)	
		一九八五年三月十日(星期日) 晚上八時 荃灣大會堂文娛廳 March 10, 1985 (Sunday) 8 pm Cultural Activities Hall, Tsuen Wan Town Hall

11. Πρόγραμμα συναυλίας του Ντουέτου Ευάγγελου Ασημακόπουλου και Λίζας Ζώη, στην Αθήνα το 1986.

12. Πρόγραμμα συναυλίας του Θεόδωρου Κίτσου στη Βουλγαρία το 1992.

Асоциация КЛАСИЧЕСКА КИТАРА
със съдействието на БРИТАНСКИЯ СЪВЕТ,
управление "СТАРИНЕН ПЛОВДИВ"
и СРЕДНО МУЗИКАЛНО УЧИЛИЩЕ - ПЛОВДИВ

СЕМИНАР
за китаристи и преподаватели
водител: **ДЖОН ДЮАРТ** (Англия)
4 - 9 октомври 1992 год.

октомври 1992 г. Зала
18.00 часа Балабанова къща

ΚΟΝЦΕΡΤ

с участието на

СПИРОС А. ПАПИКИНОС - флейта
ТЕОДОРΟΣ ΚΙΤΣΟΣ - китара
СТЕΦΑΝΟΣ ФЛОЦИОС - китара
БОЯН БУКОВ - китара

At this concert took part Spiros A. Papikinos, Professor of chamber music Greek Conservatory of Athens and the guitarists Theodor Kitsos and Stefanos Mitsios

спонсор: СД "ДАСКАЛОВ и Сие"

ΠΡΟΓΡΑΜΑ

I

Д. СКАРАТИ - Соната A Dur K. 209 - L. 428
М. КАСТЕАУОВО-ТЕДЕСКО - Тарантела
Κ. ДЖОРДЖИΝΑΚΙΣ - Четири гръцки образа
Κ. ДОΜΕΝΙΚΟΝΙ - Колонбаба - I и IV част
изп. **ТЕΟΔΟΡΟΣ ΚΙΤΣΟΣ**

*

Г. САНТОРСОАА - Прелюд
Χ. ΤУΡΙΝΑ - Соната (три части)
изп. **СТЕΦΑΝΟΣ ФЛОЦИОС**

*

Д. КЕЛНЕР - Фантазия
Α. ΤΑΝСΜΑИ - Баркарола
- Danza romanza
изп. **БОЯН БУКОВ**

II

М.ДЖУАИАНИ - Голяма соната op. 85
- *Allegro maestoso*
- *Andante molto sostenuto*
- *Scherzo*
- *Finale. Allegretto espressivo*
ДЖ. ДЮАРТ - Сонатина op. 15
изп. **СПИРОС А. ПАПИКИНОС**
ТЕΟΔΟΡΟΣ ΚΙΤΣΟΣ

*

ФР. ΚΟΝΣΤΑΝ - Музыка за двама op. 57
- *Onde*
- *Cantilene*
- *Contrastes*
изп. **СПИРОС А. ПАПИКИНОС**
СТЕΦΑΝΟΣ ФЛОЦИОС

*

Α. ΜΟΛΙΝΑ - Една есен във Ваймар
изп. **СПИРОС А. ПАПИКИНОС**
ТЕΟΔΟΡΟΣ ΚΙΤΣΟΣ
СТЕΦΑΝΟΣ ФЛОЦИОС

13. Πρόγραμμα συναυλίας του Ντουέτου Ευάγγελου Ασημακόπουλου και Λίζας Ζώη, στο Σικάγο το 1993.

Evangelos & Liza

Duo Guitarists

Sunday, October 17, 1993
Old Town School of Music, Chicago

La Favorite F. Couperin
Calotins e Calotines (1668-1733)

Four Sonatas* D. Scarlatti
K. 284 (1685-1757)
K. 377
K. 466
K. 159

Fandango* P.A. Soler
(1729-1783)

Intermission

Greek Memories K. Georinakis
(Suite of five movements) (1950-1989)

Lis-Va D. Dragatakis
Moderato (b. 1919)
Adagio
Allegro vivace

Greek Suite, Op. 39 J. Duarte
Zagoressios (b. 1921)
Tsizigotikos
In the Valleys

14. Πρόγραμμα συναυλίας του Ντουέτου Ευάγγελου Ασημακόπουλου και Λίζας Ζώη, στο Denver Αμερικής το 1993.

<i>PROGRAM</i>	
La Villageoise*	J.P. Rameau
Les Cyclopes*	(1683-1764)
Four Sonatas*	D. Scarlatti
K. 284	(1685-1757)
K. 377	
K. 466	
K. 159	
Fandango*	P.A. Soler
	(1729-1783)
INTERMISSION	
Greek Suite, Op. 39**	J. Duarte
Zagoressios	(b. 1921)
Tsizigotikos	
In the Valleys	
Lis-Va**	D. Dragatakis
Moderato	(b. 1919)
Adagio	
Allegro vivace	
Greek Memories**	K. Georinakis
(Suite of five movements)	(1950-1989)

15. Πρόγραμμα συναυλίας του Ντουέτου Ευάγγελου Ασημακόπουλου και Λίζας Ζώη στη Νέα Υόρκη το 1993.

<i>Program</i>	
La Favorite *	F. Couperin
Calatins e Calatines *	(1668-1733)
Four Sonatas *	D. Scarlatti
K. 284	(1685-1757)
K. 377	
K. 466	
K. 159	
Fandango *	P. A. Soler
	(1729-1783)
<i>Intermission</i>	
Greek Memories **	K. Georinakis
(Suite of five movements)	(1950-1989)
Lis-Va **	D. Dragatakis
Moderato	(b. 1919)
Adagio	
Allegro Vivace	
Greek Suite, Op. 39**	Duarte
Zagoressios	(b. 1921)
Tsizigotikos	
In the Valleys	

16. Πρόγραμμα συναυλίας του Ντουέτου Ευάγγελου Ασημακόπουλου και Λίζας Ζώη, στο Detroit το 1993.

Program

La Villageoise* J.P. Rameau
Les Cyclopes* (1683-1764)

Four Sonatas* D. Scarlatti
K. 284 (1685-1757)
K. 377
K. 466
K. 159

Fandango* P.A. Soler
(1729-1783)

INTERMISSION

Greek Suite, Op. 39** J. Duarte
Zagoressios (b. 1921)
Tsizigotikos
In the Valleys

Lis-Va** D. Dragatakis
Moderato (b. 1919)
Adagio
Allegro vivace

Greek Memories** K. Georinakis
(Suite of five movements) (1950-1989)

17. Πρόγραμμα συναλίας του Ντουέτου Ευάγγελου Ασημακόπουλου και Λίζας Ζώη, στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών το 1993.

4 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1993

ΛΙΖΑ ΖΩΗ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
*Έργα για τσέμπало μεταγραμμένα για δύο
κιθάρες από τους Ζώη και Ασημακόπουλο*

FRANÇOIS COUPERIN (1668-1733)
Troisième Ordre: Chaconne a deux tems:
La Favorite (Η ευνοουμένη)
Rondeau

FRANÇOIS COUPERIN (1668-1733)
Dixneuvième Ordre: Les Calotins
et les Calotines ou la Pièce à tretous
(Οι άντρες και οι γυναίκες με τα λευκά
κολάρα! ή το κομμάτι για όλους)
Rondeau

DOMENICO SCARLATTI (1685-1757)
Σονάτα Κ. 284 • Σονάτα Κ. 377
Σονάτα Κ. 466 • Σονάτα Κ. 159

PADRE ANTONIO SOLER (1729-1783)
Fandango

Διάλειμμα

Έργα αφιερωμένα στο ντούο Ζώη-Ασημακόπουλου

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΤΖΩΡΤΖΙΝΑΚΗ (1950-1989)
Ελληνικές αναμνήσεις
Τράτα
Πυροφάνι
Τρύγος
Θερισμός
Πανηγύρι

ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΡΑΓΑΤΑΚΗ (1919-)
Lis-Va²
I. Moderato
II. Adagio
III. Allegro vivace

JOHN DUARTE (1920-)
Greek Suite (Ελληνική Σουίτα), έργο 39
Ζαγορήσιος
Τσιριγώτικος
In the valleys (Στις κοιλάδες)

18. Πρόγραμμα συναυλίας του Κώστα Γρηγορέα στην Αθήνα το 1993.

**2^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ - ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΘΑΡΑΣ**
ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΤΟΥ ΓΑΛΛΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ

ΑΘΗΝΑ 22 ΕΩΣ 25 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1993

Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών (Σίνα 31)
Auditorium

ΚΥΡΙΑΚΗ 25 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1993

- 9.30 ΟΜΙΛΙΑ** : "Η μουσική ως καλλιέργεια και επαγγελματικός προσανατολισμός" (θα ακολουθήσει συζήτηση) - ΣΟΥΛΗΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ (Καθηγητής Ανωτ. Θεωρητικών και Σύνθεσης- Γεν. Γραμ. ΣΚΩΑ).
- 10.30 ΔΙΑΛΕΞΗ** : "Η κιθάρα και τα κύρια ρεύματα στη μουσική του 20ου αιώνα" (θα ακολουθήσει συζήτηση). VOJSLAV IVANOVIC (Συνθέτης- Κιθαριστής)
- 12.00 Διάλειμμα**
- 12.30 ΔΙΑΛΕΞΗ** : "Η κιθάρα στον 20ο αιώνα"
Από το Μουσικολόγο ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ
(θα ακολουθήσει συζήτηση).
- 14.00 Μεσημεριανή διακοπή.**
- 16.00 ΑΝΟΙΚΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ** : "Οι προοπτικές της κιθάρας στο άμεσο μέλλον". Ανακοινώσεις- Προτάσεις- Συμπεράσματα του Συνεδρίου.
- 18.30**
- 19.00 ΕΡΓΑ ΓΙΑ ΚΙΘΑΡΑ ΤΟΥ ΜΙΧ. ΤΡΑΥΛΟΥ & ΣΠ. ΜΑΖΗ**
Ερμηνεύει ο ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΣΗΣ
- 19.30 ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΝΘΕΤΗ ΚΥΡΙΑΚΟ ΤΖΩΡΤΖΙΝΑΚΗ**
Για τη ζωή και το έργο του θα μιλήσει ο Κ. ΓΡΗΓΟΡΕΑΣ.
Έργα του θα ερμηνεύσουν : Κ. ΓΡΗΓΟΡΕΑΣ, Α. ΜΠΟΤΣΗΣ, και Γ. ΚΟΥΣΗΣ.
- 21.00 ΡΕΣΙΤΑΛ ΙΑΚΩΒΟΥ ΚΟΛΑΝΙΑΝ** (Έργα των L.Brouwer, J. Rodrigo, N. d'Angelo, B. Julia.)

19. Πρόγραμμα συναυλίας του Ντουέτου Ευάγγελου Ασημακόπουλου και Λίζας Ζώη στον Κινηματογράφο Αχαρνών το 2000.

JOHN DUARTE	3 Greek Dances
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΤΖΩΡΤΖΙΝΑΚΗΣ	Θερσιμός, Πανηγύρι
JOAKIN RODRIGO	Tonadillia: Allegro Tempo di minuetto Allegro Molto
NIKITA KOSHKIN	Tennis Vals, Ragtime
ΘΟΔΩΡΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ	5 Μινιατούρες
JORGE MOREL	2 Danzas Brasileiras
ENRIQUE GRANADOS	Oriental
M. de FALLA	Danse rituelle du feu

20. Πρόγραμμα συναυλίας του Ντουέτου Ευάγγελου Ασημακόπουλου και Λίζας Ζώη, στην Αγγλία 2000.

Evangelos & Liza	
Wednesday, November 8 th . 2000	
*J. Dowland (1563-1626)	Alman
*D. Scarlatti (1685-1757)	Sonata K. 466
*P.A.Soler (1729-1783)	Fandango
*E. Granados (1867-1916)	Oriental
*M. de Falla (1876-1946)	Danse rituelle du feu
Interval	
J. Duarte (b. 1919)	Greek Suite (3 dances)
K. Georginakis (1950-1989)	Greek Memories (2 dances)
N. Koshkin (b.1956)	Cambridge Suite (Lullaby, Tennis Waltz, Ragtime)
J. Morel (b. 1931)	Danza Brazilera

21. Πρόγραμμα συναυλίας του Ντουέτου Ευάγγελου Ασημακόπουλου και Λίζας Ζώη στην Αγγλία το 2000.

ROYAL ACADEMY OF MUSIC

GUITAR DUO RECITAL

given by

EVANGELOS & LIZA

Thursday 9th November 2000
7.30 p.m. in the Concert Room

DOWLAND (1563-1626)	Alman
SCARLATTI (1685-1757)	Sonata K.466
SOLER (1729-1783)	Fandango
GRANADOS (1867-1916)	Oriental op.37 no.2
FALLA (1876-1946)	Ritual Fire Dance (from 'El Amor Brujo')

INTERVAL (20 minutes)

JOHN DUARTE (b.1919)	Greek Suite op.39 (3 dances)
KIRIAKOS GEORGINAKIS (1950-1989)	Greek Memories (2 dances)
NIKITA KOSHKIN (b.1956)	Cambridge Suite i) Lullaby ii) Tennis Waltz iii) Ragtime
JORGE MOREL (b.1931)	Danza Brazilera

22. Πρόγραμμα συναυλίας του Ντουέτου Ευάγγελου Ασημακόπουλου και Λίζας Ζώη στα Γιάννενα το 2000.

Πρόγραμμα • Program

J. DUARTE:

3 Greek dances

(Zagorisios • Tsirigotikos • In the Valleys)

K. ΤΖΩΠΤΖΙΝΑΚΗΣ

Θερσιμός • Πανηγύρι

J. RODRIGO

Tonadilla

N. KOSHKIN

Tennis Vals • Ragtime

J. MOREL

Danza Brasileira

E. GRANADOS

Oriental

M. de FALLA

Ο χορός της φωτιάς

23. Πρόγραμμα συναυλίας του Ντουέτου Ευάγγελου Ασημακόπουλου και Λίζας Ζώη στο Μεξικό το 2001.

EVANGELOS Y LIZA (GRECIA)
DÚO DE GUITARRAS

Creación y Dirección: Evangelos Asimakopoulos y Liza Zoi

PROGRAMA

J. Dowland *Alman*
(1563-1626)

A. Scarlatti *2 sonatas*
(1685-1757)

p.A. Soler *Fandango*
(1729-1783)

E. Granados *Oriental*
(1867-1916)

M. de Falla *Danse Rituelle du Feu*
(1876-1946)

Adaptaciones de Liza Zoi y Evangelos Asimakopoulos

INTERMEDIO

J. Duarte *Greek Suite (3 dances)*
(1919)

*K. Tsortzinakis *Fiesta de la Cosecha*
(1950-1989)

N. Koshkin *Cambridge Suite*
(1959) (Lullaby, Tennis Vals, Ragtime)

*J. Morel *Scherzando*
(1931)

24. Πρόγραμμα συναυλίας του Ντουέτου Ευάγγελου Ασημακόπουλου και Λίζας Ζώη στο Μεξικό το 2001.

EVANGELOS y LIZA
presentan
CONCIERTO DE OTOÑO

Alman	J. DOULAND (1563-1626)
Andante	A. VIVALDI (1685-1757)
Landango	P. A. SOLER (1729-1783)
2 Greek memories	K. ΓΙΟΡΓΙΝΑΚΗΣ (1950-1989)
Oriental	E. CRANAOOS (1867-1916)
Dance rituel del fuoco	M. DE FALLA (1876-1946)
Ragtime	N. KOSHKIN (b. 1956)
Samba Brasileira	J. MOREL (b. 1931)
Danza Cubana	ANONYMOUS

Embajada de Grecia
Martes 16 de octubre
19:00 horas

25. Πρόγραμμα συναυλίας του Κώστα Γρηγορέα στην Αθήνα το 2005.

**ΩΔΕΙΟ
ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΝΑΚΑΣ**

Κιθάρα σε ελληνικό τρόπο

ΡΕΣΙΤΑΛ ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΓΡΗΓΟΡΕΑ

**ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
25
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ
2005**

ΑΙΘΟΥΣΑ ΣΥΝΑΥΛΙΩΝ ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΝΑΚΑΣ
ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 41, ΑΘΗΝΑ

A' μέρος

<u>Κυριάκος Τζωρτζινάκης</u>	ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ Της Θάλασσας Του Κάμπου Του Βουνού Του Χωριού
<u>Μάνος Χατζιδάκις</u>	Σελίδες από το "ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΓΙΑ ΚΙΘΑΡΑ" Νυχτερινός Χορός Άστρο της Ανατολής <i>(Διασκευή Τάσος Καρακατσάνης)</i>
<u>Κυριάκος Τζωρτζινάκης</u>	Ο ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΡΟΛΟΓΙΩΝ ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΜΙΝΙΑΤΟΥΡΕΣ
<u>Κώστας Γρηγορέας</u>	ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΑ Adagio espressivo Allegro ritmico Largo amabile (Epilogue)

B' μέρος

<u>Κώστας Γρηγορέας</u>	Από τη "ΣΟΥΙΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΑΣΜΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ" Prelude Γούλη NOTTURNO AFFETTUOSO
<u>Κυριάκος Τζωρτζινάκης</u>	ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ
<u>Μάνος Χατζιδάκις</u>	Σελίδες από το "ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΓΙΑ ΚΙΘΑΡΑ" Η Παρθένα της Γειτονιάς μου Η Μπαλάντα του Ούρι Κεμάι Μπαλάντα των Αισθήσεων και των Παρασθήσεων <i>(Διασκευή Τάσος Καρακατσάνης)</i>
<u>Κώστας Γρηγορέας</u>	ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ Τραγούδι με Κρυμμένα Λόγια Παράδοξη Μπαλάντα Danza con Fuoco

26. Πρόγραμμα συναυλίας του Κώστα Γρηγορέα στην Αθήνα το 2005.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 25 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2005
ΩΡΑ 20:30
τιμή εισιτηρίου €15 - φοιτητικό €6

Στον ιδιαίτερο τρόπο του Κυριάκου Τζωρτζινάκη, στο μαγικό του Μάνου Χατζιδάκι, ή και στο δικό του τρόπο. Πάντα όμως, με το δικό του τρόπο.

Ο Κώστας Γρηγορέας ερμηνεύει μία επιλογή από τρία ηχογραφήματά του: “Ο Κώστας Γρηγορέας παίζει Κυριάκο Τζωρτζινάκη”, “Το Τετράδιο για Κιθάρα του Μάνου Χατζιδάκι” (σε διασκευές του Τάσου Καρακατσάνη) και από το πρόσφατο “Κιθάρα σε Ελληνικό Τρόπο”, με δικές του σόλο συνθέσεις που παρουσιάζονται “ζωντανά” για πρώτη φορά από τον ίδιο.

7. Πρόγραμμα συναυλίας του Κώστα Γρηγορέα στην Αθήνα το 2007.

12/3 ΔΕΥΤΕΡΕΣ ΣΤΟ ΦΟΥΑΓΙΕ

**Κιθάρα
σε Ελληνικό Τρόπο**
Έργα των Χατζιδάκι,
Τζωρτζινάκη και Γρηγορέα
Κώστας Γρηγορέας κιθάρα

Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης
Υπό την Εποπτεία του
Υπουργείου Πολιτισμού

8. Πρόγραμμα συναυλίας του Κώστα Γρηγορέα στην Αθήνα το 2009.

ΩΔΕΙΟ
ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΝΑΚΑΣ

Μουσικές για 230
+6 χορδές

Έφη Αγραφιώτη, πιάνο
Κώστας Γρηγορέας, κιθάρα

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 11 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2009
ΑΙΘΟΥΣΑ ΣΥΝΑΥΛΙΩΝ ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΝΑΚΑΣ

Μέρος Α'

Anton Diabelli (1781-1858)

Από τα 18 κομμάτια για κιθάρα και πιανοφόρτε:
αρ. 1-5-4-7-6

Anton Diabelli (1781-1858)

Sonatina opus 68, σε λα μείζονα
Andante sostenuto, Rondo

Wilhelm Neuland (1806 – 1889)

duo για κιθάρα και πιανοφόρτε
στο θέμα «Non riu mesta», σε ρε μείζονα.
Εισαγωγή, Θέμα allegretto,
Παραλλαγή I και II, finale scherzando

J.S. Bach (1685-1750)

Χρωματική φαντασία και φούγκα,
σε ρε ελάσσονα
(για πιάνο, επεξεργασία Ferruccio Busoni)

Μέρος Β'

Ευάγγελος Κοκκόρης (1951)

Canzona (2009) πάνω στο θέμα από μια ιταλική
καντσονέτα, γραμμένο ειδικά για την Έφη
Αγραφιώτη και τον Κώστα Γρηγορέα

Johann Kaspar Mertz (1806-1856)

Η έρημη καμπανούλα του δάσους

Johann Kaspar Mertz (1806-1856)

Ταξίδι μέσα στη λίμνη Traunsee

Κώστας Γρηγορέας (1957):

Καλοκαιρινά (για σόλο κιθάρα)
Adagio espressivo, Allegro ritmico – con brio,
Largo amabile

Κυριάκος Τζωρτζινάκης (1950-1989)

Μεσογειακό (για σόλο κιθάρα)

Κώστας Γρηγορέας (1957):

The End, (από το έργο Soundtracks)
(για πιάνο, γραμμένο ειδικά για την Έφη Αγραφιώτη)

Κώστας Γρηγορέας:

Η Νύχτα (αφιέρωμα στον Μάνο Χατζιδάκι)
(για κιθάρα και πιάνο, από το έργο
Soundtracks)

9. Πρόγραμμα συναυλίας του Γιώργου Τσοικιάν, στην Αθήνα το 2010.

3

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2010

Παρασκευή

ΩΡΑ 20.30 ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ 12 € - 8 € [ΦΟΙΤΗΤΙΚΟ]

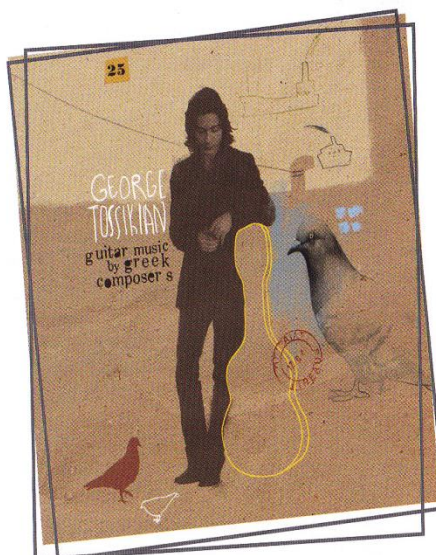
Ρεσιτάλ κιθάρας του Γιώργου Τσοικιάν

Ο κιθαριστής Γιώργος Τσοικιάν παρουσιάζει ένα πρόγραμμα βασισμένο στην πρώτη του δισκογραφική κατάθεση με τίτλο «Guitar Music by Greek Composers», η οποία εκδόθηκε πρόσφατα από την εταιρεία Motivo.

Πρόκειται για μια έκδοση με συνθέματα ελληνικής μουσικής για κλασική κιθάρα, τα περισσότερα από τα οποία παρουσιάζονται σε πρώτη δισκογράφιση.

Τα έργα που έχουν επιλεγεί προέρχονται από ένα ευρύ φάσμα της λόγιας ελληνικής μουσικής. Περιλαμβάνονται, κατά σειράν, συνθέσεις του Θάνου Μικρούτσικου, του Γιώργου Βαρσαμάκη, του Νίκου Κυπουργού, του Νότη Μαυρουδή, του Θόδωρου Αντωνίου, του Ιάκωβου Κολαϊνάν, της Βασιλικής Λεγάκη, του Κώστα Γρηγορέα, του Γιώργου Κουρουπού και του Κυριάκου Τζωρτζινάκη.

Το πρόγραμμα ακρόασης τεκμηριώνει, εκτός των άλλων, και το εύρωστο της σύγχρονης ελληνικής δημιουργίας έργων για κλασική κιθάρα.

10. Πρόγραμμα συναυλίας του Κώστα Γρηγορέα, του Χάρη Λαμπρακη και του Animacorda, στην Αθήνα το 2010.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 17 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2010

Η ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΗΣ Ε.Β.Υ.

Κυριακή 19 Δεκεμβρίου 2010 - ώρα 20.00 ακριβώς (λόγω απ'ευθείας μετάδοσης).

ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟ ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ

Λ. Μαραθώνος 43 Ανοιξη Αττικής

14569 tel.2108143258 fax.2108143262

ΚΩΣΤΑΣ ΓΡΗΓΟΡΕΑΣ (κλασική κιθάρα)

ΧΑΡΗΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ (νέυ)

ANIMACORDA guitar duo

11. Πρόγραμμα συναυλίας του Κώστα Γρηγορέα στην Αγγλία (αχρ.)

Guitarists at Kenwood
GLC presents Sunday morning promenade recitals in the Orangery at 11.30am
The Inceagh Bequest, Kenwood, Hampstead Lane, NW3.
Admission free

Keep GLC
Working for the Arts in London

4 March —
Paco Peña
11 March —
Paul Galbraith
18 March —
Costas Grigoreas
25 March —
Joanna Stephenson

There will also be a String Series of Sunday Evening Recitals at The Inceagh Bequest, Kenwood from 8 April to 3 June. Booking opens 12 March. For further details and ticket prices please telephone the GLC Booking Office on 01 653 1707.

How to get there:
105-200 from Golders Green or Archway
Stations, Green Line Coach 734
171 from Actonway Station
(Highgate Village
011 265 4165)

Costas Grigoreas guitar

Bach	Suite in E minor BWV 996
Britten	Nocturnal
Villa-Lobos	Choros No 1
Giorginakis	Four Greek Images

12. Πρόγραμμα συναυλίας του Κώστα Γρηγορέα και Σαβίνα Γιαννάτου στην Αθηνά (αχρ.).

ΤΡΙΤΗ 28 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΩΡΑ 9.00' Μ.Μ.

**ΡΕΣΙΤΑΛ
ΣΑΒΒΙΝΑΣ ΓΙΑΝΝΑΤΟΥ
και ΚΩΣΤΑ ΓΡΗΓΟΡΕΑ
ΜΕ ΜΟΥΣΙΚΗ ΓΙΑ ΦΩΝΗ ΚΑΙ ΚΙΘΑΡΑ ΚΑΙ ΣΟΛΟ ΚΙΘΑΡΑ**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Α' ΜΕΡΟΣ

- α. Τραγούδια μεσαιωνικά, παλαιά Ισπανικά και της εποχής του Αγγλικού μπαρόκ.
β. Μουσική για σόλο κιθάρα από το «Τετράδιο για κιθάρα» του Μάνου Χατζηδάκι (σε διασκευή Τάσου Καρακατσάνη).

Β' ΜΕΡΟΣ

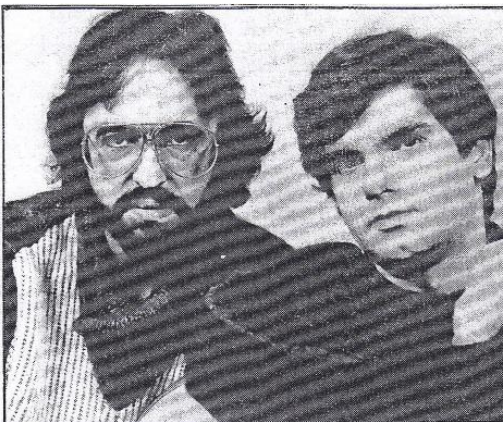
- α. Μουσική για σόλο κιθάρα των Κ. Τζωρτζινάκη και Η. Villa Lobos.
β. Τραγούδια των: Λ. Πλάτωνος, Σαβ. Γιαννάτου, Δ. Μαραγκόπουλου και Μ. Χατζηδάκι.

1. Άρθρο της εφημερίδας *Ελευθεροτυπία* (3/4/1985).

● **ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΤΖΩΡ-ΤΖΙΝΑΚΗΣ/ΚΩΣΤΑΣ ΓΡΗΓΟΡΕΑΣ (κιθάρα) (Motivo)**

Ο Κυριάκος Τζωρτζινάκης, διαβάζουμε στο οπισθόφυλλο του δίσκου, «γνώρισε την κιθάρα παίζοντας ροκ, μπλουζ και αργότερα τζαζ. Στα 17 του ήρθε σε επαφή με την κλασική κιθάρα, όταν γράφτηκε στο Εθνικό Ωδείο στην τάξη του Δημήτρη Φάμπα. Υστερα από δύο χρόνια άρχισε να συνθέτει τα πρώτα κομμάτια του».

Διαδρομή, μέχρι στιγμής, καθόλου ασυνήθιστη για

Ένας εραστής της κιθάρας

τους νεώτερος από τους μουσικούς μας. Ασυνήθιστη ωστόσο, είναι η συνέχεια: ο 35χρονος σήμερα, συνθέτης, σπουδάζει και αρχιτεκτονική στην Ιταλία, αρίστευει στην κιθάρα, και εμφανίζεται πλέον, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, παίζοντας κλασική και τζαζ μουσική. Με τον καιρό, βλέπει τα έργα του να τιμώνται και να εκτιμώνται, να παίζονται εδώ και έξω από αναγνωρισμένους Έλληνες και ξένους σολιστ. Εκδίδονται σε παρτιτούρες και ένα από αυτά, το «Νυχτερινό Νο 3η, που περιέχεται στον δίσκο, ορίζεται σαν υποχρεωτικό στον δεύτερο κύκλο του Πρώτου Διεθνούς Διαγωνισμού Κιθάρας «Μαρία Κάλλας».

Η διαδρομή του Κ. Τζωρτζινάκη, τίνει πλέον προς τα όρια του μοναδικού, αν σκεφθεί κανείς ότι δεν πρόκειται για ερμηνευτή - οι πόρτες τότε θάταν πιο ανοιχτές - αλλά για ένα νέο συνθέτη, και αν σκεφθεί επίσης το ιδιαίτερο ύφος του έργου του.

Ποιο, όμως, είναι το έργο του;

Μικρή ιδέα, αφού, όπως μαθαίνουμε, συνθέτει ακατάπαυστα, και όλο και καλύτερα, μπορεί κανείς να έχει με αυτόν, τον πρώτο του δίσκο. Ήδη, με την πρώτη ακρόαση, διαπιστώνει κανείς εύκολα πως ο συνθέτης είναι ένας από κείνους τους λίγους - στη χώρα μας τουλάχιστον - που τόσο οι μουσικές τους εμπειρίες, όσο και η προσωπική τους ωριμότητα, οδηγούν όχι σε έναν από

τους δρόμους, αλλά στα και-ρια σταυροδρόμια των παραδοσιακών και των συγχρόνων ειδών και στυλ, που ενέχουμε και που μας περιβάλλουν.

Οι συνθέσεις του για κιθάρα, μπορεί κάποτε να κλίνουν σε ένα ή δύο από αυτά, π.χ. το «Γραχουδώντας σε άλλο τόνο» (ή «Singing in another tune») να αναγνωρίζεται περισσότερο σαν κομμάτι της τζαζ, αλλά συνήθως προτιμούν πολλά να περιέχουν, κι όχι πάντοτε αναγνωρίσιμα.

Εκεί άλλωστε, θα δει κανείς, πως οι συνθέσεις αυτές δεν αποτελούν συρραφές, δεν είναι δηλαδή έργα μεταπρατικά, αλλά αποτελούν προϊόντα πολύχρονης και αισθηματικής αφομοίωσης των επιρροών τους, που εκδηλώνονται πλέον το ίδιο αισθηματικές, αλλά συγχρόνως καλά εκλεγμένες από την ικανή, τη γεμάτη σιγουριά προσωπικότητα του συνθέτη.

Σ' αυτήν οφείλει ο ακροατής μια σειρά από πολύ καλές στιγμές, που αναδύονται από αυτόν τον δίσκο, στιγμές γεμάτες λεπτή ένταση, γεμάτες ζωρότητα που μοιράζεται με χάρη, στιγμές εμπνευσμένες και καλοδοουλέμενες τόσο, που κυλούν με άνεση και φυσικότητα, χωρίς να παύουν να ναι απρόοπτες στα γοητευτικά παιχνίδια τους.

Οι συνθέσεις του Κ. Τζωρτζινάκη είναι μερικές φορές τόσο άμεσες και εύληπτες, που νομίζει κανείς πως μόνο η φωνή τους λείπει για να γίνουν τραγούδια.

Αλλά και κείνες που η γραμματική τους ποικιλία τις καθιστά λιγότερο άμεσες, δεν μπορούν παρά να παρασύρουν τον ακροατή στα δικά τους τα νερά, όπου θα βρει με τη σειρά του, κάτι από τον εαυτό του, κάτι από αυτά που κι εκείνος έχει ακούσει κι αγαπήσει, όπως όμως ο συνθέτης το αντιλαμβάνεται και εκ νέου το μελοποιεί.

Ένα σημαντικό ποσοστό, στο πολύ καλό αποτέλεσμα, θα πρέπει να αναγνωρίσουμε στον ερμηνευτή των συνθέσεων, τον καθαριστή Κώστα Γρηγορέα. Σπουδαγμένος στην Ελλάδα και το εξωτερικό, γνωστός μας και από άλλες ερμηνείες του στη δισκογραφία, παίζει με τόση δεξιοτεχνία, και κυρίως, ευαισθησία, σαν τα έργα να ήταν δικά του.

Ο δίσκος κυκλοφόρησε από την ανεξάρτητη εταιρεία του Μ. Μωραΐτη «Μοτίβο», που εξακολουθεί έτσι, την αυδιοτελή προσφορά της στην καταγραφή και την προώθηση των έργων των Ελλήνων συνθετών.

Έργων σαν του Κ. Τζωρτζινάκη, που παρότι «βιώνουν μουσικές μας ανάγκες» - όπως περιγράφει ο Γ. Μονεμβασιτής στο οπισθόφυλλο, τη δίψα μας για νέα, αληθινή μουσική - σπάνια βρίσκουν την αποδοχή από τις μεγάλες εταιρείες. Γνωρίζουμε πως ο 35χρονος συνθέτης έχει πολλά ακόμη έργα, νεότερα και όπως μας βεβαιώνουν, πιο ώριμα από αυτά. Να περιμένουμε λοιπόν μια πρωτοβουλία εκ μέρους και των μεγάλων εταιρειών, ή θα ελπίσουμε πολλά;

2. Άρθρο της εφημερίδας *Ελευθεροτυπία* (19/12/1985).

Ενας μαέστρος εντυπωσιακός και μια γοητευτική κριστική συνύπαρξη

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ Πέμπτη 19 Δεκεμβρίου 1985

Ευάγγελος Ασπμακόπουλος-Λίζα Ζώη (ΠΙΑΝΟ) και ο συνθέτης Κυριάκος Τζωρτζινάκης (ΑΡΙΣΤΕΡΑ)

Ο ΨΗΛΟΓΙΓΝΟΣ και ιδιαίτερα εκφραστικός στις κινήσεις του, **Ιταλός μαέστρος Αντζέλο Καβαλλάρο**, ήταν το πλέον εντυπωσιακό στοιχείο στην τελευταία συναυλία της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών. Με κινήσεις σίγουρες, ελεγχόμενες αλλά συνεχείς, επέβαλε μια προσωπική ρυθμολογική αντίληψη στα έργα του προγράμματος, αναίρwanτας ισόκυμνες παραδοσιακές αποψεις περί ερμηνείας.

Άλλο ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της συναυλίας ήταν η ομοιογένεια του προγράμματος. Παίχθηκαν τρία έργα που ανήκουν στη γαλλική μουσική σχολή του τέλους του 19ου αιώνα. Μια τέτοιου είδους προσπάθεια ομοιογένειας, δεν νομιμοποιεί βέβαια την ελληνική ελληνικού έργου, γεγονός ασυνήθιστο για τις τακτικές συναυλίες της Κ.Ο.Α. Ας έχουμε τουλάχιστον ερμηνείες που πλησιάζουν το επίπεδο, όταν το πρόγραμμα παρουσιάζει τέτοιες, για μας, αδυναμίες.

Το τρίπτυχο των γαλλικών έργων άρχισε με την «Μπουρρέ Φαντάσε» του Ειμμανουέλ Σαμπρι, σε πρώτη εκτέλεση από την Κ.Ο.Α. Χαριτωμένο και ακουστικά ευχάριστο έργο δεν κατορθώσε να ενθουσιάσει τους μουσικούς της ορχήστρας, παρά τις επίμονες προσπάθειες του μαέστρου. Χωρίς να είναι κακή, η ερμηνεία του φάνηκε υποτονική. Ο Σαμπρις Τζωρτζίνης ήταν

σολιστ στο «Κοντσέρτο για βιολοντσέλο και ορχήστρα», έργο 33 του Καμίλ Σαιν-Σανς. Τα ίχνη λαϊκών μουσικών στοιχείων που υπάρχουν στο έργο εξαφανίστηκαν κάτω από την έκφραση μιας σοβαρής και όχι σοβαροφανούς ερμηνείας. Αυτή όμως η σοβαρότητα πολλών κομμάτι παρα ζωντανία φανέρωνε, μια και το έργο χαρακτηρίζεται από «χορευτικούς» ρυθμούς και «τρογουδιόστές» μελωδίες. Ο μαέστρος υποσώρησε την ένταση του ήχου της ορχήστρας αλλά δεν πέτυχε πάντοτε τον συντονισμό της με το σολιστικό όργανο.

Τελευταίο και πλέον ενδιαφέρον έργο η μοναδική συμφωνία του Σεζάρ Φρανκ. Οι εκφραστικές κινήσεις του μαέστρου δόσαν δημογραφική πνοή στην ορχήστρα, παρά τον γοργό ρυθμό, ελάχιστες στιγμές δεν ανταποκρίθηκε σαστά στις εντολές του. Μια όχι συνήθισμένη ευγένεια φωνής και λεπτοφυγκότητα ήχου ακατέστηκαν χωρίς ιδιαίτερες δυσκολίες. Ακολουθώντας δικούς του κανόνες έκφρασης, ο μαέστρος αποκάλυψε τα στοιχεία εκείνα που διακρίνουν το παραγνωρισμένο αριστοέργημα του Φρανκ. Η υποδηλωτική αυτή ερμηνεία μπορεί να θεωρηθεί ως επίτευμα αποκλειστικά και μόνο, του Αντζέλο Καβαλλάρο.

ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟ ήταν το κριτικό κλίμα που επικράτησε την επόμενη μέρα στο «Παλλάς», κατά το οποίο του έδωσε το ντούο Α-

σπμακόπουλος-Ζώη με έργα για δύο κιθάρες. Διαπιστώσαμε για μια ακόμα φορά τη δυσκολία αλλά και τη γοητεία της κιθαριστικής συνύπαρξης, που απαιτεί μαζί με όλες τις υπόλοιπες ικανότητες, αλληλοσεβασμό και αυστηρή έως στρατιωτική πειθαρχία. Η ολοκληρωμένη μουσική προσωπικότητα της Λίζας Ζώη και του Ευάγγελου Ασπμακόπουλου, καθώς και η συνεδητή προσπάθειά τους να προσφέρουν δημογραφικές ερμηνείες καθέρισαν το μουσικό σχήμα τους σαν ένα από τα σημαντικότερα κιθαριστικά ντούο της εποχής μας.

Το πρόγραμμα των έργων που παρουσιάσαν ήταν σαστά δομημένο σε δύο μέρη με ανεξάρτητο χαρακτήρα. Στο πρώτο μέρος ερμήνευσαν μεταγραφές έργων κυρίως προκλασικής μουσικής, ενώ στο δεύτερο πρωτότυπες συνθέσεις για δύο κιθάρες.

Η «Σερενάτα σε ρε» του Αυστριακού Αντόνιο Ντιαμπέλι, που ήταν το εναρκτήριο έργο, ανέφερε την αδυναμία της αιδουσας του «Παλλάς» να φιλοξενήσει χωρίς προβλήματα, τον χαμηλόφωνο ήχο της κιθάρας. Για να επιβληθούν στην παγωμένη ατμόσφαιρα της μεγάλης αιδουσας, οι δύο καλλιτέχνες κατέφυγαν σε ήχους σκληρούς, που απομάκρυναν το υφός της ερμηνείας από το ρομαντικό πνεύμα του Ντιαμπέλι.

Η ηχητική ισορροπία, η ομοιογένεια και η αισθητική συνέπεια αποκαταστάθηκαν στην ερμηνεία του επόμενου έργου «Γάλλική Σούτα αρ. 3» του Γ.Σ. Μπαχ. Οι δύο μουσικοί τίμησαν διπλά το έργο του μεγαλοφώνου Γερμανού συνθέτη. Πρώτα με τη μεταγραφή τους που έγινε με συνέπεια, καλλιπεία και σεβασμό, και μετά με την ερμηνεία τους, που σάνερωσε, με ένα πλούτο δόκιμων ηχοχρωμάτων, μια γνήσια και ελακρή προσπάθεια προσέγγισης της μουσικότητας του Μπαχ. Μια προσπάθεια που έκανε συχνά το ήχο της κιθάρας να μοιάζει με εκείνον του λαούτου.

Προκλασικός και ο Χαίντελ (Σακόν σε σο) έτυχε μιας ανύποπτης ερμηνείας, απαλλαγμένης από ρομαντικές φιοριτούρες και αντιλευτογραφικές εκπαλάσεις.

Το ενδιαφέρον του δεύτερου μέρους συγκεντρώθηκε στο έργο «Ελληνικές Αναμνήσεις» του τριανταπεντάχρονου συνθέτη Κυριάκου Τζωρτζινάκη, που παίχτηκε σε πρώτη παγκόσμια εκτέλεση. Πενταμέρες το έργο, γνήσια ελληνικό, εντυπωσιάζει με τη λιτότητα του χαρακτήρα του και την ευρηματικότητά του, που οδηγεί ήχους ακαθόριστα γνωστούς σε άγνωστα μουσικά μονοπάτια. Τον θαλασινό χορό της «τράτας» διαδέχεται η γεμάτη λυρισμό γαλήνη και υπομονή που διαδέχεται «το πορροάν» για να ακολουθήσει ο άκρατος διονυσιασμός του «τρώγου», η αναπνοή της ιδρωμένης γης και του σώματος στον «θερισμό» και τέλος η γιορτινή ατμόσφαιρα του «πανηγυριού», φορτισμένη από τη χαρά της ζωής. Οι ερμηνευτές δεν πρόδωσαν σε κανένα σημείο τον προγραμματικό χαρακτήρα του θεωμάσιου έργου του Τζωρτζινάκη, που ανανέωσε την εμπιστοσύνη μας στη ντόπια ελληνική παραγωγή.

Οι συνθέσεις των Ισπανών Γιοακίν Ροβρίκο (Γουαλιάν-αλέγκρο-αντάντε-αλέγκρο-βιβάτος) και Ερνέστο Χάλφτερ (Ντάνζα ντε λα παστόρα) ερμήνευθηκαν με ενθουσιασμό και αλκιμεία. Έτσι ώστε το ηχητικό αποτέλεσμα να πλησιάζει αρκετά την πηγή εμπνεύσεως τους, την λαϊκή ισορροπική μουσική.

Ομορφή η εκτός προγράμματος επιλογή των δύο κιθαριστών. Ο Γαλιργάκος Χορός από την «Ελληνική Σούτα» του Άγγλου Τζον Ντουρτέ αποδόθηκε με σπουρά και ευαισθησία, που οδήγησαν τα βήματα της μνήμης σε πατρικά έδαφη και εναυδέγεραν τον ασβίνισμό μας.

Γιώργος Β. Νονεβάρτης

μετά μουσικής

Γράφει ο ΦΩΤΗΣ Χ. ΑΠΕΡΓΗΣ

23

Κιθάρα για δύο

● **ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΤΖΩΡΤΖΙΝΑΚΗ: «Έργα για δύο κιθάρες» (Μάρω Ραζή - Γιάννης Γιακουμάκης) (ΜΟΤΙΒΟ).**

Οι ασχολούμενοι με την κιθάρα, και δη την «κλασική», γνωρίζουν τον Κυριάκο Τζωρτζινάκη, ως ένα νέο συνθέτη, αναγνωρισμένο τόσο, ώστε έργα του να παίζονται, ήδη, στην Ελλάδα και το εξωτερικό, από καθιερωμένους σολίστ. (Ένα μάλιστα, έχει περιληφθεί ως υποχρεωτικό στον Πρώτο Διεθνή Διαγωνισμό Κιθάρας «Μαρία Κάλλας»). Τον γνωρίζουν επίσης, από τον πρώτο δίσκο του, που κυκλοφόρησε πέρυσι, περίπου τέτοιο καιρό, με ερμηνευτή τον Κώστα Γρηγορέα. Ίσως και από αυτόν, τον δεύτερο, που κυκλοφόρησε πρόσφατα, από την ίδια μικρή εταιρεία, (που υπάρχει, κυρίως, χάρη στην επιμονή ενός ανθρώπου, του ιδρυτή της, Νίκου Μωραΐτη).

Αυτά, όμως, τα γνωρίζουν οι ασχολούμενοι με την κιθάρα. Όχι και οι άλλοι μουσικόφιλοι. Γιατί, ούτε ο τελευταίος, ούτε ο Κ. Τζωρτζινάκης, ούτε και άλλοι ελπιδοφόροι νέοι δημιουργοί έχουν τον τρόπο, ο μόνος να προωθήσει τις παραγωγές του εκεί που θα το άξιζαν, οι δε να διαδώσουν το έργο τους, έτσι ώστε, επιτέλους, να γίνει ευρύτερα γνωστό, και να κριθεί, πριν αναγνωριθεί ή απορριφθεί.

Λιγότερο στο εξωτερικό, πολύ περισσότερο στην Ελλάδα, οι νέοι δημιουργοί αυτού του χώρου, γνωρίζουν εκ των προτέρων τη μοίρα τους: Θάνατος ή απόρριψη, χωρίς να προηγηθεί η κρίση, ούτε καν η γνώση. Είναι γιατί η παιδεία μας είναι μικρή και η βιασύνη μας μεγάλη; Είναι γιατί η κρατική πολιτική είναι λειψή, ενώ το μάρκετινγκ του ευτελούς περισεύει; Μπορεί να είναι και όλα μαζί.

Αυτό που μπορούμε να κάνουμε εμείς από δω, είναι - α-

KYRIAKOS TZORTZINAKIS

MARO RAZI ET YIANNIS GIAKOUMAKIS

φήνοντάς την κρίση σε σας, να σημειώσουμε ότι ο Κ. Τζωρτζινάκης διαθέτει την καταγωγή και την ηλικία που του επιτρέπουν να περιέχει πολλά από τα μουσικά είδη που συνιστούν τις παραδοσιακές και τις σύγχρονες επιρροές μας. Περιέχει, έτσι, την ελληνική παραδοσιακή μουσική, τους λαϊκούς δρόμους, το αμερικάνικο μπλουζ και την τζαζ, την δυτικοευρωπαϊκή κλασική παιδεία, τα διδάγματα των λίγο παλαιότερων και των συγχρόνων του εντέχνων, συμπαιρωμένων και μη. Διαθέτει, επίσης, μία προσωπικότητα, που του επιβάλλει να προχωρεί στην αφομοίωση των επιρροών του, και, κάθε φορά, στη νέα δημιουργία.

Αυτό κάνει και στον καινούργιο του δίσκο, που, όπως λέει και ο ίδιος, περιέχει «διαλόγους για δύο κιθάρες»: Το «Ηλιοτρόπιο», το «Τραγούδι χωρίς λόγια» και την «Μπαλάντα για δύο», ερμήνευσαν για πρώτη φορά ο Βαγγέλης Ασημακόπουλος και η Αίσα Ζώη. Οι «Ιριδιοί» σημειώνει ο Κ. Τζωρτζινάκης, γράφτηκαν «σαν ένα προσωπικό

ταινιόγραμμα εντυπώσεων και υποστάσεων».

Ενώ οι «Ελληνικές αναμνήσεις» είναι μια σειρά εικόνων από ακούσματα και ρίζες που μπορεί συνειδητά να αρνιόμαστε, όμως, πολλές φορές χωρίς να το καταλαβαίνουμε, ξεπηδούν ολοζώντανες και μας χαρακτηρίζουν».

Τέλος το «Μάγιο» γράφτηκε για να «σκιαγραφηθεί ο χαρακτήρας και η συμπεριφορά» των δύο κιθαριστών που ερμήνευσαν τα κομμάτια: της Μάρως Ραζή και του Γιάννη Γιακουμάκη. Η πρώτη, σπουδαγμένη στην Ελλάδα και τη Γαλλία, έχει δώσει συναυλίες σε ελληνικές πόλεις και στο Παρίσι. Παράλληλα, διδάσκει στο Εθνικό Ωδείο. Ο δεύτερος, σπουδαγμένος στην Αθήνα, έχει επίσης εμφανισθεί σε συναυλίες και ρεσιτάλ.

Ας ελπίσουμε, πως τόσο σ' αυτόν, όσο και σε κάποιους άλλους, λιγοστούς δίσκους της ίδιας αυταπάρνησης - γιατί περί αυτής πρόκειται εν τέλει - θα δοθούν επιτέλους κάποιες ευκαιρίες.

Και, κυρίως, ας ελπίσουμε, πως δεν ελπίζουμε ματαιώς...

4. Άρθρο της εφημερίδας *Αυγή* (30/3/1986).

Πανό Δυο απόψεις για κλασική κιθάρα

Της Δέσποινας Σαββοπούλου

Από την ΜΟΤΙΒΟ, την πιο δραστήρια δισκογραφική εταιρία στο χώρο της σοβαρής ελληνικής μουσικής, κυκλοφόρησε τον τελευταίο καιρό, ένα σόλο - κιθαριστικό έργο, που για άλλη μια φορά αποτύπωσε προσεγμένα στο βινύλιο τις νεότερες τάσεις στη σύγχρονη μουσική έκφραση. Πρόκειται για το: «Έργα για δύο κιθάρες» του Κυριάκου Τζωρτζινάκη.

Ένας από τους σημαντικότερους σύγχρονες Νεοέλληνες δημιουργούς στο χώρο των έργων για κιθάρα, ο Κυριάκος Τζωρτζινάκης παρουσιάζοντας τα «Έργα για δύο κιθάρες» με τη Μάρω Ραζή και τον Γιάννη Γιακουμάκη, έδωσε ένα ολοκληρωμένο μελωδικό έργο, που αποπνέει λυρισμό και εσωτερική ευαισθησία. Χρησιμοποιώντας ένα άγιο τροπό γραφής και ξεπερνώντας τις επιρροές και τις επιδράσεις που έχει δεχτεί και που γίνονται φανερές σε αρκετά σημεία του έργου του, διέγραψε με ένα προσωπικό ύφος τις συνθέσεις του και διατύπωσε τη δική του αισθητική αντίληψη.

Οι δύο κιθαριστές από την άλλη μεριά, επεμβαίνουν δημιουργικά στο έργο, χαρίζοντας λειτουργικές και διακριτικές ερμηνείες και σκιαγραφούν με καλλιτεχνική σοβαρότητα το πνεύμα του συνθέτη.

Ο δίσκος ξεκινάει με τις «Ελληνικές αναμνήσεις» που τις απαρτίζουν τα μέρη: Τράτα, πυροφάνι, τρύγος, θερισμός και πανηγύρι. Η ακρόασή τους αναδύει στο μυαλό μας εικόνες, παραστάσεις και ακούσματα από την παραδοσιακή ελληνική ζωή. Ο κιθαριστικός λυρισμός μας οδηγεί σε μια εσωτερική ενάτηνση και σε μια ζέγνοιαστη αναπόληση. Οι «Ιριδισμοί» είναι ένα κομμάτι που γράφτηκε σαν ένα προσωπικό παιχνίδισμα εντυπώσεων και αποφάσεων του συνθέτη. Το «Ηλιοτρόπιο» πρωτοπαχτήθηκε από το γνωστό ντουέτο Β. Ασημακόπουλου - Α. Ζώη. Η «Μπαλάντα για δύο» είναι αφιερωμένη από τον συνθέτη στο ίδιο ντουέτο. Το «Τραγούδι για δύο» αποτέλεσε το μόνιμο θέμα για ένα πειραματικό θέατρο της Φλωρεντίας, ενώ η «Μάγισσα» γράφτηκε για τους φίλους και συνεργάτες του συνθέτη Μάρω Ραζή και Γιάννη Γιακουμάκη. Ο Κ. Τζωρτζινάκης ήθελε να σκιαγραφήσει μ' αυτό το κομμάτι το χαρακτήρα και τη συμπεριφορά και όπως λέει: «Τα δυνατά μέρη υποδηλώνουν το νεανικό ενθουσιασμό τους ενώ τα αργά την αγιότητα και την τρυφεράδα τους».

Θα τελειώσουμε την αναφορά μας σ' αυτό το γόνιμο διάλογο των δύο κιθάρων, μεταφέροντας τα λόγια που χρησιμοποιεί ο Κ. Τζωρτζινάκης για να χαρακτηρίσει τη δουλειά του και αναγράφονται στο οπισθόφυλλο του δίσκου: «Όσο πιο έντονη είναι η μοναξιά και η εσωτερική εξορία μας και όσο πιο συνειδητή η ασκήμια του κόσμου γύρω μας, τόσο πιο επιτακτική γίνεται η ανάγκη για κάτι όμορφο που θα διατηρήσει την ισορροπία της καρδιάς και του μυαλού και ένας δίσκος με μουσική για δύο κιθάρες είναι μια μικρή ορχήστρα που την αγκαλιάζει εύκολα το αυτί και την τραγουδάει το στόμα. Είναι σαν διάλογος δύο πολύ γνώριμων ανθρώπων, που παρ' όλες τις διαφορές και τις μοναδικότητές τους, ταιριάζουν σαν δύο σταγόνες νερό».

5. Άρθρο της εφημερίδας *Μεσηβρινή* (6/2/1987).

→ **πρίονι
στη συναυλία
Τζωρτζινάκη**

Συναυλία έργων μουσικής δωματίου του κιθαρίστα και συνθέτη **Κυριάκου Τζωρτζινάκη** θα δοθεί στον «Παρνασσό» το ερχόμενο Σάββατο 7η Φεβρουαρίου στις 9 το βράδυ.

* Στη συναυλία θα πάρει μέρος και η **Έλλη Δέλιου** η μόνη γυναίκα στη χώρα μας που παίζει μουσικό πρίονι. Θα συνοδεύεται από πιάνο και δυο κιθάρες και θα ερμηνεύσει συνθέσεις του κ. Τζωρτζινάκη «Μελωδίες του ανέμου», έργα γραμμένα ειδικά για μουσικό πρίονι.

Στη συναυλία θα ερμηνεύσουν συνθέσεις του Τζωρτζινάκη οι

Η κ. Έλλη Δέλιου θα παίξει μουσικό πρίονι στον «Παρνασσό»
καλλιτέχνες: **Σουλτάνα Άλτη, Χρήστος Αργυρόπουλος, Γιάννης Γιακουμάκης, Δημήτρης Γούζιος, Εφλένα Γραμματικάκη, Μαριβίτα Γραμματικάκη, Σπύρος Καζιάνης, Ιάκωβος Κολανιάν, Νίνα Πατρικίδου και Μάρω Ραλή.**

6. Άρθρο της εφημερίδας *Οδηγητής* (20/11/1989).

Η ΑΚΡΟΑΣΗ ΚΑΙ Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΦΑΝΤΑΣΙΑ

Του Κυριάκου Τζωρτζινάκη

Τα είδη των ακροατών

... «Τα τελευταία φάτα σβήνουν. Τριζύματα, βήχας, ψιθύροι, καταλαγιάζουν... και... ξάφνου, μετατρέπονται σε χειροκροτήματα. Το ακροατήριο υποδέχεται τους μουσικούς. Η συναυλία αρχίζει».

Συνήθως εκείνο που απασχολεί την έρευνα είναι η ίδια η συναυλία: οι μουσικοί που παίζουν, ο συνθέτης που ερμηνεύεται κλπ. Σ' αυτό το άρθρο θα προσπαθήσω να αναλύσω τον δεύτερο παράγοντα για την πραγματοποίηση και την επιτυχία μιας μουσικής βραδιάς. Τον ακροατή. Ποιον όμως απ' όλους; Αυτών που πάει επειδή του χάρισαν το εισιτήριο, ή αυτών που πάει από κοινωνική υποχρέωση επειδή ο μουσικός που παίζει είναι φίλος του; Αυτών που νομίζει ότι στις συναυλίες και τα RECITAL θα 'χει την ευκαιρία να κάνει γνωριμίες ή αυτών που πάει σ' όλες ανεξαιρέτως τις συναυλίες νομίζοντας ότι έτσι μορφώνεται, ή τέλος τον ακροατή που ξέρει να διαλέγει, να παραμένει σοβαρός και ήρεμος, αλλά με όλη του την προσοχή στραμμένη στα νοήματα που του προσφέρονται; Σ' αυτό το άρθρο θα μιλήσω για τον τελευταίο. Τον εκπαιδευμένο, ώριμο ακροατή, που ξέρει να ακούει μουσική.

Ο ρόλος του ακροατή
Ακούω μουσική. Ένας όρος

τόσο διαδεδομένος. Μια διαδικασία γνωστή σ' όλους τους ανθρώπους, μουσικούς και μη. Πολλές φορές αναρωτιόμαστε, τι είναι αυτό που μας προκαλεί τόσο ένταση, τόσες συναισθηματικές μεταβολές.

Είναι άραγε τόσο απαραίτητο να ακούμε μουσική; Είναι τόσο σπουδαίος και βαρυσήμαντος ο ρόλος του ακροατή; Μπορεί η σωστή και δημιουργική ακρόαση να σταθεί στο ίδιο βάθος με τη σύνθεση και την εκτέλεση ενός μουσικού έργου;

Ο ακροατής που προβληματίζεται και δίνει απάντηση στα παραπάνω ερωτήματα, κατέχει έναν σπουδαίο ρόλο στη μουσική πραγμάτωση και συμβάλλει ενεργητικά στην προσπάθεια του συνθέτη και του εκτελεστή, αναγνωρίζοντας και καταξιώνοντας τη δουλιά τους.

Ο ρόλος του ακροατή είναι διπλός. Λειτουργεί αφ' ενός σαν δέκτης, φιλτράροντας τις μουσικές πληροφορίες και εικόνες που του παρέχονται και αφ' ετέρου σαν πομπός, μεταδίδοντας πίσω στο δημιουργό τα «φιλτραρισμένα» συμπεράσματά του, που δεν είναι άλλα απ' την κατανόηση και την υποστήριξη των απόψεων και των στόχων του συνθέτη. Ετσι η μεσολάβηση του ακροατή είναι απαραίτητη, για να κλείσει ο κύκλος συνθέτης - εκτελεστής - ακροατής - συνθέτης. Ένας κύκλος που διασφαλίζει τη σωστή μουσική εξέλιξη.

7. Άρθρο της εφημερίδας *Πρώτη* (24/10/1989).

Κυριάκος Τζωρτζινάκης.

Το τελευταίο ταξίδι του Κυριάκου Τζωρτζινάκη

ΚΗΔΕΥΤΗΚΕ χθες στο Β Νεκροταφείο ο συνθέτης και κιθαρίστας Κυριάκος Τζωρτζινάκης, που πέθανε το πρωί της Κυριακής από καρκίνο, σε ηλικία 39 χρόνων.

Πολιτάλαντος και δραστήριος, ο Κώστας Τζωρτζινάκης είχε συνθέσει πολλά έργα για κλασική κιθάρα που είχε σπουδάσει κοντά στον

Δημήτρη Φάμα, αλλά και έργα μουσικής τζάζ, ροκ, μπλουζ. Συχνά αυτοσχέδια με την κιθάρα του κάνοντας μουσικούς συνδυασμούς με διάφορα είδη. Τα έργα του αρχίζουν να ερμηνεύονται σε πολλές συναυλίες στην Ελλάδα και το

εξωτερικό, από πολύ νεαρά, και από σημαντικούς σολίστ, όπως ο Ευάγγελος Ασπυράκης, η Λίτσα Ζωή, ο Νότης Μπαρουδής, η Έλενα Παπαϊωάννου, ο Κώστας Γρηγορίου. Με τον τελευταίο, είχε ηχογραφήσει και δίσκο, όπου συμμετείχαν και άλλοι σολίστ.

Οι συνθέσεις του για κιθάρα ήταν αυτές που γνώριζαν κυρίως την παγκόσμια αναγνώριση. Μεταδόθηκαν επανειλημμένα από ραδιοφωνικούς σταθμούς της Αγγλίας, της Γαλλίας, της Βραζιλίας και από το ελληνικό ραδιόφωνο. Ο ίδιος εξάλλου, έκανε εκπομπές για κιθάρα, για το Β πρόγραμμα.

Εκτός όμως από κομμάτια για κιθάρα ο Κυριάκος Τζωρτζινάκης είχε συνθέσει έργα μουσικής διαματίου για βιολί κ κιθάρα.

Τα κομμάτια του για κιθάρα έχουν συμπεριληφθεί στο πρόγραμμα τε υπομνησίου Πολιτισμού για την σπουδή του οργάνου.

Ο Κυριάκος Τζωρτζινάκης, είχε αποφοιτήσει και από την αρχιτεκτονική σχολή της Φλωρεντίας. Η αρρώστια είχε χτυπήσει από νεαρά τον πολυτάλαντο συνθέτη, αλλά το γεγονός αυτό δεν στήθηκε ανασταλτικός παράγοντας στη δημιουργική του πορεία, μέχρι το τέλος.

8. Άρθρο της εφημερίδας *Ελευθεροτυπία* (31/5/1990)

Από τον ΦΩΤΗ ΑΠΕΡΓΗ

Η ξεχασμένη μουσική

«Μοναχό. Μια τέχνη τόσο αφηρημένη, μ' ένα περιεχόμενο τόσο προφητικό και ακαθόριστο, με τόσο λιγνισμό και ένταση, τόσο γλυκύτητα και δυναμισμό. Μια τέχνη με άπειρες εκφραστικές δυνατότητες και στιλιστικές παραλλαγές. Τόσα πρόσωπα, τόσες έννοιες, τόση αισθαντικότητα, όγκο και πλούτο.»

Πώς να τα χωρίσει όλα αυτά μια και μόνη σφραγίδα, πώς να τα παύσει να αποτελούν σε αριθμό ασταστούχρηστα δύο μόνο χέρια. Σίγουρα, δεν γίνεται. Γίνεται όμως να μπορεί κανείς να τα αναγνωρίζει, να τα σέβεται και να διδάσκει από αυτά, σε όποιο χώρο κι αν έχει αρμενισθεί.»

Όπου ο ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΤΖΩΡΤΖΙΝΑΚΗΣ έγραψε αυτή τη γενναία και ερωτική εξομολόγηση, ήθελε πιθανότατα πως η ζωή του «αγαλλιά» δεν θα μπορούσε να χωρέσει τη μουσική για πολλά ακόμα χρόνια. Κι είτε γι' αυτό, είτε από ιδιοσυγκρασία, είτε έπειτα και από δική του επιθυμία, ο Κώστας Τζωρτζινάκης τη μέρα του θανάτου του, ήθελε σ' ένα μικρό διάστημα, το έργο μιας ολόκληρης ζωής.

Έργο συνθετικό και ερμηνευτικό, που, όπως επισημαίνει το «Νέο Ε-ΠΙΧΩΡΟΣ», με την δύναμη, την ορμητικότητα, την ταχύτητα, την τραχυότητα και τον λιγνισμό που το διέφεραν ταυτόχρονα, εκπαιδούσε καταπίπτωμα και αντανάκλαση της προσωπικότητάς του.

Ειδικά, τι το θέλητε, μάλα να ένα έργο που δεν ταίριαζε ούτε και ταυριόζει με τις τρέφουσες προδιαγραφές της δοκιμαστικής βιομηχανίας, του Τύπου και της ορειστηρίωσης, της ίδιας της κοινωνικής ζωής μας.

Η συνεργασία

Όχι γιατί είναι αυτό που λέμε «κόσμος». Τοναντίον, μάλα. Εχθρικές προς κάθε είδους αναδυστομία και εφόσον εντυπωσιασμού, οι συνθέσεις του Τζωρτζινάκη μοιάζουν πολύ συχνά να μιλούν με τη φωνάκιση μιας δραστήριας πηλής. Όμως αυτό δεν σημαίνει πως είχε τη διάθεση να αναζητήσει τον σμαδί. Και τόσο γι' αυτό, όσο και για το ίδιο το γεγονός πως πρωτοτύπησε τη μουσική από το τραγούδι, το έργο του δεν είχε την απήχηση που θα τον ήθελε.

Μετά τον θάνατό του, η αξιοποίηση του αφήτερη ολοκληρώματα στους φί-

Ο Κυριάκος Τζωρτζινάκης, που πέθανε περσινό στα 39 του, έγραψε προ-λάβε να σ-φίσει ένα εξαιρετικό έργο

λους και συνεργάτες οματόχρους του. Δύο από αυτούς είναι και ο φιλοσοφός Σπύρος Α. Παπαϊωάννου και ο κλασικός-κιθαρίστας Νικόλαος Νικολαΐδης, το «Νέο Επύχωρος», που λέγεται πιο πριν. Γνωστήσαν μαζί του το '87, δύο χρόνια πριν από τον χθες του, μάλα στα 39 του. Η συνεργασία τους, λένε, «δεν περιορίστηκε στην εκτέλεση κάποιων έργων του, σε κάποιες συνθέσεις, αλλά εξελήχθη σε μια ουσιαστική μουσική σχέση, καθώς η συνθετική του πορεία, όσον αφορά τη μουσική για φλάουτο και κιθάρα, σφραγίστηκε με μια από τις βασικές επιδιώξεις του ναύτου μας, που είναι η δημιουργία ελληνικού ρεπερτορίου.»

Πρόγραμμα, με την εβδόμη της «Μπουσ», που πρόλαβε το '86, κι είναι μια έκφραση της ανάγκης και τους πόθους που είχε ο Τζωρτζινάκης για τη λατινοαμερικανική μουσική, τα υπόλοιπα έργα του βιάσαν που σπέρσαν πρόφρατα σ' αυτόν, «σημαδεύσαν μια περίοδο της δημιουργίας του συνθέτη, που χαρακτηρίζεται από συνθέσεις αποκλειστικά για φλάουτο και κιθάρα.»

Τα έργα

Έχουμε λοιπόν εδώ τον «Γαγοθ», που «συνελαίμεν με την πηγή του κινηρού και τον μαγιστή, σε μια θανάσιμη πάλη από την οποία νική-

Ο Σ. Παπαϊωάννου και ο Α. Νικολαΐδης, η ομάδα «Νέο Επύχωρος»

αίσθητο νοσταλγίας και πόθου, πίκρας και αντανάχης, μετ' από το κλίμα μιας στήριξης και απάτης λογικής ανέπασης.»

Με δυο τελευταία έργα, ο Τζωρτζινάκης τα έγραψε, μάλα έξι μήνες πριν από τον τόσο πρόφρατο θάνατό του, που περιελάμβανε Ουεφάρο. Όμως, γνωρίζοντας την απίθετη σφρόνιση με την οποία έγραψε, δύο και νεότερα, δύο κι αφετέρω, θα ήταν εκπαιδω να πάμε πως πρόκειται για τα κλειστά άρματα του. Για τη φωνάκιση, τη σφραγιστικότητα, την ερωματικότητα με την οποία έζησε τον λιγνισμό με τον δυναμισμό, μαρτυρούν να μαρτυρούν άλλα αρμοδιότητα. Όμως δεν θα αφηθή τον περσινό, να ομαδέσει τη μεγάλη και θεραπευτική διαφορά ανάμεσα στον ήχο από και σ' εκείνο με τον οποίο μας ντυπόσαν τις περισσότερες φορές οι μεγάλες δημογραφικές εταιρείες και η ραδιοβιομηχανία. Είναι άλλοτε ανόνητο, πως κομμάτι από τις πρώτες δεν τον εξέδωσε. Είναι πρόφανος παραγωγή του δική εμπειρία του, και διατίθεται στον ΜΟΥΣΙΚΟ ΟΙΚΟ Κ. ΠΑΠΑΓΗΡΩΤΗΟΥ - Χ. ΝΑΚΑ (Πανεπιστήμιου 39, στο Πανεπιστήμιον).

ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. Βεβαίωση εργασία απο το Ωδείο Αθηναίων την περίδο 1983-1986.

**ΑΘΗΝΑΙΟΝ
ΩΔΕΙΟ**

Αμερικής 8, 106 71 Αθήνα
Τηλ. 36 22 952 - 36 33 701-2
Ιθάκης 21, 112 57 Αθήνα
Τηλ. 82 22 193 - 82 38 827

Αθήνα, 29.10.87

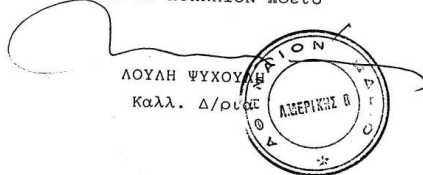
Β Ε Β Α Ι Ω Σ Η

Βεβαιώνουμε την άριστη συνεργασία μας με τον Συνθέτη Κιθαρίστα ΚΥΡΙΑΚΟ ΤΖΩΡΤΖΙΝΑΚΗ, καθηγητή Κιθάρας του Ωδείου μας για το Διάστημα από 1983 έως 1986

Το ΑΘΗΝΑΙΟΝ Ωδείο είναι ανεγνωρισμένο από το κράτος (αριθμ. αδείας 37261/31.8.74 ΦΕΚ 869/Β/74) και υπάγεται στο Υπουργείο Πολιτισμού.

Η παρούσα χορηγείται για κάθε νόμιμη χρήση.

Για το ΑΘΗΝΑΙΟΝ Ωδείο

ΛΟΥΙΣΑ ΨΥΧΟΥ
Καλλ. Δ/ρ

2. Βεβαίωση εργασία από τη Μουσική Σχολή Πρότυπος Πειραιϊκή την περίοδο 1985-1987.

ΠΡΟΤΥΠΟΣ ΠΕΙΡΑΙΚΗ
ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΗ ΥΠΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΒΑΣΕΙ ΥΠ. ΑΠΟΦ. 33628 / 2009 / 13.8.85

Διεύθυνση : ΑΝΑΣΤ. ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ - ΤΕΡΕΖΑΚΗ
Οδός Ρούσβελτ 53 - Κορυδαλλός - Τηλ. 49 67 143

Κορυδαλλός, 26 - 10 - 1987

ΒΕΒΑΙΩΣΗ

Διά της παρούσης βεβαιούμεν, ότι, ο Κυριϊκος Τζωρτζινάκης του Γεωργίου, εργάζεται ως καθηγητής Κιθάρας εις την Μουσικήν μας Σχολήν από το 1985 - 86 έως σήμερα

Κατά την γνώμη της διεύθυνσης και των εξεταστικῶν επιτροπῶν τα αποτελέσματα της εργασίας του είναι άριστα.

Η παρούσα βεβαίωση χορηγείται διά πάσαν νόμιμον χρήση.

Κορυδαλλός 26 Οκτώβρη 1987

3. Βεβαίωση εργασίας απο το Ωδείο Νίκος Σκαλκώτας την περίοδο 1985-1987.

ΩΔΕΙΟ
«ΝΙΚΟΣ ΣΚΑΛΚΩΤΑΣ»

Αναγνωρισμένο από το Κράτος
Αρ. Αποφ. Υπουργ. Πολιτισμού & Επιστημών 17435 / 840 / 25-6-81
ΙΔΡΥΤΗΣ: ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΖΑΪΤΗΣ ΚΑΛΑ ΔΙΝΤΗΣ: Γ. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ
ΑΓΙΑΣ ΛΑΥΡΑΣ 78 - ΑΝΘ ΠΑΤΗΣΙΑ - ΤΗΛ. 2232339

Αρ. Πρωτ: 74

Αθήνα, 26 Οκτωβρίου 1987.

Β Ε Β Α Ι Ω Σ Η

Βεβαιώνουμε ότι ο Τζωρτζινάκης Κυριάκος, εργάστηκε στο Ωδείο "ΝΙΚΟΣ ΣΚΑΛΚΩΤΑΣ" σαν Καθηγητής Κιθάρας κατά τα σχολικά έτη 1985-86 και 1986-87.

Η παρούσα βεβαίωση δίνεται για κάθε νόμιμη χρήση.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΖΑΪΤΗΣ

